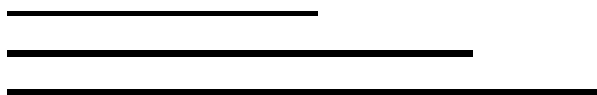

ŽELEZNICE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VÝROČNÁ SPRÁVA 2019

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

Pre Správnu radu Železníc Slovenskej republiky a Výbor pre audit

I. SPRÁVA Z AUDITU ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

Názor

Uskutočnili sme audit priloženej účtovnej závierky Železníc Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, IČO: 31 364 501, ktorá obsahuje výkaz finančnej pozície k 31. decembru 2019, výkaz komplexného výsledku, výkaz zmien vlastného imania, výkaz peňažných tokov za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a poznámky k individuálnej účtovnej závierke, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Podľa nášho názoru priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie spoločnosti Železnice Slovenskej republiky k 31. decembru 2019 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu v súlade s Medzinárodnými štandardami pre finančné výkazníctvo v znení prijatom Európskou úniou.

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa medzinárodných audítorských štandardov (International Standards on Auditing - ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku *Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky*. Od Spoločnosti sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423 / 2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431 / 2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zdôraznenie niektorých skutočností

Bez vplyvu na náš názor upozorňujeme na nasledovné skutočnosti:

1. Ako je uvedené v časti 1 Poznámok k individuálnej účtovnej závierke, schopnosť Spoločnosti pokračovať vo svojej činnosti podľa zásady nepretržitého trvania Spoločnosti a plniť svoj investičný program a ostatné prevádzkové a finančné záväzky ostáva závislá od nepretržitej pomoci od štátu vo forme kapitálových a prevádzkových dotácií.
2. Ako je uvedené v časti 2.1 a 17 Poznámok k individuálnej účtovnej závierke, rezerva na environmentálne záväzky predstavujúcu výšku 12 796 tis. EUR k 31.12.2019, sa tvorí vtedy, keď je vznik nákladov na vyčistenie životného prostredia pravdepodobný a tieto náklady sa dajú spoľahlivo odhadnúť. Výška vykázanej rezervy je najlepším odhadom potrebných výdavkov budúcich období. Načasovanie peňažných tokov odzrkadľuje súčasné zhodnotenie priorít vedením Spoločnosti, technologické zabezpečenie a neodkladnosť plnenia takýchto povinností. Odhady a súvisiace predpoklady sú založené na minulých skúsenostiach a iných faktoroch, považovaných za primerané okolnostiam, na základe ktorých sa formuje východisko pre posúdenie účtovných hodnôt majetku a záväzkov, ktoré nie sú zrejmé z iných zdrojov. Skutočné výsledky sa preto môžu líšiť od odhadov.
3. Ako je uvedené v časti 4 Poznámok k individuálnej účtovnej závierke Spoločnosť v roku 2019 posúdila dobu použiteľnosti majetku, prehodnotila dobu jeho odpisovania, vplyvom tejto zmeny došlo k predĺženiu doby použiteľnosti najmä stavieb železničnej infraštruktúry. Zmena je zapracovaná v novom predpise Triedenie a odpisovanie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku s účinnosťou od 01.01.2019. Zmenou došlo k zníženiu odpisov majetku v porovnaní s rokom 2018 o 35 661 tis. EUR.

Kľúčové záležitosti auditu

Kľúčové záležitosti auditu sú záležitosti, ktoré sú podľa nášho odborného posúdenia v našom audite účtovnej závierky za bežné obdobie najzávažnejšie. Týmito záležitosťami sme sa zaoberali v súvislosti s auditom účtovnej závierky ako celku a pri formulovaní nášho názoru na ňu, ale neposkytujeme na ne samostatný názor.

Pri plánovaní auditu, resp. v priebehu auditu, sme identifikovali nasledujúce najzávažnejšie riziká:	Naša reakcia audítora na tieto riziká bola nasledovná:
<i>Správnosť a včasnosť zaradenia dlhodobého majetku do používania</i> Prírastky dlhodobého majetku boli v hodnote 308 mil. EUR. Kľúčovou záležitosťou auditu je preto správne ocenenie obstarávaného majetku, správne odpisovanie a včasnosť zaradenia dlhodobého majetku do používania.	Testovali sme prírastky dlhodobého majetku v nadväznosti na uzatvorené zmluvy a dodávateľské faktúry. Na významných prírástkoch dlhodobého majetku sme overili priradenie odpisovej skupiny, výpočet odpisov ako aj včasnosť zaradenia dlhodobého majetku do používania. Overili sme priradenú dobu životnosti dlhodobého majetku a posúdili zmenu odpisového plánu dlhodobého majetku od 1.1.2019.
<i>Posúdenie, či došlo k zníženiu hodnoty dlhodobého majetku</i> Dlhodobý majetok je rozhodujúca časť aktív Spoločnosti. Počas auditu sme sa preto zamerali aj na posúdenie, či došlo k zníženiu hodnoty dlhodobého majetku a ak áno, či bolo správne vykázané.	Testovali sme opravné položky k dlhodobému majetku znižujúce jeho zostatkovú hodnotu. Overili sme správnosť zaúčtovania a vykázania opravných položiek v účtovnej závierke Spoločnosti.
<i>Správnosť vykázania a rozpúšťania prijatých investičných dotácií</i> Rozhodujúca časť dlhodobého majetku je financovaná z cudzích zdrojov vo forme investičných dotácií prijatých zo štátneho rozpočtu alebo z prostriedkov Európskej únie. Prijaté dotácie na obstaranie dlhodobého majetku sú vykázané ako výnosy budúcich období a do výnosov sa rozpúšťajú v pomernej výške k súvisiacim nákladom dotovaného majetku.	Overili sme vykázanie prijatých investičných dotácií vo výnosoch budúcich období. Testovali sme rozpúšťanie výšky dotácie v nadväznosti na náklady súvisiace s dlhodobým majetkom, ktorý bol financovaný z prijatých dotácií. Testovali sme oprávnenosť zaúčtovania nároku na dotáciu, či je v súlade s Medzinárodným účtovným štandardom 20.
<i>Vykázanie rezerv na zamestnanecké požitky a environmentálne záväzky</i> Rezerva na zamestnanecké požitky je vo výške 48 mil. EUR a rezerva na environmentálne záväzky je vo výške 13 mil. EUR. Výpočet týchto rezerv a ich vykázanie je dôležitá súčasť auditu.	Zhodnotili a overili sme vstupné údaje potrebné pre výpočet výšky rezervy na zamestnanecké požitky aj environmentálne záväzky. Overili sme spôsob výpočtu a ich vykázanie v účtovnej závierke.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu a osôb poverených spravovaním za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz podľa Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva (IFRS) v znení prijatom Európskou úniou) a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti Spoločnosti nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, ibaže by mal v úmysle Spoločnosť zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo by nemal inú realistickú možnosť než tak urobiť.

Osoby poverené spravovaním sú zodpovedné za dohľad nad procesom finančného výkazníctva Spoločnosti.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivito alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných audítorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachovávame profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnosti účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektivnosť interných kontrol Spoločnosti.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť Spoločnosti nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že spoločnosť prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

S osobami poverenými spravovaním komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a harmonograme auditu a o významných zisteniach auditu, vrátane všetkých významných nedostatkov internej kontroly, ktoré počas nášho auditu zistíme.

Osobám povereným spravovaním tiež poskytujeme vyhlásenie o tom, že sme splnili príslušné požiadavky týkajúce sa nezávislosti, a komunikujeme s nimi o všetkých vzťahoch a iných skutočnostiach, pri ktorých sa možno opodstatnene domnievať, že majú vplyv na našu nezávislosť, ako aj o prípadných súvisiacich ochranných opatreniach. Zo skutočností komunikovaných osobám povereným spravovaním určíme tie, ktoré mali najväčší význam pri audite účtovnej závierky bežného obdobia, a preto sú kľúčovými záležitosťami auditu.

Tieto záležitosti opíšeme v našej správe audítora, ak zákon alebo iný právny predpis ich zverejnenie nevyklučuje, alebo ak v mimoriadne zriedkavých prípadoch nerozhodneme, že určitá záležitosť by sa v našej správe uviesť nemala, pretože možno odôvodnene očakávať, že nepriaznivé dôsledky jej uvedenia by prevážili nad verejným prospechom z jej uvedenia.

II. SPRÁVA K ĎALŠÍM POŽIADAVKÁM ZÁKONOV A INÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené vo výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve. Náš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a posúdenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Posúdili sme, či výročná správa Spoločnosti obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve.

Na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky, podľa nášho názoru:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2019 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.

Okrem toho, na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, sme povinní uviesť, či sme zistili významné nesprávnosti vo výročnej správe, ktorú sme dostali pred dátumom vydania tejto správy audítora. V tejto súvislosti neexistujú zistenia, ktoré by sme mali uviesť.

Ďalšie požiadavky na obsah správy audítora v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu

Vymenovanie a schválenie audítora

Za štatutárneho audítora sme boli vymenovaní štatutárnym orgánom spoločnosti dňa 7. augusta 2018 na základe nášho schválenia Správnou radou spoločnosti dňa 19. júna 2018. Celkové neprerušené obdobie našej zákazky, vrátane predchádzajúcich obnovení zákazky a našich opätovných vymenovaní za štatutárnych audítorov, predstavuje 12 rokov.

Konzistentnosť s dodatočnou správou pre Výbor pre audit

Náš názor audítora vyjadrený v tejto správe je konzistentný s dodatočnou správou vypracovanou pre Výbor pre audit spoločnosti, ktorú sme vydali v ten istý deň ako je dátum vydania tejto správy.

Neaudítorské služby

Neboli poskytované zakázané neaudítorské služby uvedené v článku 5 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537 / 2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu a pri výkone auditu sme zostali nezávislí od spoločnosti. Okrem služieb štatutárneho auditu a služieb zverejnených vo výročnej správe a účtovnej závierke sme spoločnosti a podnikom, v ktorých má spoločnosť rozhodujúci vplyv, neposkytli žiadne iné služby.

Banská Bystrica, 20.marca 2020

BDR, spol. s r.o. Banská Bystrica
M. M. Hodžu 3, 974 01 Banská Bystrica
Licencia SKAu č. 6
Obchodný register Okresného súdu Banská Bystrica
Oddiel: Sro, Vložka číslo: 98/S, IČO: 00614556

Ing. Ľudmila Svätová, MBA
kľúčový audítorský partner
licencia SKAu č. 936

Obsah

Príhovor generálneho riaditeľa	8
Profil spoločnosti	10
Stratégia spoločnosti	10
Orgány spoločnosti	11
Organizačná štruktúra ŽSR	12
Hlavné udalosti roka 2019	13
Informácia o stave a vývoji ŽSR	15
I. Prevádzkovanie železničnej infraštruktúry	15
a) Železničná infraštruktúra	15
b) Úhrady za prístup k železničnej infraštruktúre	19
c) Zmluva o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry	20
II. Ekonomické a finančné ukazovatele	22
a) Hospodárenie ŽSR	22
b) Finančné ukazovatele	23
c) Majetkové účasti	24
III. Ľudské zdroje	25
IV. Modernizácia a rozvoj železničnej infraštruktúry	28
V. Bezpečnosť	35
VI. Výskum a vývoj	36
VII. Ochrana životného prostredia	37
VIII. Riziká a neistoty	38
IX. Medzinárodná spolupráca	40
X. Udalosti, ktoré nastali po roku 2019	42
Individuálna účtovná závierka	43
Zoznam skratiek a značiek	98
Kontakt	100

Príhovor generálneho riaditeľa

Vážené dámy a páni,
vážení obchodní partneri,
vážení kolegovia!

Železničná doprava zohráva dôležitú úlohu pri riešení otázky narastajúceho dopytu po bezpečnej, rýchlej, vysokokapacitnej, efektívnej a ekologickej doprave. Ambíciou železničnej dopravy je disponovať modernou a konkurencieschopnou infraštruktúrou a podporovať progres v inovácii. Úlohou ŽSR je v rámci zákonných možností a finančných zdrojov zabezpečovať také podmienky, aby bola infraštruktúra pripravená na každodenné presuny cestujúcich a tovarov. Preto je potrebné ju modernizovať a udržiavať v čo najlepšom technickom a technologickom stave. Tieto činnosti ŽSR naďalej zabezpečujú vlastnými kapacitami a investičnou výstavbou.

Uplynulý rok bol z hľadiska hospodárenia pravdepodobne jeden z najnáročnejších. ŽSR dosiahli za rok 2019 záporný výsledok hospodárenia. Medziročný vývoj nákladov bol výrazne ovplyvnený vyššími osobnými nákladmi, ktoré vyplynuli z výsledkov kolektívneho vyjednávania pre rok 2019 a to najmä vyplácanie mesačnej prémie vo výške 45 EUR od 1.1.2019 do 30.6.2019 zamestnancom odmeňovaných tarifnou mzdou, prepočítanej na odpracované hodiny zamestnancov, či zvýšenie tarifnej mzdy zamestnancov o 50 EUR mesačne od 1.7.2019. Nárast mzdových nákladov na zaradenie zamestnancov do nových tarifných tried s účinnosťou od 1.7.2019 predstavoval cca 7,6 mil. EUR (suma za 6 mesiacov). K týmto nákladom treba pripočítať aj náklady na rekreačné poukazy. Štátna dotácia na uplynulý rok s týmito položkami vopred nepočítala. Dá sa skonštatovať, že spolu s dlhodobým programom zamestnaneckých požitkov pozostávajúcich z jednorazového príspevku pri odchode do dôchodku, odmeny pri odchode do invalidného dôchodku, vyrovnávacieho príplatku a odmeny pri životných a pracovných jubileách, bol rozpočet ŽSR značne zaťažený práve nákladmi na personálne kapacity spoločnosti. Pri počte zamestnancov, ktorý bol vyšší ako 13 500.

Pri týchto vysokých nákladoch môžeme len konštatovať, že sa nám podarilo plniť si povinnosti manažéra železničnej infraštruktúry, o čom svedčí aj plnenie absolútneho GVD, ktoré bolo na úrovni 88,35%. Áno, neboli sme stopercentní. Nie však z dôvodu problémov v oblasti prevádzky. Medzi faktory, ktoré primárne ovplyvňovali neplnenie absolútneho GVD, boli nehodové udalosti, prevádzkové poruchy, poruchy rušňov, neplánované zostavy vlakov na strane dopravcov, výluková činnosť a prevzaté zmeškané vlaky od susedných manažérov infraštruktúry. Sekundárne faktory ovplyvňujúce absolútny GVD boli hlavne prestupová činnosť a obraty súprav od zmeškaných vlakov. V roku 2019 sme mali aj nehody s niekoľkodňovým prerušením dopravy a to nehodová udalosť v ŽST Krompachy vo februári a nehoda v ŽST Trnovec nad Váhom v mesiaci júl.

Pozitívnu informáciou je, že v roku 2019 boli realizované investičné akcie v celkovej výške 227,44 mil. EUR. Investíciami boli modernizované komponenty železničnej infraštruktúry – železničné stanice, železničný spodok, zvršok, trakčné vedenia, zabezpečovacie zariadenia, oporné múry a výstavba železničných mostov. Investičné akcie boli financované najmä z vlastných zdrojov, úverových zdrojov a kapitálových dotácií. Samozrejme aj vďaka vysokému podielu zdrojov z fondov EÚ. Okrem železničnej infraštruktúry zároveň budujeme záchytné parkoviská, čím výrazne prispievame k znižovaniu objemu individuálnej automobilovej dopravy, hlavne v okolí Bratislavy.

ŽSR tu vždy boli a vždy budú pre ľudí a ľudia ich zároveň aj tvoria. Preto rád konštatujem, že sa nám naďalej viac menej darí aktívne vychovávať nových zamestnancov. V uplynulom roku sme vstúpili do štvrtého roku aktívnej spolupráce so strednými odbornými školami v systéme duálneho vzdelávania, kde v súčasnosti študuje 115 žiakov.

ŽSR majú v najbližšom období pred sebou mnoho výziev. Patrí k nim dokončenie modernizácie úsekov, ako napríklad náročné dielo Púchov – Považská Bystrica, plnenie dohôd v súvislosti s budovaním vysokorýchlostných koridorov, opravy železničnej infraštruktúry, výstavba TIOPov a v neposlednom rade stabilita vo finančnej oblasti. Pevne verím, že sa železnica na Slovensku stane skutočnou prioritou a nielen obľúbenou frázoou mnohých politických reprezentácií.

Chcel by som v tejto chvíli úprimne poďakovať všetkým, ktorí svojou prácou a snahou v uplynulom roku prispeli k rozvoju a udržiavaniu našej infraštruktúry a aj všetkým, ktorí dennodenne dokazujú, že im osud železnice nie je ľahostajný.

Ing. Igor Polák
generálny riaditeľ ŽSR

Profil spoločnosti

Železnice Slovenskej republiky (ďalej aj „ŽSR“ alebo „Spoločnosť“) boli zriadené zákonom č. 258/1993 Z. z. o Železničiach Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Spoločnosť je zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Po, vložka číslo 312/B.

V zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Železnice Slovenskej republiky ako manažér infraštruktúry zabezpečujú predovšetkým činnosti súvisiace so zabezpečením prevádzkovania dráh, riadenia dopravy na dráhach a prevádzkyschopnosti dráh.

Stratégia spoločnosti

Stratégia spoločnosti definuje základne smerovanie ŽSR pre budúce obdobie v zmysle európskej a slovenskej dopravnej politiky za účelom zlepšenia postavenia manažéra železničnej infraštruktúry a železničnej dopravy v národnom a medzinárodnom priestore.

Vízia ŽSR

Zabezpečenie modernej, interoperabilnej, bezpečnej, efektívnej, dostupnej, konkurencieschopnej a environmentálne priaznivej železničnej infraštruktúry s cieľom zvýšenia jej využitia osobnou aj nákladnou železničnou dopravou.

Misia ŽSR

Svojou činnosťou a zákazníckym prístupom vytvárať podmienky na napĺňanie zákonných ustanovení zabezpečenia prevádzkovania železničnej infraštruktúry.

Riadiť a rozvíjať železničnú infraštruktúru v súlade s potrebami zákazníkov vytvorením konkurencieschopného prostredia v domácom aj medzinárodnom dopravnom systéme.

Prostredníctvom nastavených strategických cieľov ŽSR zabezpečiť infraštruktúru, na ktorej bude možné organizovať spoľahlivú a bezpečnú osobnú a nákladnú železničnú dopravu.

Zvýšiť konkurencieschopnosť železničnej infraštruktúry Spoločnosti voči iným železničným manažérom i voči iným druhom dopravy (najmä cestnej).

Pozitívne ovplyvňovať štátnu dopravnú politiku v rámci SR i dopravnú politiku EÚ v prospech zvyšovania významu železničnej dopravy ako významného, bezpečného a ekologického odvetvia národného hospodárstva.

Strategické ciele ŽSR

- Vyrovnané hospodárenie
- Moderná infraštruktúra
- Bezpečnosť železničnej dopravy
- Efektívne riadenie dopravy
- Efektívna údržba
- Efektívna správa železničnej infraštruktúry a interných procesov

Východiská a ciele Stratégie ŽSR sú priebežne aktualizované vplyvom meniaceho sa externého a interného prostredia pre súčasné obdobie. ŽSR vychádza pri tvorbe stratégie z požiadaviek platných

právných predpisov EÚ a SR, požiadaviek Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky, strategických dokumentov na vládnej úrovni (Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030) ako aj na úrovni vyšších územných celkov (plány udržateľnej mobility), požiadaviek zákazníkov a z vlastnej vízie ŽSR.

Zmeny v externom a internom prostredí sa v priebehu roka 2019 prejavili aj v aktualizácii strategických zámerov ŽSR. Výrazným míľnikom bola príprava a postupné nastavovanie Implementačného plánu ŽSR pod gesciou Implementačnej jednotky Úradu Vlády SR, ktorého podkladom bola Revízia výdavkov na dopravu realizovaná Útvaram hodnoty za peniaze MF SR.

Postupné nastavenie strategických zámerov ŽSR pre budúce obdobia bude vychádzať zo základných predpokladov, ako zvyšovanie konkurencieschopnosti železničnej dopravy, zvyšovanie rýchlostí na sieti ŽSR, zvyšovanie priepustnosti tratí, a to všetko za účelom zvyšovania celkovej úrovne železničnej dopravy v SR.

Orgány spoločnosti

Orgánmi železníc sú Správna rada ŽSR a generálny riaditeľ v zmysle ustanovení § 4 a § 5 zákona č. 258/1993 Z. z. o Železniciach Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Správna rada je najvyšší orgán ŽSR.

Zloženie k 31. decembru 2019

Správna rada

JUDr. Marek BALKO	<i>predseda Správnej rady ŽSR</i>
Ing. Róbert SZÜCS	<i>podpredseda Správnej rady ŽSR</i>
Ing. Peter STRYČEK	<i>člen Správnej rady ŽSR</i>
Ing. Radovan MAJERSKÝ, PhD.	<i>člen Správnej rady ŽSR</i>
Mgr. František ZAPARANIK	<i>člen Správnej rady ŽSR</i>

Štatutárny orgán

Ing. Igor Polák	<i>generálny riaditeľ</i>
------------------------	---------------------------

Vedenie spoločnosti

Ing. Jozef VESELKA	<i>námestník generálneho riaditeľa pre rozvoj a informatiku</i>
Ing. Viliam MARKÓCSY	<i>námestník generálneho riaditeľa pre ekonomiku</i>
Ing. Miloslav HAVRILA	<i>námestník generálneho riaditeľa pre prevádzku</i>
Pavol HUDÁK, MSc	<i>námestník generálneho riaditeľa pre ľudské zdroje</i>
Ing. Pavol BULLA	<i>riaditeľ Kancelárie generálneho riaditeľa ŽSR</i>

Organizačná štruktúra ŽSR

**vnútorné organizačné jednotky ŽSR nezapísané v Obchodnom registri*

Hlavné udalosti roka 2019

Január

Na základe objednávky dopravcu Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia, a. s., bol do platného GVD 2018/2019 pridaný jeden pár vlakových súprav Nex 4716/47169 na relácii Lužianky TIP – Lužianky – Leopoldov – Bratislava – Petržalka – Gelsenkirchen – Bismarck DE a späť, ktorý bol využívaný na prepravu áut automobilky Jaguar Land Rover.

Minister dopravy a výstavby SR a ŽSR obnovili 2. januára 2019 po 15 rokoch trať Zvolen – Šahy. Toto spojenie má potenciál nielen pre dôchodcov a študentov, ale aj pre pracujúcich, ktorí za prácou dochádzajú do Krupiny a Zvolena.

Február

Po siedmich kolách kolektívneho vyjednávania bola 7. februára podpísaná Kolektívna zmluva ŽSR na roky 2019 a 2020. V ďalších mesiacoch však pokračovalo ďalšie kolektívne vyjednanie vo veci mzdového nárastu pre roky 2019 a 2020.

Marec

ŽSR sa zúčastnili Medzinárodného železničného kongresu vo Viedni, ktorý organizoval Medzinárodný zväz železníc v spolupráci s Rakúskou spolkovou obchodnou komorou, Rakúskymi spolkovými železnicami a Ruskými železnicami. Podujatia sa zúčastnili delegácie z 27 krajín a zástupcovia viac ako 100 spoločností pôsobiach v železničnom sektore po celom svete.

Apríl

Z TIP Žilina vyrazil 8. apríla prvý nákladný vlak naložený materiálom. Vlak bol vypravený do ŽST Dunajská Streda dopravcom Metrans (Danubia). Ide o prvý intermodálny terminál v SR, kde sa uplatňuje verejno-súkromné partnerstvo a umožňuje otvorený a nediskriminačný prístup pre všetkých používateľov.

Pri príležitosti 100. výročia tragického úmrtia generála Milana Rastislava Štefánika zavítal na Slovensko Legiovlak, ktorý je vernou replikou legionárskeho vlaku – ešalónu z obdobia rokov 1918 – 1920. Na tomto podujatí sa podieľala ako spoluorganizátor aj Nadácia M. R. Štefánika, s ktorou Železnice Slovenskej republiky dlhodobo spolupracujú.

Máj

Na trase Bratislava – Košice padol počas majstrovstiev sveta v ľadovom hokeji rekord aj vďaka ŽSR. Vlak OsEx 30056 zvládol trasu za 4 hodiny a 31 minút, čo je cestovný rekord. Štandardne trvá cesta vlakom 4 hodiny 36 minút až 4 hodiny 47 minút v závislosti od vlaku.

ŽSR, ZSSK a Žilinská univerzita sa dohodli na užšej vzájomnej spolupráci. Predmetom rokovania boli námety na riešenie nedostatku odborných pracovníkov v špecializovaných pozíciách a deficit záujemcov o štúdium študijných programov z oblasti stavby, prevádzky a zariadení na železničných tratiach, ktoré by v budúcnosti mohli riešiť problémy v tomto sektore.

Jún

ŽSR boli hostiteľom rokovaní s OSŽD (Organizácie pre spoluprácu železníc) z Litvy v Bratislave. Komisie pre infraštruktúru a koľajové vozidlá diskutovali na tému podvaly, výhybky a ich diagnostika.

V Trnenci nad Váhom sa 9. júla vykoľajili 4 vozne nákladného vlaku, ktoré ochromili železničnú dopravu na juhu Slovenska s dopadom aj na medzinárodnú dopravu. ŽSR začali okamžite po nehode intenzívne pracovať na odstraňovaní následkov nehody a opätovnom sprevádzaní úseku. Došlo k výmene výhybkových častí a poškodených podvalov na prvej TK, smerovej a výškovej úpravy výhybiek a príslušných koľají. Premávka na prvej traťovej koľaji bola obnovená 10. júla neskoro večer na traťovú rýchlosť 30 km/h.

Júl

K 1. júlu podpísal generálny riaditeľ Juraj Tkáč dodatok ku kolektívnej zmluve, v ktorom sa plošne navýšili tarifné triedy zamestnancom o 50 eur. Zároveň sa dohodlo, že od 1. januára 2020 dôjde k zvýšeniu o ďalších 40 eur.

August

V úseku Tvrdošovce – Trnovec nad Váhom sa stala nehoda, následkom ktorej bolo potrebné vymeniť viac ako 1 400 poškodených betónových podvalov, vymeniť výhybky číslo 3, 4 a 5. Na výhybke číslo 2 boli vymenené poškodené výhybkové časti. Na opravenom úseku sa zaviedla znížená rýchlosť 30 km/h.

Vo Svätom Jure sa vybudoval prestupný dopravný terminál na ktorého vzniku sa podieľali aj ŽSR.

September

Prezidentka SR Zuzana Čaputová zvolila na svoju oficiálnu pracovnú cestu do Viedne vlakovú dopravu.

20. septembra sa v priestoroch Spišského divadla v Spišskej Novej Vsi stretlo 54 ocenených železničiarov, aby si za vynikajúce pracovné výsledky a mimoriadne schopnosti, prínos či za záslužný čin prevzali ocenenie a spoločne s ostatnými hosťami oslávili Deň železničiarov.

Október

Správna rada ŽSR na návrh ministra dopravy a výstavby Slovenskej republiky Arpáda Érseka odvolala generálneho riaditeľa ŽSR Juraja Tkáča. Následne bol za nového generálneho riaditeľa vymenovaný Igor Polák.

November

Na Slovensko zavítal protidrogový vlak Revolution Train, ktorý poskytuje novú formu preventívneho programu, ktorý mieri hlavne na žiakov a študentov všetkých typov škôl a ich učiteľov. Slovenská časť turné ukončila svoju jazdu 14. novembra v Bratislave.

December

Rokovanie V4 sa v Bratislave uskutočnilo 3. – 5. decembra. Usporiadatelia rokovaní expertných skupín tzv. „malých V4“ sa zamerali na riešenie konkrétnej problematiky z jednotlivých oblastí železničnej infraštruktúry, ako sú železničné trate a stavby, oznamovacia a zabezpečovacia technika a elektrotechnika.

Informácia o stave a vývoji ŽSR

I. Prevádzkovanie železničnej infraštruktúry

a) Železničná infraštruktúra

PREVÁDZKOVÉ VÝKONY ŽELEZNIČNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Železnice Slovenskej republiky zabezpečujú prevádzkyschopnosť ŽI v odvetviach železničných tratí, stavieb a budov, mostov a tunelov, zariadení elektrotechniky a energetiky a zabezpečovacích zariadení. Starajú sa o jej údržbu a rozvoj v súlade s technickým pokrokom a požiadavkami na bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe. Tieto činnosti ŽSR zabezpečujú vlastnými kapacitami a tiež zazmluvnenými vzťahmi s dodávateľmi. Výber dodávateľov prebieha formou obstarávania v zmysle platnej legislatívy podľa Zákona č. 343/2015 Z .z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

ŽSR spravujú a prevádzkujú železničné dráhy celoštátneho a regionálneho významu a zariadenia v nasledovných parametroch:

ŽELEZNIČNÉ TRATE A STAVBY	m. j.	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Stavebná dĺžka prevádzkovaných tratí	km	3 582	3 580
Stavebná dĺžka spravovaných tratí	km	3 629	3 627
Stavebná dĺžka koľají celkovo	km	6 872	6 864
Počet priecestí	ks	2 082	2 085
Počet výhybiek	ks	8 379	8 387
Počet mostov	ks	2 326	2 326
Celková dĺžka mostov	m	52 544	52 244
Počet tunelov	ks	76	76
Celková dĺžka tunelov	m	45 007	45 007

Rozdielne dĺžky koľají a tratí vznikli na základe modernizačných úprav, rekonštrukcií železničnej infraštruktúry, výhybiek a zaevidovania úseku v rámci výstavby TIP Lužianky do ISI Pasport železničného zvršku.

V údajoch o „Stavebnej dĺžke spravovaných tratí“ sú aj trate s pozastavenou prevádzkou z dôvodu nevyhovujúceho technického stavu. Trate s pozastavenou prevádzkou v celkovej dĺžke 46,692 km sú:

- Turňa nad Bodvou – MÁV 3,139 km;
- Komárno – Kolárovo 25,908 km;
- Žabokrečná spojka 1,279 km;
- Plavecký Mikuláš – Plavecké Podhradie vrátane dopravne Plavecký Mikuláš 5,395 km;
- Breznička – Katarínska Huta 9,823 km;
- Strážčanská spojka 1,148 km.

LÍNIOVÉ OPRAVNÉ PRÁCE	m. j.	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Oprava geometrickej polohy koľaje	km	634,143	654,481
Oprava geometrickej polohy výhybiek	v. j.	435	472
Oprava koľajového lôžka koľaje	km	25,538	41,853
Oprava koľajového lôžka výhybiek	v. j.	5	23
Zriaďovanie a obnova bezstyk. koľaje	km	7,864	8,684
Zváranie výhybiek	v. j.	23	9
Výmena koľajníc	km	51,802	40,229
Výmena podvalov	ks	8 472	11 729
BUDOVY	m. j.	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Počet budov	ks	4 886	4 943
Zastavaná plocha	m ²	1 169 552	1 176 747
Úžitková plocha	m ²	1 326 230	1 330 229
ZABEZPEČOVACIE ZARIADENIA	m. j.	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Traťové zabezpečovacie zariadenia			
Automatický blok	km	484	500
Automatické hradlo	km	418	447
Poloautomatický blok	km	633	633
Trate s telefonickým dorozumievaním	km	1 785	1 743
Staničné zabezpečovacie zariadenia	ks	513	498
Diaľkovo ovládané zab.zar - dispečerom	km	396	396
Vlakové zabezpečovacie zariadenie	km	782	814
Priecestné zabezpečovacie zariadenia	ks	2 082	2 085
z toho:			
pasívne priecestia - nezabezpečené	ks	1 007	1 011
aktívne priecestia - zabezpečené	ks	1 075	1 074
z toho:			
automatické priecestia	ks	926	925
manuálne priecestia	ks	149	149
Spádoviskové zabezpečovacie zariadenia	ks	218	218
ZARIADENIA ELEKTROTECHNIKY	m. j.	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Elektrifikované trate	km	1 587	1 587
Rozvinutá dĺžka trakčného vedenia	km	5 015	5 014
Napájacie a spínacie stanice	ks	94	94

DOPRAVNE NA SIETI ŽSR	m. j.	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Dopravne spolu	ks	1 024	1 022
Dopravne obsadené/neobsadené zamestnancami	ks	378/651	374/648
z toho:			
Železničné stanice	ks	298	299
Pohraničné stanice	ks	22	22
Ostatné dopravne (<i>hradlá, odbočky, výhybne, zastávky, prekladiská, závorárske stanoviská, dopravne podľa predpisu ŽSR Z1 a iné</i>)	ks	704	701

Medziročné zmeny v údajoch tabuľky „Dopravne na sieti ŽSR“ vznikli v dôsledku vytvorenia nových dopravných bodov a zmenami v organizácii dopravnej prevádzky ŽSR v rámci systemizácie dopravní.

PLNENIE GRAFIKONU VLAKOVEJ DOPRAVY (GVD)

Percento plnenia absolútneho GVD bolo na úrovni 88,35% (plánovaný limit 93%). Ide o kvalitatívny ukazovateľ, definovaný ako pomer počtu vlakov idúcich načas k počtu všetkých idúcich vlakov za dané obdobie. Na neplnenie tohto ukazovateľa mali vplyv nehodové udalosti, poruchy mobilných prostriedkov dopravcov, poruchy na infraštruktúre, ale aj výluková činnosť a obmedzenia v doprave u susedných manažérov infraštruktúry. Nehodové udalosti v Krompachoch dňa 16.2.2019 a medzi železničnými stanicami Trvrdošovce – Trnovec nad Váhom dňa 9.7.2019 svojím rozsahom mali najväčší vplyv na pokles percenta plnenia absolútneho GVD. Nízka úroveň percenta súvisí najmä s vplyvmi nezarađených príčin, ktorých dôsledky nebolo možné odstrániť konaním dodávateľa, ktorý predstavoval až 5,17 %.

Plnenie podielového GVD bolo na úrovni 97,75 % (plánovaný limit 97,5%). Tento kvalitatívny ukazovateľ vyjadruje mieru zavinenia ŽSR na meškaní vlakov na sieti. Plnenie tohto ukazovateľa je ovplyvnené rozsiahlou výlukovou činnosťou. Medzi výlukové akcie s najväčším vplyvom na meškanie vlakov patrili výluky v modernizovanom úseku Púchov – Považská Bystrica - Považská Teplá, ale tiež množstvo výlukových akcií z dôvodov opravy a údržby infraštruktúry.

GVD sa mení v druhý decembrový víkend a trvá 12 mesiacov. V osobnej doprave boli plánované a aj realizované dve zmeny GVD počas jeho platnosti, v nákladnej doprave bolo šesť zmien. Spôsob objednávaní vlakových trás ako do celoročného GVD, tak aj ad-hoc požiadavky, sú uvedené detailne v Podmienkach používania železničnej siete, ktoré sú verejne dostupné na webovom sídle ŽSR (www.zsr.sk).

VLAKOVÉ TRASY PODĽA DRUHU VLAKU		m. j.	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Osobná doprava	Osobné vlaky	ks	524 672	515 887
	Expresné vlaky	ks	31 546	30 059
	Rýchliky	ks	29 735	27 265
	Súpravový vlak	ks	25 960	28 205
	Rušňový vlak	ks	6 471	6 312
Osobná doprava celkom			618 384	607 728
Nákladná doprava	Rušňový vlak	ks	87 073	89 203
	Priebežný nákladný vlak	ks	79 679	84 107
	Nákladný expresný vlak	ks	35 150	33 990
	Manipulačný vlak	ks	28 486	29 750
	Vlečkový vlak	ks	3 667	3 918
Nákladná doprava celkom			234 055	240 968

VLAKOVÉ TRASY PODĽA KATEGÓRIE TRATE		m. j.	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Osobná doprava	Hlavné trate	ks	355 515	303 851
	Ostatné hlavné trate	ks	170 441	215 030
	Vedľajšie trate regionálneho významu	ks	120 561	100 132
	Vedľajšie trate so zjednodušeným riadením dopravy	ks	34 401	35 254
	Úzkorozchodné trate	ks	40 282	40 181
	Špeciálna dráha	ks	270	222
Nákladná doprava	Hlavné trate	ks	183 031	178 535
	Ostatné hlavné trate	ks	76 587	92 464
	Vedľajšie trate regionálneho významu	ks	15 262	11 233
	Vedľajšie trate so zjednodušeným riadením dopravy	ks	3 981	4 437

Kategorizácia tratí Spoločnosti, ktorá sa používa v evidencii prechodných obmedzení traťovej rýchlosti (POTR) je daná predpisom Meranie a vyhodnocovanie geometrickej polohy koľaje meracím vozňom ŽSR.

PREHĽAD POTR PODĽA KATEGÓRIE TRATE	Kategória	za rok 2019		za rok 2018	
		ks	m	ks	m
Najvýznamnejšie hlavné trate	I. a	250	176 046	274	167 715
	I. b	19	5 545	10	1 125
Hlavné trate	II.	72	48 310	86	34 979
Regionálne trate	III.	139	111 165	135	88 762
Lokálne trate	IV.	8	17 666	7	2 600
Celkom		488	358 732	512	295 181

b) Úhrady za prístup k železničnej infraštruktúre

Železničná infraštruktúra bola prevádzkovaná nediskriminačným spôsobom pre všetkých dopravcov. V roku 2019 boli tieto služby poskytnuté 51 dopravcom, a to 6 dopravcom osobnej dopravy a 45 dopravcom nákladnej dopravy.

Systém spoplatňovania použitia železničnej infraštruktúry sa uplatňuje v zmysle Opatrenia č. 2/2018 Dopravného úradu zo dňa 7.9.2018, ktorým sa určujú úhrady za prístup k železničnej infraštruktúre a servisným zariadeniam.

Úhrada (v tis. EUR)	31. decembra 2019	31. decembra 2018
	102 662	106 249
v tom: Železničná spoločnosť Slovensko, a. s.	50 791	50 505
Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a. s.	33 897	38 500
Iní dopravcovia	17 974	17 244
v tom: osobná doprava	3 846	3 792
nákladná doprava	14 128	13 452
Úhrady sú uvedené vrátane kompenzácie zo zníženia úhrad pre nákladných dopravcov poskytnutej zo strany MDV SR	26 397	26 479

VÝKONY DOPRAVCOV

Z medziročného pohľadu bol zaznamenaný nárast dopravných výkonov o 577 tis. vlkm. Na náraste celkových výkonov sa podieľala osobná doprava vo výške 891 tis. vlkm, a to najmä Železničná spoločnosť Slovensko, a. s., kde medziročný nárast bol vyšší o 862 tis. vlkm. U ostatných dopravcov osobnej dopravy bol zaznamenaný nárast dopravných výkonov. Ide najmä o dopravcu RegioJet, a. s. o 18 tis. vlkm, Arriva Service, s. r. o. o 11 tis. vlkm.

V nákladnej doprave v roku 2019 celkovo došlo k poklesu dopravných výkonov o 314 tis. vlkm. U dopravcu Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a. s. bol zaznamenaný pokles o 490 tis. vlkm. Naopak u ostatných dopravcov boli zaznamenané vyššie dopravné výkony o 176 tis. vlkm. Najväčší nárast vo vlkm mal dopravca CER Slovakia, a. s., Metrans /Danubia/, a. s., LOKORAIL, a. s., CARBO RAIL, s. r. o.

Výkon	m. j.	31. decembra 2019	31. decembra 2018	medziročná zmena v %
Osobná doprava	(tis. vlkm)	37 144	36 253	2,46
	(mil. hrtkm)	10 431	10 334	0,94
Nákladná doprava	(tis. vlkm)	15 168	15 482	-2,03
	(mil. hrtkm)	17 902	18 924	-5,40
Spolu	(tis. vlkm)	52 312	51 735	1,12
	(mil. hrtkm)	28 333	29 258	-3,16

c) Zmluva o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry

Prevádzkovanie železničnej infraštruktúry v roku 2019 bolo realizované v súlade so Zmluvou o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry na roky 2017 – 2021 vrátane dodatkov uzatvorených medzi ŽSR ako manažérom infraštruktúry a MDV SR ako vlastníkom infraštruktúry.

Porovnanie parametrov ZPŽI:

Bilancia ZPŽI (v tis. EUR)	31. decembra 2019*	31. decembra 2018
Náklady (EON spolu)**	408 183	394 446
v tom náklady na:		
služby poskytované v minimálnom prístupovom balíku	366 657	318 816
služby poskytované v traťovom prístupe k servisným zariadeniam	40 866	65 274
TIP Žilina, TIP Lužianky a TIOP Moldava nad Bodvou	660	628
iné obchodné činnosti	0	9 728
Výnosy (EOV spolu)	407 969	394 449
v tom:		
úhrada od vlastníka ŽI	290 950	270 000
úhrada za prístup k ŽI od dopravcov	76 269	79 770
kompensácia zo zníženia úhrad	26 397	26 479
zúčtovanie opravných položiek k pohľadávke ZSSK CARGO	10 998	8 048
výnosy z iných obchodných činností***	3 355	10 152
Výsledok hospodárenia za služby	-214	3
Krytie prekročenia nákladov výsledkom hospodárenia z ostatnej činnosti	214	0
Celkom výsledok hospodárenia	0	3

*Údaje v tabuľke sú pred protokolárnym vyhodnotením MDV

** V roku 2019 sa náklady na zabezpečenie podpory a súčinnosti činnosti posunu účtovali do služby traťového prístupu k servisným zariadeniam, boli kryté úhradami od vlastníka infraštruktúry. V roku 2018 boli tieto náklady vykazované ako iná obchodná činnosť a boli hradené dopravcami.

*** Do výnosov z iných obchodných činností v roku 2019 boli zahrnuté výnosy z TIP Lužianky, TIOP Moldava nad Bodvou, výnosy od koncesionára za TIP Žilina a výnosy z ostatných prevádzkových a finančných činností. V roku 2018 boli do uvedených výnosov zahrnuté aj výnosy za posun od dopravcov.

Úhrada od vlastníka železničnej infraštruktúry - Slovenskej republiky v zastúpení MDV SR na pokrytie ekonomicky oprávnených nákladov súvisiacich so zabezpečením správy a prevádzky železničnej infraštruktúry bola vo výške 290 950 tis. EUR, čím medziročne došlo k navýšeniu o 20 950 tis. EUR:

- Dodatkom č.4 k ZPŽI bola dohodnutá úhrada od vlastníka infraštruktúry vo výške 268 200 tis. EUR;
- Dodatkom č. 5 k ZPŽI bola úhrada od vlastníka infraštruktúry navýšená o 14 320 z dôvodu zabezpečenia podpory a súčinnosti činnosti posunu;
- Dodatkom č. 6 k ZPŽI bola úhrada od vlastníka infraštruktúry navýšená o 8 430 tis. EUR , ktorej použitie je účelovo viazané v zmysle príloh ZPŽI.

Od 1.1.2019 ŽSR poskytujú služby železničnej infraštruktúry dopravcom podľa Opatrenia Dopravného úradu č.2/2018, ktorým sa určujú úhrady za prístup k železničnej infraštruktúre a servisným zariadeniam zo dňa 7.9.2018. Dopadom zmeny spoplatňovania je presun nákladov medzi službami minimálneho prístupu a službami traťového prístupu. Poskytnutie služby „Používanie elektrického napájacie zariadenia trakčného prúdu“ bolo presunuté zo služieb traťového prístupu k servisným zariadeniam do služieb minimálneho prístupu.

II. Ekonomické a finančné ukazovatele

a) Hospodárenie ŽSR

ŽSR dosiahli za rok 2019 záporný výsledok hospodárenia. Medziročný vývoj nákladov bol výrazne ovplyvnený vyššími osobnými nákladmi, ktoré vyplynuli z výsledkov kolektívneho vyjednávania pre rok 2019 a to najmä:

- vyplácanie mesačnej prémie vo výške 45 EUR od 1.1.2019 do 30.6.2019 zamestnancom odmeňovaných tarifnou mzdou, prepočítanej na odpracované hodiny zamestnancov
- zvýšenie tarifnej mzdy zamestnancov o 50 EUR mesačne od 1.7.2019

Medziročný nárast osobných nákladov je 8,31 %.

<i>Náklady a výnosy (tis. EUR)</i>	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Náklady	511 592	495 391
<i>v tom</i>		
Osobné náklady	273 472	252 500
Amortizácia dlhodobého majetku	78 166	92 743
Spotrebované nákupy	74 371	81 826
Výnosy	509 285	495 563
<i>v tom</i>		
Prevádzková dotácia ZPŽI	317 344	296 476
Výsledok hospodárenia	-2 307	172
Ostatné súčasti komplexného výsledku	-3 099	299
Komplexný výsledok celkom	-5 406	471

Železnice Slovenskej republiky vykazujú za účtovné obdobie 2019 výsledok hospodárenia – stratu 2 306 584,29 EUR, ktorú ŽSR vysporiadali s prebytkom rezervného fondu.

Dlhodobé aktíva tvoria 95 % z celkového objemu aktív. Majetok železničnej infraštruktúry, ktorý ŽSR spravujú v zmysle zákona, bol v účtovnej hodnote 2 846 559 tis. EUR.

<i>Aktíva (v tis. EUR)</i>	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Dlhodobé aktíva	3 549 697	3 478 938
<i>v tom:</i>		
Dlhodobý hmotný majetok	3 462 329	3 403 799
Krátkodobé aktíva	167 496	130 705
<i>v tom:</i>		
Krátkodobé pohľadávky z obchodného styku	14 210	16 239
Zásoby	15 818	10 594
Peniaze a peňažné ekvivalenty	120 006	71 519
Spolu aktíva	3 717 193	3 609 643

Vlastné imanie tvorí z celkového objemu pasív 45 %. Dlhodobé záväzky sa zvýšili o 153 264 tis. EUR, čo bolo spôsobené obstaraním/refinancovaním úverov, príjmom investičných dotácií k odpisovanému majetku a uplatnením štandardu IFRS 16 – Lízingy. Krátkodobé záväzky klesli najmä vplyvom prolongácie úveru.

Pasíva (v tis. EUR)	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Vlastné imanie	1 679 733	1 683 315
<i>v tom</i>		
Základné imanie	800 170	800 170
Kapitálové fondy	528 481	530 135
Dlhodobé záväzky	1 839 231	1 685 967
<i>v tom</i>		
Úvery, ŠD a dotácie EÚ	1 662 229	1 523 060
Krátkodobé záväzky	198 229	240 361
<i>v tom</i>		
Krátkodobá časť úveru	10 751	62 741
Krátkodobé záväzky z obchodného styku	67 936	54 685
Spolu pasíva	3 717 193	3 609 643

b) Finančné ukazovatele

	m. j.	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Výsledok hospodárenia	<i>v tis. EUR</i>	-2 307	172
Pomerové ukazovatele likvidity			
Bežná likvidita		1,18	1,09
Celková likvidita - priemerná		1,41	1,28
Ukazovatele nákladovosti			
Nákladovosť	%	100,45	99,97
Mzdová náročnosť	%	36,48	34,78
Ukazovatele zadlženosti			
Koeficient samofinancovania	%	80,99	84,46
Celková zadlženosť	%	19,01	15,54
Miera zadlženosti vlastného imania	%	23,48	18,40
Ukazovatele produktivity práce			
Z výnosov	<i>EUR/zam.</i>	37 384	36 219
Z výkonov	<i>vlkm/zam.</i>	3 840	3 781

c) Majetkové účasti

Spoločnosť	Podiel na ZI (%)
STABILITA, d. d. s., a. s. Košice	55,26
ŽPSV, a. s. Čaňa	41,06
Breitspur Planugs GmbH Viedeň	25,00
HIT RAIL, b. v. Amsterdam (Holandsko)	4,00

- Stabilita je spoločnosť spravujúca fondy doplnkového dôchodkového poistenia
- ŽPSV Čaňa sa zaoberá najmä stavebnou a montážnou činnosťou
- Breitspur Planungs je spoločnosť pre prípravu širokorozchodnej trate
- HIT RAIL, b. v. manažuje medzinárodnú dátovú infraštruktúru

III. Ľudské zdroje

Vývoj zamestnanosti v roku 2019, čo sa týka počtu zamestnancov, mal stúpajúci charakter.

Vývoj zamestnanosti	31. decembra 2019	31. decembra 2018	Rozdiel (2019 - 2018)	Rozdiel v %
Evidenčný počet zamestnancov k 31.12.	13 716	13 665	51	0,37
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	13 623,01	13 683,69	-61	-0,44

Z celkového počtu zamestnancov ŽSR je 76 % mužov a 24 % žien. V roku 2019 skončilo pracovný pomer 725 zamestnancov a 796 zamestnancov bolo prijatých do pracovného pomeru. Zamestnanci odchádzali prevažne dohodou a do dôchodku. Miera fluktuácie za rok 2019 je 2,3 %.

Veková štruktúra	31. decembra 2019	% podiel	31. decembra 2018	% podiel
do 20 rokov	23	0,17	25	0,18
20 - 29 rokov	1 178	8,59	1 202	8,80
30 - 39 rokov	1 957	14,27	1 941	14,20
40 - 49 rokov	4 063	29,62	4 301	31,47
50 - 59 rokov	5 263	38,37	5 191	37,99
nad 60 rokov	1 232	8,98	1 005	7,35
Celkom	13 716	100,00	13 665	100,00

Priemerný vek zamestnancov ŽSR bol 47,46 rokov. Zvýšený počet zamestnancov nad 60 rokov je následkom postupného zvyšovania dôchodkového veku v SR.

Vzdelanostná štruktúra	31. decembra 2019	% podiel	31. decembra 2018	% podiel
Základné vzdelanie	296	2,16	312	2,28
Stredné vzdelanie	3 409	24,85	3 450	25,25
Úplné stredné vzdelanie	7 456	54,36	7 352	53,80
Vysokoškolské vzdelanie	2 555	18,63	2 551	18,67
Celkom	13 716	100,00	13 665	100,00

Vo vzdelanostnej štruktúre zamestnancov ŽSR, pri percentuálnom porovnaní jednotlivých úrovní vzdelania, nedošlo k významným zmenám. V rámci „Adaptačného programu absolventov vybraných škôl“ bolo prijatých 43 absolventov.

Duálne vzdelávanie a štipendijný program

ŽSR v roku 2019 vstúpili do štvrtého roku aktívnej spolupráce so strednými odbornými školami v systéme duálneho vzdelávania, kde v súčasnosti študuje 115 žiakov. Jeho cieľom je výchova vlastných odborníkov v oblasti železničnej dopravy a v jednotlivých technických odvetviach. Zásadnou výhodou duálneho vzdelávania je príprava žiaka na výkon povolania na prevádzkových pracoviskách ŽSR podľa konkrétnych požiadaviek na znalosť technologických zariadení a postupov. Úspešným absolventom je garantované pracovné miesto na prevádzkových pracoviskách ŽSR. V oblasti duálneho vzdelávania ŽSR spolupracujú s viacerými strednými odbornými školami v rámci Slovenska. Podporované sú učebné odbory Železničiar, Elektromechanik, Operátor prevádzky a ekonomiky dopravy, Mechanik - elektromechanik.

ŽSR dlhodobo spolupracujú so strednými odbornými školami ohľadom umiestňovania žiakov pre absolvovanie odbornej praxe a odborného výcviku na prevádzkových pracoviskách ŽSR. ŽSR majú uzavretú so Žilinskou univerzitou v Žiline Rámcovú zmluvu o vzájomnej spolupráci vo vedecko – výskumnej činnosti, rozvoji a vzdelávaní. Na základe tejto zmluvy ŽSR poskytujú študentom, ale aj pedagogickým pracovníkom, okrem iného možnosť odbornej praxe, odbornej stáže, ale aj poskytnutie informácií a podkladov pri tvorbe záverečných prác a zároveň aj konzultačnú činnosť so svojimi odborníkmi.

Odmeňovanie a zamestnanecké benefity

Vo februári 2019 bola uzavretá nová Kolektívna zmluva ŽSR na obdobie 2019 – 2020, ktorej prílohou je Smernica pre odmeňovanie zamestnancov ŽSR a podmienky tvorby a použitia sociálneho fondu Spoločnosti. V kolektívnej zmluve bol dohodnutý nárast tarifných miezd nielen na rok 2019, ale zároveň aj na rok 2020.

S účinnosťou od júla 2019 boli všetci zamestnanci zaradení do nových tarifných tried v súlade s Katalógom typových pozícií ŽSR na základe definovania hierarchie typových pozícií so zohľadnením zodpovedností, odborných spôsobilostí, ako aj náročnosti vykonávaných pracovných činností.

Priemerná mzda za Spoločnosť v roku 2019 dosiahla sumu 1 136,34 EUR, čo je v porovnaní s dosiahnutou priemernou mzdou Spoločnosti za rok 2018 nárast o 86,50 € (8,24 %).

Zamestnancom boli poskytované peňažné aj nepeňažné benefity, ktoré slúžia k posilneniu stabilizácie a motivácie zamestnancov. Novým benefitom je príspevok na rekreáciu, ktorý využilo 3 926 zamestnancov. ŽSR poskytujú širokú škálu benefitov:

- zníženie týždenného fondu pracovného času na 36 hodín bez zníženia mzdy (pre vybrané profesie)
- uplatnenie pružného pracovného času v súlade so Zákonníkom práce
- pracovné voľno s náhradou mzdy za účelom vyšetrenia, ošetrenia zamestnanca v zdravotníckom zariadení, sprevádzania rodinného príslušníka do zdravotníckeho zariadenia a zlepšenia starostlivosti o rodinu
- poskytovanie náhrad mzdy pri práceneschopnosti počas 10 dní vo výške 60% denného vymeriavacieho základu
- príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie v tzv. III. pilieri
- príspevok na životné poistenie DYNAMIK Ž
- cestovné výhody vnútroštátne a zahraničné pre zamestnancov aj pre ich rodinných príslušníkov

- rekondičné pobyty pre vybrané prevádzkové profesie
- odmeny pri životných jubileách a odchode do dôchodku v závislosti od odpracovaných rokov

V oblasti starostlivosti o zamestnancov sa využívajú prostriedky sociálneho fondu, z ktorého sa po dohode s odborovými organizáciami prispieva najmä na regeneráciu zamestnancov, príspevok na stravovanie, na sociálnu výpomoc, na pracovné výročia, na plakety za darcovstvo krvi a na rekreácie v zariadeniach ŽSR a odborových organizácií.

V mimoriadnych a ťažkých životných situáciách môžu zamestnanci požiadať o podporu Neinvestičný fond SOLIDARITA zamestnancov Železníc Slovenskej republiky, ktorý svoju činnosť zahájil už v roku 1997 a odvtedy poskytol peňažnú podporu viacerým rodinám a jednotlivcom v čiastke vyššej ako 572 tis. EUR. Neinvestičný fond ako právnická osoba je odkázaná na peňažné dary od dobrovoľných darcov vo forme priamych príspevkov a využitím inštitútu 2% (resp.3%) dane z príjmov.

Ocenenie zamestnancov

V roku 2019 si rôzne ocenenia Ministra dopravy a výstavby SR prevzalo 29 zamestnancov ŽSR:

Pocta Ministra dopravy a výstavby SR	13 ocenených
Titul ministra dopravy a výstavby SR - Zaslúžilý zamestnanec dopravy	15 ocenených
Uznanie ministra dopravy a výstavby SR	1 ocenený

Pri výbere sa prihliadalo na profesijnú a odvetvovú vyváženosť za predpokladu zastúpenia najmä prevádzkových zamestnancov.

Dodržiavanie ľudských práv

Železnice Slovenskej republiky dodržiavajú ľudské práva, zásady rovnakého zaobchádzania ako aj zákaz nelegálneho zamestnávania. Zásada rovnakého zaobchádzania je aplikovaná vo všetkých interných riadiacich aktoch.

IV. Modernizácia a rozvoj železničnej infraštruktúry

V roku 2019 boli realizované investičné akcie v celkovej výške 227 443 tis. EUR. Investíciami boli modernizované komponenty železničnej infraštruktúry – železničné stanice, železničný spodok, zvršok, trakčné vedenia, zabezpečovacie zariadenia, oporné múry a výstavba železničných mostov.

Prehľad realizovaných investičných akcií v roku 2019:

<i>(v tis. EUR)</i>	Realizácia 2019
Modernizácia, rekonštrukcia a výstavba ŽI	196 046
Bezpečnosť prevádzky	12 478
Skvalitňovanie služieb pre železničné podniky	13 475
Automatizácia riadenia dopravy	4 612
Ostatné	832
Celkom	227 443

Investičné akcie boli financované najmä z vlastných zdrojov vo výške 96 202 tis. EUR, úverových zdrojov 15 999 tis. EUR a kapitálových dotácií vo výške 115 008 tis. EUR.

Investície z vlastných zdrojov

Medzi najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2019 z vlastných zdrojov patrí:

<i>(v tis. EUR)</i>	
Rekonštrukcia v ŽST Rimavská Sobota,	8 892
Modernizácia spádoviskového riadiaceho systému Čierna nad Tisou ŠRT	4 380
Rekonštrukcia prijímacej budovy ŽST Zvolen	3 200
Rekonštrukcia železničného zvršku Výhybňa Trebišov – Slivník; širokorozchodná trať	2 958
Rekonštrukcia železničného zvršku Výhybňa Hrinište – ŽST Bánovce nad Ondavou	2 934
Sanácia skalného zárezu na trati B. Bystrica - odbočka D. Štubňa	2 870
Komplexná rekonštrukcia mosta v žkm 98,530 trate Devínska Nová Ves – Štúrovo (Sládkovičovo – Galanta)	2 751
Rekonštrukcia prijímacej budovy a informačného zariadenia pre cestujúcich v ŽST Spišská Nová Ves	2 220

❖ *Rekonštrukcia v ŽST Rimavská Sobota*

Komplexnou rekonštrukciou výhybiek dôjde k zmene konfigurácie koľajiska. Súčasťou je aj rekonštrukcia staničných koľají, ktorá pozostáva z kompletnej výmeny novým zvrškovým materiálom s použitím recyklovaného koľajového kameniva. Pre cestujúcu verejnosť bude v nevyhnutnom rozsahu upravený staničný priestor a predstaničný priestor. Cieľom rekonštrukcie je dosiahnutie normových parametrov dopravnej cesty vo všetkých jej ukazovateľoch, zaistenie bezpečnej a plynulej železničnej prevádzky a dosiahnutie dohodnutého štandardu stanice.

❖ *Modernizácia spádoviskového riadiaceho systému Čierna nad Tisou – širokorozchodná trať*

Modernizácia riadiaceho systému automatizuje procesy (napr. jazdu odvesov na určené smerové koľaje, reguláciu ich rýchlosti) vo väzbe na prenos informácií medzi zariadením spádoviska a informačným systémom Miestna práca s vozňom (IS MIP).

❖ ŽST Zvolen, rekonštrukcia prijímacej budovy

Cieľom rekonštrukcie je zabezpečenie štandardov a úprava verejne prístupných objektov železničnej stanice do požadovanej kvality. Predmetom rekonštrukcie je budova, ktorá pozostáva z administratívnej časti, (dopravná kancelária, priestory pre zabezpečovacie zariadenia), vestibulu (predajne lístkov, výpravná hala, čakáreň a pomocné prevádzky pre cestujúcich) a reštauračnej časti. Rekonštrukciou sú dotknuté aj nástupištia a podchody s novými osobnými výťahmi.

Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020 (OPII)

Realizácia projektov OPII prispieva k zlepšeniu dostupnosti krajiny, jednotlivých regiónov a ich vzájomného prepojenia, k znižovaniu regionálnych nerovností a k zvyšovaniu konkurencieschopnosti Slovenskej republiky.

Cieľom prioritnej osi č. 1 – „Železničná infraštruktúra (TEN-T CORE) a obnova mobilných prostriedkov“, ako aj prioritnej osi č. 5 – „Železničná infraštruktúra a obnova mobilných prostriedkov“ je najmä podpora trvalo udržateľnej mobility, hospodárskeho rastu, zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov prostredníctvom rozvoja dopravnej infraštruktúry. Aj napriek tomu že železničná infraštruktúra na Slovensku má relatívne hustú sieť, medzi jej hlavné nedostatky patrí nízka úroveň traťových rýchlostí, úseky bez elektrifikácie a nevybavenosť technológiami na plynulú prepravu tovarov a osôb. Tento nepriaznivý stav sa postupne darí meniť najmä vďaka zdrojom z Európskej únie.

Cieľom prioritnej osi č. 3 OPII (ďalej „PO č. 3“) realizáciou projektov záchytných parkovísk je vybudovanie parkovísk pre autá a bicykle so všetkými jeho podpornými náležitosťami (stráženie kamerovým systémom, s informačným systémom, s premietnutím využitia železničnej dopravy do ceny parkovacieho lístka, opložené parkovisko pre bicykle), čo má v konečnom dôsledku prispieť k zmene správania sa obyvateľov obcí a miest nachádzajúcich sa v regióne okolo hlavného mesta SR Bratislavy, ktorí dochádzajú z miesta bydliska do Bratislavy.

V roku 2019 bolo čerpanie prostriedkov EÚ a spolufinancovanie zo ŠR do značnej miery ovplyvnené schvaľovacím procesom zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. V priebehu roka 2019 sa uzatvorila Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku pre stavbu záchytného parkoviska v ŽST Pezinok s celkovou výškou oprávnených výdavkov 2 149 647,01 EUR.

Z operačného programu boli prijaté peňažné prostriedky najmä na stavby:	v tis. EUR
<i>Trať Púchov – Žilina, I. etapa, úsek Púchov – Považská Teplá</i>	62 691
<i>ŽST Pezinok – realizácia záchytného parkoviska</i>	1 758
<i>Dopravný uzol Bratislava - štúdiá realizovateľnosti</i>	779
<i>Elektrifikácia trate Bánovce nad Ondavou - Humenné, projektová dok.</i>	314

❖ *Modernizácia trate Púchov – Žilina, I. etapa, úsek Púchov – Považská Teplá*

Ide o investične aj technicky najnáročnejšiu stavbu ŽSR od ich samostatnosti. Modernizácia trate pozostáva z prestavby jestvujúcej železničnej infraštruktúry za účelom zvýšenia jej technickej vybavenosti a použiteľnosti zabudovaním najmodernejších prvkov, a tým skvalitnením a zlepšením jej technických parametrov a ukazovateľov ako celku. Jej dokončením dôjde k završeniu modernizácie železničnej trate, čím sa na ucelenom úseku Bratislava – Žilina zvýši rýchlosť, komfort, bezpečnosť a plynulosť jazdy, v dôsledku čoho sa znížia aj negatívne účinky dopravy na okolité prostredie. V rámci uvedenej modernizácie sa budujú dva tunely Diel (dĺžka 1 082m) a Milochovej (dĺžka 1 861m).

Celková dĺžka modernizovaného úseku trate, vrátane zastávok, výhybní a železničných staníc po modernizácii bude 15,921 km. Novou trasou dôjde k skráteniu úseku o 2,821 km.

Vykonávajú sa navážky materiálu na železničný spodok a zvršok, ktorý sa zhutňuje. Následne sa ukladá vrstva geotextílie, ktorá zabráni prieniku invazívnych náletových drevín, ktoré by spôsobovali rozrušovanie zvršku a spodku a zasahovali by do priechodného prierezu koľaje.

V máji 2019 bol prerazený tunel Diel, prerazenie tunela Milochovej bude vykonané v mesiaci júl 2020. Na novom železničnom moste, ktorý preklenul Nosickú priehradu sú dokončené všetky mostné polia a sú napäté všetky väzobné mostné laná. Prebiehajú práce na úprave podkladu mostného telesa za účelom osadenia pevnej jazdnej dráhy. Na Nosickom ostrove bude vybudovaná nová zastávka Nosice. Zastávka Milochovej bude zrušená a ŽST Považská Teplá bude prebudovaná na zastávku.

❖ *Zastávka Ivanka pri Dunaji – záchytné parkovisko*

Dňa 23.09.2019 bola uzatvorená Zmluva o dielo s dobou výstavby 6 mesiacov odo dňa začatia realizácie diela. Stavba spočíva vo vybudovaní záchytného parkoviska pre motorové vozidlá, so stojiskami pre bicykle, vrátane prislúchajúceho mobiliáru, t. j. oplotenie parkoviska, kamerového a informačného systému.

❖ *ŽST Pezinok – záchytné parkovisko*

Práce na stavebných objektoch parkoviska sú ukončené, na všetkých objektoch prebehli technické prehliadky a stavba je v predčasnom užívaní. Stavba bola ukončená preberacím protokolom 10.1.2020.

❖ *Elektrifikácia trate Bánovce nad Ondavou - Humenné, projektová dokumentácia*

Cieľom projektu je vytvorenie podmienok pre vznik moderného fungujúceho dopravného systému v nadväznosti na systém integrovanej koľajovej dopravy, ktorý by zabezpečoval dopravnú obsluhu a prepojenie Košíc na ostatné regióny východného Slovenska. Projekt zohľadní vyťaženosť cestnej a železničnej infraštruktúry v regióne pri preprave osôb a tovarov, zvlášť dennú prepravu cestujúcich z Košíc do Humenného autami, autobusmi a vlakmi, s cieľom priviesť kvalitnú železničnú dopravu bližšie k zdrojom a cieľom ciest cestujúcich. Na stavbu sú spracované a odovzdané všetky stupne projektovej dokumentácie (DÚR, DSP - 2018, DSPRS - 2019). Na stavbu je vydané právoplatné územné rozhodnutie. V súčasnosti prebieha majetkovo-právne vysporiadanie a prebieha inžinierska činnosť pre zabezpečenie stavebných povolení. Boli podané prvé žiadosti o stavebné povolenia.

❖ *Dopravný uzol Bratislava - štúdia realizovateľnosti*

Projekt je zameraný na modernizáciu železničnej infraštruktúry s cieľom riešenia koncepcie dopravných prúdov a zabezpečenia prevádzky osobnej, nákladnej a medzinárodnej prepravy ako aj regionálnej a miestnej prepravy v tomto dopravnom uzle. Dôvodom realizácie štúdie bolo preveriť možnosti a alternatívy zvýšenia všeobecnej technickej úrovne železničnej dopravnej infraštruktúry v uzle Bratislava, ktorá je nevyhnutným predpokladom udržania a/alebo zlepšenia výkonnosti uzla v rámci siete, reflektujúc jeho dôležitosť a navrhovanú funkcionality. Okrem jeho súčasného významu by sa uzol mal stať aj základom pre prímestskú dopravu v rámci Integrovaného dopravného systému (IDS) v Bratislave a Bratislavskom metropolitnom cezhraničnom regióne. V roku 2019 bola štúdia dopracovaná a odovzdaná Objednávateľovi.

Projekt plní v odporúčaných alternatívach víziu projektu, ktorou je optimálne využitie železničnej infraštruktúry všetkými druhmi dopravy pre obsluhu mesta, regiónu Bratislava a v širších súvislostiach aj štátu a euroregiónu.

Z hľadiska pripravenosti projektov na realizáciu môžeme projekty rozdeliť do troch skupín:

- **Skupina I** – predstavuje projekty, potvrdené štúdiou, prípadne sú obsiahnuté už v predpokladoch a ktoré je možné realizovať (v príslušnom časovom horizonte) bez ohľadu na konkrétnu alternatívu riešenia (tzv. „no regret“ projekty) t. j. TIOP Vrakuňa, TIOP Ružinov (za predpokladu paralelnej realizácie kapacitných opatrení v odb. Ružinov), TIOP Žel. studienka a TIOP Bory/Lamačská brána, odporúča sa prehodnotiť TIOP Petržalka – centrum;
- **Skupina II** – predstavuje projekty, potvrdené štúdiou pre niektorú z alternatív, alebo sú závislé od naplnenia predpokladov štúdie ohľadom územného rozvoja, doplnenia infraštruktúry MHD a vývoja dopravy, resp. dopravno-politických rozhodnutí;
- **Skupina III** – predstavuje projekty, ktoré neboli potvrdené štúdiou, ale môžu byť v budúcnosti znovu preverené, v prípade významných zmien predpokladov štúdie ohľadom prevádzkových konceptov, územného rozvoja či dopravných a prepravných trendov.

Všeobecnou podmienkou realizovateľnosti, najmä pre veľké projekty, je zachovanie predpokladanej úrovne investičných nákladov a pozitívne výsledky procesov EIA a SEA.

Kapitálový transfer

Z rozpočtovej kapitoly MDV SR bolo na základe zmluvy č. 255/AD00/2019 o poskytnutí finančných prostriedkov Železniciam Slovenskej republiky zabezpečené financovanie viacerých investičných projektov v čiastke 65 635 tis. EUR. Tieto prostriedky boli alokované nasledovne:

V rámci podprogramu *Výstavba a obnova železničnej siete* v sume 40 635 tis. EUR s nasledovnými najvýznamnejšími akciami:

(v tis. EUR)

Výmena izolátorov trakčného vedenia	8 716
Púchov – Lúky pod Makytou, komplexná rekonštrukcia trakčného vedenia a zabezpečovacieho zariadenia	7 394
ŽST Lúky pod Makytou, komplexná rekonštrukcia trakčného vedenia	3 094
Lúky pod Makytou – št. hr. ČR, komplexná rekonštrukcia trakčného vedenia	2 500

NŽST Uľanka, rekonštrukcia výhybiek , sanácia žel. spodku a diaľkové ovládanie zab. zar. v úseku B. Bystrica – Uľanka	3 177
NŽST Uľanka – staničné zabezpečovacie zariadenie	1 878

Z podprogramu *Mimo spolufinancovanie* boli prijaté prostriedky vo výške 25 000 tis. EUR. Z týchto prostriedkov boli uhradené investičné výdavky projektov, ktoré sú financované z OPII najmä na modernizačnej stavbe Trať Púchov – Žilina, I. etapa, úsek Púchov – Považská Teplá, ktoré nie je možné pre svoju povahu žiadať z prostriedkov Európskej únie.

❖ *Výmena izolátorov trakčného vedenia*

Hlavnými príčinami porúch na trakčnom vedení sú poruchy spôsobené deštrukciou keramických izolátorov. Počas používania došlo najmä vplyvom počasia a priemyselného prostredia (usadzujúce sa exhaláty) k erózii povrchovej glazúry a následne k zhoršeniu mechanických aj elektrických vlastností takýchto izolátorov. Z tohto dôvodu dochádza k plošnej výmene za izolátory na báze silikónu s lepšími mechanickými a elektrickými vlastnosťami. V roku 2019 boli realizované výmeny izolátorov trakčného vedenia najmä na trati Sereď – Leopoldov, v Bratislave, na tratiach Levice – Šurany, Košice – Spišské Vlachy, Prešov – Plaveč a v staniciach Štrba a Dobrá.

❖ *Púchov - Lúky pod Makytou – štátna hranica ČR/SR, komplexná rekonštrukcia trakčného vedenia a zabezpečovacieho zariadenia*

Účelom realizácie predmetu zákazky je nahradenie existujúceho fyzicky a morálne opotrebovaného trakčného vedenia v medzistaničnom úseku Púchov – Lúky pod Makytou a v konečnom dôsledku zmena trakčnej sústavy so začiatkom prevádzkovania jednofázovej trakčnej sústavy 25 kV, 50 Hz na ramene Púchov – Lúky pod Makytou – št. hr. SR/ČR. Zmena trakčnej sústavy vyvoláva úpravu zabezpečovacích a oznamovacích zariadení, demontáž nepotrebných technológií existujúcej trakčnej meniarne Púchov, pripojenie trakčnej napájacej stanice Púchov na trakčné vedenie. Rekonštrukcia trakčného vedenia a zabezpečovacieho zariadenia zabezpečí a zjednoduší vozobnú technológiu v smere na Českú republiku. Realizácia projektu sleduje zámer správcu železničnej infraštruktúry o zvýšení plynulosti a bezpečnosti prevádzky železničnej infraštruktúry, skvalitnenie služieb a skultúrne prostredia pre cestujúcu verejnosť, ktorá nadväzuje na ukončenú modernizáciu ŽST Púchov.

❖ *ŽST Uľanka, rekonštrukcia výhybiek, sanácia železničného spodku a diaľkové ovládanie zabezpečovacieho zariadenia v úseku B. Bystrica – Uľanka*

V nesamostatnej ŽST Uľanka boli stupňové výhybky č. 5, 8, 9 a 10 z rokov 1969-78, na ktoré sa náhradné diely už nevyrábali, a preto boli s obmedzenou možnosťou údržby. Prípojné polia na drevených podvaloch pred a za výhybkami sa nahradili novým železničným zvrškom sústavy železničného zvršku S49. Únosnosť podvalového podlažia sa zvýšila sanačnou vrstvou bez odvodnenia. Bolo potrebné zabezpečiť odvodnenie výmeny od rozpúšťaného snehu a ľadu pri činnosti plánovaného elektrického ohrevu výhybiek.

❖ ŽST Uľanka – staničné zabezpečovacie zariadenie

V súvislosti s obnovou výhybiek v ŽST Uľanka bolo potrebné realizovať náhradu jestvujúceho staničného zabezpečovacieho zariadenia, ktoré bolo morálne a fyzicky opotrebované. Za účelom dosiahnutia bezpečnej a spoľahlivej činnosti bolo vybudované nové staničné zabezpečovacie zariadenie.

Kapitálový transfer - podpora obrany

V rámci medzirezortného podprogramu Podpora obrany bola v zmysle zmluvy č. 144/A410/2019 o poskytnutí finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly MDV SR alokovaná čiastka 400 tis. EUR. Finančné prostriedky boli pridelené na vybudovanie nakladacieho a vykladacieho priestoru v ŽST Sása Pliešovce.

Nástroj na prepájanie Európy (Connecting Europe Facility – CEF)

V sektore dopravy je cieľom programu CEF vytvoriť nástroj pre realizáciu európskej politiky v oblasti dopravnej infraštruktúry. Zameriava sa najmä na podporu investícií do budovania novej dopravnej infraštruktúry v Európe alebo obnovu a modernizáciu existujúcej dopravnej infraštruktúry. V prípade CEF je dôraz kladený na cezhraničné spojenia na základnej sieti TEN-T a na inovatívne riešenia v doprave.

Jednotlivé projekty programu CEF sú financované v pomere od 73,40 % do 85,00 % z prostriedkov EÚ a od 15,00 % do 26,60 % z prostriedkov SR.

ŽSR v roku 2019 prijali od Európskej komisie dodatočné zálohové platby vo výške 1 619 tis. EUR. Celková výška poskytnutých zálohových platieb na investičné akcie k 31.12.2019 je 30 058 tis. EUR.

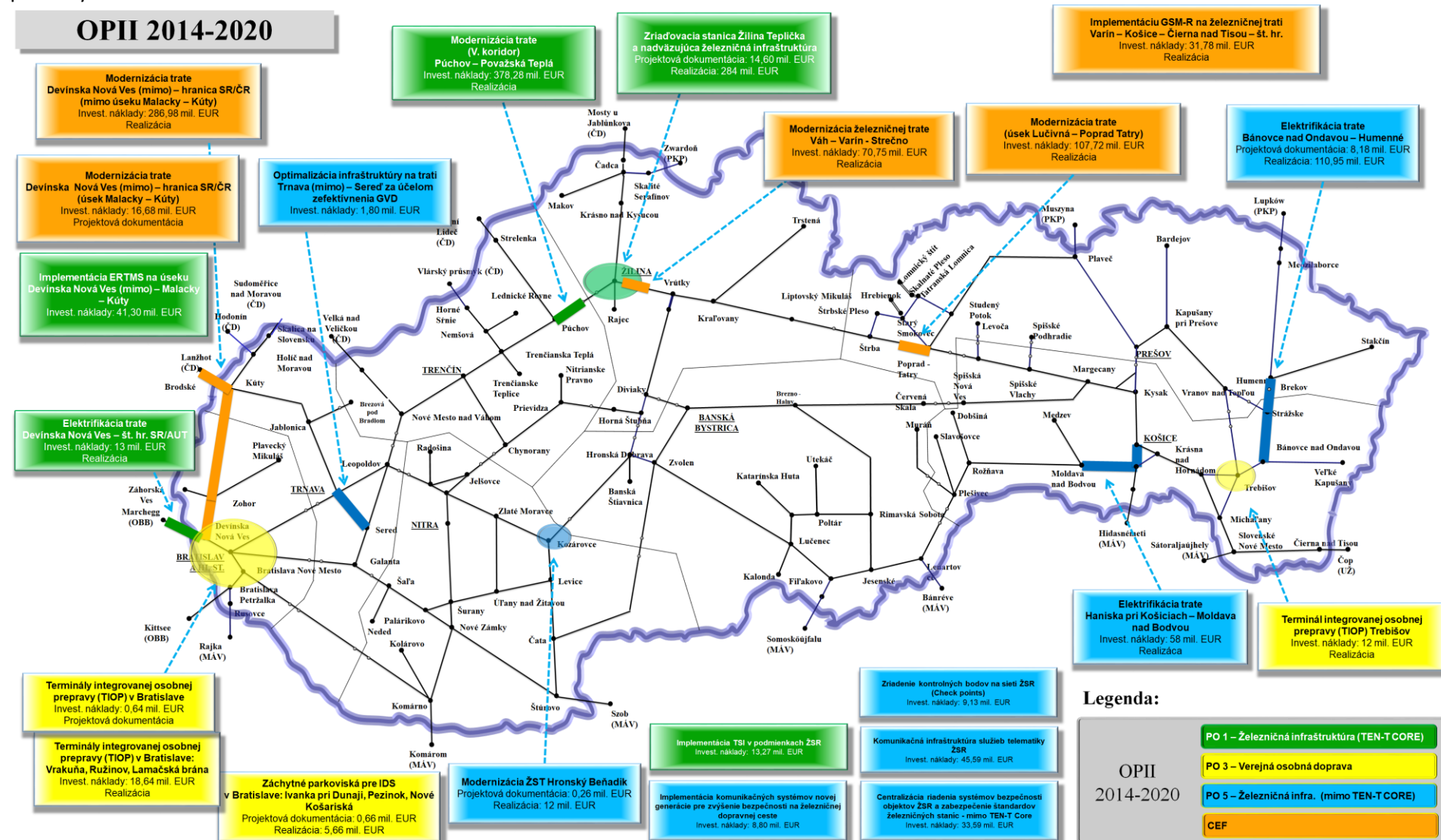
Zálohové platby sú viazané na nasledovné projekty:

- Modernizácia železničnej trate Devínska Nová Ves – štátna hranica SR/ČR
- Modernizácia železničnej trate Žilina – Košice, úsek trate Liptovský Mikuláš – Poprad Tatry (mimo) – 1. etapa (Poprad - Lučivná)
- Modernizácia železničnej trate Devínska Nová Ves – štátna hranica SR/ČR; úsek Malacky (mimo) – Kúty, projektová dokumentácia
- Modernizácia železničnej trate Váh – Varín – Strečno
- Implementácia GSM-R na železničnej trati Varín – Košice – Čierna nad Tisou, štátna hranica.

V roku 2019 prebiehala realizácia len na projekte „Implementácia GSM-R na železničnej trati Varín – Košice – Čierna nad Tisou, štátna hranica“, v hodnote 692 tis. EUR. Zo zálohy bolo vyčerpaných 364 tis. EUR, zvyšok bol uhradený z vlastných prostriedkov.

Nasledovná mapa znázorňuje projekty spolufinancované Európskou úniou, na ktorých ŽSR aktuálne pracujú. Projekty sú farebne rozlíšené podľa jednotlivých prioritných osí:

V. Bezpečnosť

Zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov definuje, ktoré udalosti pri prevádzkovaní dráhy a dopravy na dráhe sú považované za nehody. ŽSR vykonávajú štatistickú evidenciu nehôd a ich následkov, zisťovanie príčin ich vzniku, s cieľom prijať opatrenia na prevenciu opakovania nehôd a zvýšenie úrovne bezpečnosti železničného systému.

Na základe povinností, vyplývajúcich z § 5, 6 a 9 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ŽSR zabezpečujú preventívnu kontrolnú činnosť, zameranú na dodržiavanie bezpečných pracovných postupov pri pracovnej činnosti, používanie predpísaných a pridelených OOPP pri práci, dodržiavanie pracovnej disciplíny a ďalšie povinnosti vyplývajúce z vnútorných predpisov, vyhlášok a zákonov. ŽSR vykonávajú komplexné preverky pracovísk na zistenie stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok z pohľadu BOZP a posúdenie jeho vplyvu na zdravie zamestnancov na všetkých pracoviskách a zariadeniach ŽSR. Zároveň v zmysle citovaného zákona je povinnosťou zamestnávateľa, aby zisťoval príčiny vzniku pracovných úrazov, chorôb z povolania a ohrozenia chorobami z povolania, sledoval početnosť a závažnosť pracovných úrazov a vykonával potrebné rozboru stavu a vývoja pracovnej úrazovosti, chorôb z povolania a ohrozenia chorobami z povolania s cieľom prijať opatrenia na predchádzanie alebo zabránenie opakovaniu sa podobných udalostí a zlepšenie stavu BOZP.

Nehody na sieti ŽSR

Druh nehody	31. decembra 2019	31. decembra 2018	Rozdiel Spolu/ŽSR
	Spolu/ŽSR	Spolu/ŽSR	
Zrážka vlaku	14/2	19/5	-5/-3
Vykoľajenie vlaku	6/2	6/2	0/0
Nehody na priecestiach	41/0	48/0	-7/0
Požiar v KV	14/0	15/0	-1/0
Zranenie osoby spôsobené pohybom KV	105/0	112/0	-7/0
Nehody pri posune	38/17,5	45/19,5	-7/-2
Následky nehôd			
Smrť užívateľov priecestí	9	15	-6
Smrť neoprávnených osôb	78	85	-7
Smrť zamestnancov	0	0	0
Smrť cestujúcich	1	1	0

Vyhodnotenie pracovných úrazov

Druh pracovného úrazu	31. decembra 2019	31. decembra 2018	Rozdiel
Pracovné úrazy celkom	37	45	-8
z toho závažné pracovné úrazy:	0	0	0
Počet vymeškaných kalendárnych dní	2 899	3 151	-252
Počet úrazov na 1 000 zamestnancov	2,716	3,289	-0,573
Priemerný počet zamestnancov	13 623,01	13 683,69	-60,68

VI. Výskum a vývoj

Náklady na úlohy výskumu a vývoja

Prevádzkové procesy (v tis. EUR)	31. decembra 2019	31. decembra 2018
- náklady na výskum	39	87
- náklady na vývoj	16	32
Celkom	55	119

Najvýznamnejšie úlohy ukončené a riešené v roku 2019:

- bezdrôtový prenos prevádzkových stavov releových PZZ na vedľajších tratiach;
- meranie svietivosti na PZZ (Vývoj a overenie meracieho zariadenia, metodiky a postupu pri meraní na vybraných priecestiach);
- návrh novej koncepcie merných spotrieb trakčnej elektriny;
- optimalizácia konštrukcie vešiaka trolejového vedenia;

Ďalšie úlohy riešili problematiku v oblasti skúšobníctva, diagnostiky a implementácie legislatívy EÚ a Slovenskej republiky do praxe ŽSR.

VII. Ochrana životného prostredia

Spoločnosť venuje neustálu pozornosť dodržiavaniu legislatívy v oblasti ekológie a jej aplikácii v prostredí firmy.

Ochrana životného prostredia v prevádzkových podmienkach ŽSR sa týka nasledovných oblastí:

- a) ochrana vôd a vodné hospodárstvo;
- b) odpadové hospodárstvo;
- c) ochrana prírody a krajiny;
- d) ochrana ovzdušia;
- e) ochrana ozónovej vrstvy zeme a ochrana pred účinkami skleníkových plynov;
- f) ochrana zdravia pred účinkami nadmerného hluku a vibrácií (fyzikálne polia);
- g) odstránenie environmentálnych záťaží a environmentálnych škôd;
- h) ochrana pred povodňami.

Je všeobecne známe, že tvorba emisií skleníkových plynov v doprave je determinovaná najzásadnejším faktorom, ktorým je rýchly rast prepravných výkonov ekologicky nepriaznivej cestnej dopravy, s čím súvisí vysoká spotreba fosílnych palív, napriek snahe o zvýšenie pomeru vozidiel s elektrickým pohonom. Nevyhnutným krokom na zvýšenie pomeru vlakovej dopravy a jej priaznivého dopadu na ekológiu krajiny je pokračovanie v elektrifikácii jednotlivých tratí a modernizácii koridorov s celoeurópskym významom v takej miere, aby bolo pre objednávateľov prepravných služieb výhodné priorizovať vlakovú nákladnú prepravu a aby pre cestujúcu verejnosť bolo cestovanie vlakom voľbou číslo jedna.

Opatrenia na zníženie nepriaznivého dopadu ŽSR na životné prostredie

V roku 2019 sa pokračovalo v riešení geologickej úlohy - environmentálnej záťaže sanáciou horninového podložia a podzemných vôd v Čiernej nad Tisou - prevádzkovanie hydraulickej ochrany a monitoringu podzemných vôd.

Oblasť ochrany ovzdušia

V zmysle zákonných povinností boli pre sledované obdobie vypočítané a príslušnými orgánmi ochrany ovzdušia odsúhlasené poplatky za znečisťovanie ovzdušia strednými zdrojmi znečisťovania.

Prehľad ekologických havárií

V roku 2019 ŽSR zaznamenali jeden prípad s významnejším únikom znečisťujúcich látok. V Haniskej pri Košiciach došlo k neovládateľnému úniku motorovej nafty z hnacieho koľajového vozidla do priestoru koľajiska v predpokladanom množstve cca 100-200 litrov na úseku 10 metrov. Slovenská inšpekcia životného prostredia uvedenú udalosť prehlásila za mimoriadne zhoršenie vôd podľa § 41 zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách v z. n. p. Za pôvodcu bola určená Železničná spoločnosť Slovensko, a. s. ktorej boli uložené opatrenia na odstránenie následkov mimoriadneho zhoršenia vôd.

Pokuty za nedostatky zistené kontrolami orgánov štátnej správy

Na úseku ochrany životného prostredia nebola ŽSR v roku 2019 uložená žiadna pokuta.

VIII. Riziká a neistoty

Riadenie rizík na ŽSR

Riadenie rizík je sústavná systematická a metodická činnosť organizovaná a koordinovaná odborom interného auditu. Interný audit nezávisle a objektívne preveruje, vyhodnocuje a zdokonaľuje pracovné procesy a postupy, riadiace a kontrolné systémy ŽSR. Odbor interného auditu patrí pod priamu pôsobnosť generálneho riaditeľa.

Za účelom efektívneho napĺňania definovaných strategických cieľov ŽSR, je na ŽSR zavedený systém riadenia strategických rizík, ktorý plní úlohu podporného systému pre úspešnú implementáciu stratégie. Jeho úlohou je efektívne riadiť identifikované strategické riziká, ktoré by mohli negatívnym spôsobom ohroziť realizáciu strategických cieľov ŽSR.

Prevádzkové riziká

Cieľom riadenia prevádzkových rizík je zabezpečiť bezpečnú a bezporuchovú prevádzku železničnej infraštruktúry. Medzi tieto riziká patrí napr. porušenie predpisových ustanovení prevádzkovými zamestnancami, nehodové udalosti a mimoriadnosti, nedodržané technologické postupy práce staníc a traťových úsekov. Ide o riziká stredného až vysokého významu, na ktoré sú však prijaté opatrenia na elimináciu rizík od jednorazových až po procesné. K dopravným rizikám ešte patrí riziko neplnenia požiadaviek dopravcov pri tvorbe/zmene GVD ako aj neatraktívne produkty a služby v zmysle podmienok prístupu na ŽI. V oblasti železničnej infraštruktúry sú z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na opravu a údržbu, a problémov pri verejnom obstarávaní prijímané dopravné opatrenia (napr. znižovanie rýchlosti), ktoré sú kritizované zákazníkmi – dopravcami a cestujúcou verejnosťou.

Finančné riziko

Vo finančnej oblasti sú ŽSR vystavené riziku likvidity a kreditnému riziku.

Spoločnosť je závislá od nepretržitej pomoci štátu vo forme pridelených dotácií zo štátneho rozpočtu. Štát sa spolupodieľa na financovaní bežných i kapitálových výdavkov ŽSR prostredníctvom rozpočtovej kapitoly MDV SR. Likvidita v tejto oblasti je riadená s ohľadom na schválený rozpočet ŽSR pre príslušné rozpočtové obdobie s dôrazom na dodržiavanie podmienok čerpania dotácií a minimalizácie prípadných sankcií.

Na modernizáciu dopravných koridorov celoeurópskeho významu má Spoločnosť možnosť čerpať zdroje z viacerých finančných nástrojov Európskej únie. Vzhľadom na administratívnu náročnosť procesov kontrahovania finančných zdrojov, môže dôjsť k naplneniu rizika časového nesúladu medzi reálnou potrebou a ich poskytnutím zo strany EÚ. Takáto situácia môže Spoločnosť dostať pod tlak na vlastné zdroje financovania, prípadne ohroziť likviditu a finančnú stabilitu Spoločnosti.

V ostatných oblastiach financovaných predovšetkým z tržieb, je kľúčovým nástrojom riadenia likvidity priebežné sledovanie aktuálneho vývoja peňažných tokov. Pri výskyte rizikových udalostí a externalít ich Spoločnosť reviduje a modeluje s cieľom riadenia likvidity operatívnymi prostriedkami.

Kreditné riziko vyplýva z neschopnosti dlžníkov hradiť svoje záväzky voči ŽSR. Riziko je regulované sledovaním a vyhodnocovaním stavu pohľadávok a okamžitým riešením pohľadávok po lehote splatnosti s využitím všetkých zákonných možností. Postupy sledovania, vyhodnocovania

a vymáhania pohľadávok sú upravené internou smernicou, pričom jej dodržiavanie je pravidelne kontrolované.

Manažment však vyvíja úsilie, aby eliminoval všetky hore uvedené riziká, situáciu v oblasti riadenia rizík neustále monitoruje a svojimi predikciami, ako aj ex post analýzami, sa snaží zabezpečiť kredibilitu, dôveryhodnosť a dlhodobú finančnú stabilitu Spoločnosti.

Riziká v oblasti ľudských zdrojov

Získavanie zamestnancov do prevádzkových profesií je naďalej zložitý predovšetkým v Bratislavskom a Trnavskom kraji. Nedostatok zamestnancov s elektrotechnickou kvalifikáciou je celoslovenským problémom.

Intenzívny cielený nábor je naďalej zameraný predovšetkým na obsadenie voľných typových pozícií v nosných prevádzkových profesiách. Nábor je zameraný aj na získavanie čerstvých absolventov škôl dopravného a technického smeru. Cieľom absolventského programu je nábor a výber absolventov podľa aktuálnych potrieb ŽSR a vytváranie podmienok pre systematickú prípravu na výkon profesií, kde sa plánuje odchod zamestnancov do dôchodku.

Nedostatok zamestnancov v prevádzkových profesiách ŽSR riešia aj zapojením do systému duálneho vzdelávania, v ktorom v súčasnosti študuje 115 žiakov. Ďalším nástrojom je štipendijný program ŽSR, do ktorého je vo vybraných stredných školách a na Žilinskej univerzite zapojených 22 žiakov a študentov.

Riziká v oblasti informačných technológií a kybernetickej bezpečnosti

K významným rizikám v oblasti informačných technológií patrí zneužitie, poškodenie, strata dát a možné narušenie funkčnosti dôležitých informačných systémov. Tieto riziká sú eliminované rôznymi opatreniami ako sú aktualizácie antivírusovej ochrany, aktualizácie operačných systémov, riadená správa aplikácií, serverov a sietí, aplikovanie bezpečnostných záplat, vykonávanie externých penetračných testov v pravidelných intervaloch. Dôležitým faktorom na elimináciu rizík je pravidelné preskúmavanie bezpečnostnej politiky KIS ŽSR a systému riadenia informačnej bezpečnosti ŽSR.

Z pohľadu kybernetickej bezpečnosti sú kritickými prvkami siete a informačné systémy, ktoré v zmysle kybernetického zákona priamo alebo nepriamo podporujú prevádzku identifikovaných základných služieb:

- oznamovacej a zabezpečovacej techniky,
- železničnej energetiky,
- distribúcie elektriny,
- prevádzky kritickej infraštruktúry.

V zmysle organizačného poriadku ŽSR je informačná bezpečnosť vrcholovo riadená VOJ ŽSR Železničné telekomunikácie, ktoré zabezpečujú komplexnú ochranu údajov a systémovú ochranu komunikačných, informačných systémov a technológií v zmysle platných zákonov a noriem a metodicky riadia a kontrolujú oblasť informačnej a kybernetickej bezpečnosti na ŽSR.

Protikorupčné opatrenia

ŽSR majú vydané interné riadiace akty, ktorými sú zabezpečené jednotné pravidlá a postupy podávania podnetov závažnej protispoločenskej činnosti v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov. Zároveň je zabezpečená včasná a účinná reakcia k predchádzaniu vzniku škôd v dôsledku takého konania.

IX. Medzinárodná spolupráca

ŽSR sú členom viacerých medzinárodných organizácií a zoskupení:

- CER – Spoločenstvo európskych železníc a infraštruktúrnych spoločností

CER vyvíja aktivity pre podporu rozvoja železníc a presadzuje presun prepravy na ekologicky prijateľnejšie dopravné druhy, minimalizáciu externých nákladov a zlepšovanie hospodárskych výsledkov železníc. Členstvo v CER je dôležité, pretože vytvára podmienky pre súčinnosť železníc pri predkladaní, vypracovávaní a pripomienkovaní európskej legislatívy železníc.

- UIC – Medzinárodná železničná únia

Najdlhšie sú ŽSR členom medzinárodnej organizácie UIC, ktorá udržiava a rozvíja celkové prepojenie železničného systému a umožňuje jeho interoperabilitu za účelom zlepšenia železničnej konkurencieschopnosti. V súčasnosti sa UIC aktívne podieľa na záležitostiach v oblasti štandardizácie a prípravy medzinárodných železničných štandardov IRS (v minulosti to boli vyhlášky), globálnych a regionálnych projektových aktivitách, aktivitách v oblasti digitalizácie, v oblasti výskumu a inovácií a aktivitách v oblasti systému riadenia kvality.

- RNE – Združenie európskych manažérov infraštruktúry

Ďalšou dôležitou organizáciou je RNE, ktorá v rámci medzinárodnej spolupráce vyvíja IT nástroje, ktoré nachádzajú uplatnenie v železničnej doprave. Aktuálne úzko spolupracuje s Agentúrou EÚ pre železnice (ERA) v oblasti implementácie telematických aplikácií pre nákladnú a osobnú dopravu a technických špecifikácií interoperability.

- OSŽD – Organizácia pre spoluprácu železníc

Organizácia pre spoluprácu železníc OSŽD vytvára základy spolupráce medzi členskými krajinami. Je to organizácia združujúca príslušné ministerstvá dopravy členských krajín. OSŽD spolu s UIC v súčasnosti pripravujú spoločné vyhlášky, ktorých cieľom je zjednotenie a zjednodušenie postupov pri preprave Východ – Západ.

- G4 – združenie železničných organizácií krajín južnej a východnej Európy,
- V4 – združenie železničných organizácií krajín Višegrádskej štvorky

Obe združenia zabezpečujú spoluprácu medzi železničnými organizáciami v rámci príslušných regiónov.

ŽSR sa podieľajú aj na činnosti Koridorov železničnej nákladnej dopravy účasťou v ich riadiacich štruktúrach a pracovných skupinách:

- Koridor železničnej nákladnej dopravy č. 5 – „Baltsko – jadranský“
- Koridor železničnej nákladnej dopravy č. 7 – „Orient/východné stredomorie“
- Koridor železničnej nákladnej dopravy č. 9 – „Československý“ – ku ktorému bol po svojom vzniku na konci roku 2019 pričlenený aj Koridor železničnej nákladnej dopravy „Rýn – Dunaj“, čím dôjde k jeho predĺženiu
- Koridor železničnej nákladnej dopravy č. 11 – „Jantárový“ - v roku 2019 bol zriadený nový koridor, ktorým sme prepojený s obchodnými a priemyselnými centrami v Poľsku, v Maďarsku a v Slovinsku.

Hlavným cieľom koridorov je uľahčiť konkurencie schopnosť cezhraničnej železničnej nákladnej dopravy a zabezpečiť účinné prepojenie jednotlivých železničných trás.

- PRIME – Platforma európskych železničných manažérov infraštruktúry

Platforma je zameraná na zlepšenie cezhraničnej spolupráce železničných manažérov infraštruktúry, podporu implementácie európskeho železničného práva a výmenu a porovnanie najlepších skúseností.

V roku 2019 sa uskutočnilo viacero dôležitých medzinárodných konferencií, seminárov, výstav a rokovaní, ktorých cieľom bola podpora a rozvoj železničnej dopravy, vzájomná spolupráca a výmena skúseností na úrovni jednotlivých manažérov železničnej infraštruktúry, štátnych orgánov (ministerstvá, regulačné úrady, Európska komisia) a aj na úrovni ostatných účastníkov železničného trhu (dopravcovia, operátori kombinovanej dopravy, logistické spoločnosti, terminály, ...). Jednotlivé multilaterálne, ale predovšetkým bilaterálne rokovania (stále pracovné skupiny a pohraničné konferencie so susednými manažérmi infraštruktúry) sa zaoberali riešením aktuálnych tém súvisiacich s prevádzkou, servisnými službami a strategickým plánovaním rozvoja železničnej infraštruktúry.

Medzi najvýznamnejšie medzinárodné rokovania s účasťou Železníc Slovenskej republiky patrili:

- Konferencia generálnych riaditeľov OSŽD (Soul, 8. – 12. apríla 2019);
- Plenárne zasadnutia PRIME (Bern, 13. júna 2019 a Brusel, 18. novembra 2019);
- Valné zhromaždenie RNE (Varšava, 28. – 29. mája 2019);
- Valné zhromaždenie UIC (Budapešť, 24. – 25. júna 2019);
- Pohraničné konferencie, rokovania, stretnutia a zasadnutia za účasti ŽSR a susedných železničných správ – GySEV, MÁV, SŽDC a UZ a aktualizácie miestnych dohovorov pre pohraničné trate;
- zasadnutia Správnych rád koridorov železničnej nákladnej dopravy a pracovných skupín;
- Konferencia TEN-T a CEF (Bukurešť, 28. – 29. marca 2019);
- Konferencia UIC Global FRMCS (Paríž, 14. – 15. mája 2019);
- Konferencie Železničné mosty a tunely (Praha, 16. – 17. januára 2019), Mosty (Brno, 25. – 26. apríla 2019), Podzemné stavby (Praha, 3. – 5. júna 2019), Dny nové techniky (Valeč, 10. – 11. septembra 2019),
- Zasadnutia V4 k budovaniu vysokorýchlostnej trati medzi Budapešťou a Varšavou,
- Digital Transport Days (Helsinki, 6. – 9. októbra 2019),
- zasadnutie Železničných spoločností krajín G4 (Ľubľana, 19. – 20. novembra 2019),
- zasadnutia Valného zhromaždenia RFC 5 a Správnych rád RFC 7, RFC 9, RFC 11, stretnutia expertov jednotlivých pracovných skupín koridorov.

X. Udalosti, ktoré nastali po roku 2019

ŽSR 14. februára 2020 uzatvorili so Slovenskou republikou v zastúpení MDV SR Dodatok č. 7 k Zmluve o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry na roky 2017 - 2021. Predmetom Dodatku č. 7 je nastavenie finančných a prevádzkových ukazovateľov do platnej ZPŽI pre rok 2020.

Dňom 31.12.2019 skončil pracovný pomer dohodou námestník generálneho riaditeľa pre ľudské zdroje Pavol Hudák, MSc.

Generálny riaditeľ Železníc Slovenskej republiky dňom 1.1.2020 poveril výkonom funkcie námestníčky generálneho riaditeľa pre ľudské zdroje JUDr. Gabrielu Gajdošovou.

Na konci roku 2019 sa prvýkrát objavili správy z Číny týkajúce sa COVID-19 (Coronavirus). V prvých mesiacoch roku 2020 sa vírus rozšíril do celého sveta a negatívne ovplyvnil mnoho krajín. Aj keď v čase zverejnenia tejto účtovnej závierky sa situácia neustále mení, zdá sa, že negatívny vplyv na svetový obchod, na firmy aj na jednotlivcov môže byť vážnejší, ako sa pôvodne očakávalo. V prípade, ak by v dôsledku ekonomických dopadov spôsobených masívnym rozšírením ochorenia COVID-19 na území Slovenskej republiky a v Európskej únii došlo k významnému poklesu železničnej dopravy, vedenie Spoločnosti predpokladá taktiež zníženie tržieb za prístup k železničnej dopravnej ceste, avšak rozsah tohto zníženia k dnešnému dňu nie je možné kvalifikovane odhadnúť. Manažment spoločnosti a zriaďovateľ MDV SR budú pokračovať v monitorovaní potenciálneho dopadu a podnikne všetky možné kroky na zmiernenie akýchkoľvek negatívnych účinkov na spoločnosť a jej zamestnancov. Akýkoľvek negatívny vplyv resp. straty zahrnie účtovná jednotka do účtovníctva a účtovnej závierky v roku 2020.

Individuálna účtovná závierka

zostavená v súlade s Medzinárodnými štandardmi pre finančné výkazníctvo v znení
prijatom EÚ za rok končiaci sa 31. decembra 2019

OBSAH

	Strana
Výkaz finančnej pozície	45
Výkaz komplexného výsledku	46
Výkaz zmien vlastného imania	47
Výkaz peňažných tokov	48
Poznámky k individuálnej účtovnej závierke	49

VÝKAZ FINANČNEJ POZÍCIE

	Pozn.	31. decembra 2019	31. decembra 2018
AKTÍVA			
DLHODOBÉ AKTÍVA			
Dlhodobý hmotný majetok	4	3 462 329	3 403 799
Investičný nehnuteľný majetok	5	33 450	32 998
Dlhodobý nehmotný majetok	6	29 453	17 735
Finančné investície	7	5 649	5 649
Dlhodobé pohľadávky	8	18 816	18 757
Dlhodobé aktíva spolu		3 549 697	3 478 938
KRÁTKODOBÉ AKTÍVA			
Zásoby	9	15 818	10 594
Krátkodobé pohľadávky z obchodného styku	10	14 210	16 239
Ostatné pohľadávky a aktíva	11	17 462	32 353
Peniaze a peňažné ekvivalenty	12	120 006	71 519
Krátkodobé aktíva spolu		167 496	130 705
AKTÍVA CELKOM		3 717 193	3 609 643
VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY			
VLASTNÉ IMANIE			
Základné imanie		800 170	800 170
Kapitálové fondy		528 481	530 135
Zákonný rezervný fond		21 904	21 904
Zisk minulých rokov		331 485	330 934
- Strata / + Zisk		-2 307	172
Akumulovaný zisk		329 178	331 106
Vlastné imanie spolu	13	1 679 733	1 683 315
DLHODOBÉ ZÁVÄZKY			
Úvery	3,14	96 990	0
Štátne dotácie a dotácie EÚ	15	1 565 239	1 523 060
Rezervy a časové rozlíšenie	16,17,18	71 661	69 032
Odložený daňový záväzok	38	55 184	53 611
Ostatné dlhodobé záväzky	19	50 157	40 264
Dlhodobé záväzky spolu		1 839 231	1 685 967
KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY			
Krátkodobé úvery vrátane krátkod. časti dlhodob. úverov	3,14	10 751	62 741
Krátkodobá časť štátnych dotácií a dotácií EÚ	15	63 740	79 332
Krátkodobé záväzky z obchodného styku	20	67 936	54 685
Záväzky voči verejnoprávnym inštitúciám	21	10 891	9 691
Ostatné záväzky	22	36 930	27 118
Rezervy a časové rozlíšenie	16,17,18	7 981	6 794
Krátkodobé záväzky spolu		198 229	240 361
VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY CELKOM		3 717 193	3 609 643

Účtovné zásady a poznámky sú neoddeliteľnou súčasťou účtovnej závierky

VÝKAZ KOMPLEXNÉHO VÝSLEDKU

	Pozn.	31. decembra 2019	31. decembra 2018
VÝNOSY			
Prevádzkovanie železničnej infraštruktúry	23	76 323	89 618
Dotácia na prevádzkovanie železničnej infraštruktúry	24	317 344	296 476
Prevádzkovanie a koncesie TIP	25	3 159	0
Elektrická energia	26	75 081	70 397
Telekomunikačné služby a informatika	27	5 243	5 288
Výnosy z majetku	28	12 388	13 876
Ostatné výnosy	29	19 747	19 908
Výnosy spolu		509 285	495 563
PREVÁDZKOVÉ NÁKLADY			
Materiál a suroviny	31	-30 357	-30 885
Energie	32	-86 979	-80 070
Služby	33	-44 014	-50 941
Osobné náklady	34	-273 472	-252 500
Odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku	35	-78 166	-92 743
Ostatné prevádzkové náklady netto	36	4 200	17 372
Prevádzkové náklady spolu		-508 788	-489 767
ZISK Z PREVÁDZKOVÝCH ČINNOSTÍ		497	5 796
FINANČNE NÁKLADY / VÝNOSY			
Úroky z úverov	14	-128	-127
Ostatné finančné náklady a výnosy	37	-197	0
Finančné náklady / výnosy spolu		-325	-127
ZISK ZA OBDOBIE pred zdanením		172	5 669
Daň z príjmov	38	-2 479	-5 497
-STRATA / + ZISK ZA OBDOBIE po zdanení		-2 307	172
Ostatný komplexný výsledok:			
Položky, ktoré nebudú presunuté do + zisku / - straty:			
Precenenie zamestnaneckých požitkov	18	-3 923	379
Odložená daň vzťahujúca sa na precenenie zam. požitkov	38	824	-80
KOMPLEXNÁ - STRATA / + ZISK ZA OBDOBIE		-5 406	471

Účtovné zásady a poznámky sú neoddeliteľnou súčasťou účtovnej závierky

VÝKAZ ZMIEN VLASTNÉHO IMANIA

	Základné imanie	Kapitálové fondy	Zákonný rezervný fond	Akumulovaný zisk	Celkom
K 1. januáru 2018	800 170	527 638	21 904	330 413	1 680 125
Zisk za účtovné obdobie	0	0	0	172	172
Zvýšenie kapitálu - nepeň. vklad	0	2 616	0	0	2 616
Ostatné súčasti komplexného výsledku	0	-119	0	521	402
K 31. decembru 2018	800 170	530 135	21 904	331 106	1 683 315
K 1. januáru 2019	800 170	530 135	21 904	331 106	1 683 315
Strata za účtovné obdobie	0	0	0	-2 307	-2 307
Zvýšenie kapitálu - nepeň. vklad	0	1 745	0	0	1 745
Ostatné súčasti komplexného výsledku	0	-3 399	0	379	-3 020
K 31. decembru 2019	800 170	528 481	21 904	329 178	1 679 733

Účtovné zásady a poznámky sú neoddeliteľnou súčasťou účtovnej závierky

VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Výsledok hospodárenia pred zdanením	172	5 669
Úprava o nepeňažné operácie	79 725	74 917
Odpisy, amortizácia a opravné položky k dlhodobému majetku	166 121	191 185
Dividendy a iné podiely na zisku účtované do výnosov	-5	-5
Úroky účtované do nákladov	333	142
Úroky účtované do výnosov	-11	-7
- Zisk / + strata z predaja DHM	-3 093	-3 510
+ Zvýšenie / - zníženie stavu rezerv	4 163	-20 161
Amortizácia štátnych dotácií	-87 955	-98 396
Vplyv zmien stavu pracovného kapitálu	47 498	-49 697
- Zvýšenie / + zníženie stavu pohľadávok a iných aktív	16 854	-35 965
+ Zvýšenie / - zníženie stavu záväzkov	35 868	-11 049
- Zvýšenie / + zníženie stavu zásob	-5 224	-2 683
Peňažné toky z prevádzkovej činnosti	127 223	25 220
Výdavky na daň z príjmov	-2	-2
Prijaté úroky	11	7
Zaplatené úroky	-323	-134
Čisté peňažné toky z prevádzkovej činnosti	126 909	25 091
Dlhodobý nehmotný a hmotný majetok	-261 835	-267 783
Dotácie na obstaranie dlhodobého majetku	114 542	245 160
Tržby z predaja dlhodobého nehmot. a hmot. majetku	26 572	5 042
Príjmy z predaja dlhodobého finančného majetku	0	13
Čisté peňažné toky z investičnej činnosti	-120 721	-17 568
Príjmy z dividend a iných podielov na zisku	5	5
Príjmy z úverov a pôžičiek	60 091	50 237
Výdavky na splácanie úverov a pôžičiek	-15 091	-50 242
Splátky záväzkov z finančného prenájmu	-2 705	-1
Čisté peňažné toky z finančnej činnosti	42 300	-1
Čisté zvýšenie alebo čisté zníženie peňažných prostriedkov	48 488	7 522
Stav peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov na začiatku účtovného obdobia	12 71 518	63 997
Kurzové rozdiely vyčíslené k peňažným prostriedkom a peňažným ekvivalentom ku dňu účtovnej závierky	-1	-1
Zostatok peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov na konci účtovného obdobia	12 120 005	71 518

Účtovné zásady a poznámky sú neoddeliteľnou súčasťou účtovnej závierky

POZNÁMKY K INDIVIDUÁLNEJ ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE

1 VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE O SPOLOČNOSTI

Železnice Slovenskej republiky vznikli 10. novembra 1993 zákonom NR SR č. 258/1993 Z. z. o Železničiach Slovenskej republiky z 30. septembra 1993 (v znení zákona č. 152/1997 Z. z. zo 14. mája 1997 a zákona č. 259/2001 Z. z. zo 14. júna 2001) a boli zaregistrované pod číslom Po 312/B v Obchodnom registri Okresného súdu I. v Bratislave.

Obchodné meno:	Železnice Slovenskej republiky
Sídlo:	Klemensova 8, 813 61 Bratislava
IČO:	31 364 501
DIČ:	20 20 480 121
Právna forma:	Iná právnická osoba zriadená zákonom č. 258/1993 Z. z. o Železničiach Slovenskej republiky

Spoločnosť je zákonným nástupcom Železníc Slovenskej republiky, š. p., ktoré boli zriadené 1. januára 1993, v čase rozdelenia bývalého Československa na Českú republiku a Slovenskú republiku.

Zriaďovateľom Spoločnosti je Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, ktoré napriek tomu, že nie je priamo zainteresované na riadení Spoločnosti, dohliada na určité aspekty jej činnosti prostredníctvom zastúpenia v Správnej rade ŽSR.

Spoločnosť je v zmysle §20 ods. 1 a §21 ods. 1 zákona č. 540/2001 Z. z. o štatistike v znení neskorších predpisov registrovaná ako Subjekt verejnej správy (poznámka 2).

Majetok Spoločnosti, ktorý je vykázaný vo výkaze finančnej pozície Spoločnosti, je vo vlastníctve Slovenskej republiky a Spoločnosti je zverený do správy okrem práva na užívanie majetku v zmysle IFRS 16-Lízingy (poznámka 2.2, poznámka 6, poznámka 19 a poznámka 22).

Spoločnosť nemôže vstupovať do úverových vzťahov tretích osôb ako ručiteľ, ani zriadiť záložné právo v prospech tretích osôb na majetok, ktorý patrí štátu. Spoločnosť nie je neobmedzene ručiacim spoločníkom v žiadnej spoločnosti.

Riadiacimi orgánmi ŽSR sú Správna rada a generálny riaditeľ.

Správna rada je najvyšší orgán železníc. Má päť členov – štyria členovia sú odborníci z odvetvia dopravy, financií a práva a jeden je volený zástupca zamestnancov železníc.

Mená a priezviská členov Správnej rady ŽSR k 31. 12. 2019:

JUDr. Marek BALKO	predseda Správnej rady
Ing. Róbert SZÜCS	podpredseda Správnej rady
Ing. Peter STRYČEK	člen Správnej rady
Ing. Radovan MAJERSKÝ, PhD.	člen Správnej rady
Mgr. František ZAPARANIK	člen Správnej rady

Spoločnosť má v zmysle zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v z. n. p. zriadený Výbor pre audit ŽSR, ktorý je k 31.12.2019 v zložení

Ing. Jana KRUPCOVÁ	predseda
Ing. Miroslav GARAJ	člen
Ing. Andrea DURÁKOVÁ	člen

Výbor pre audit sleduje postup zostavovania účtovnej závierky, proces auditu účtovnej závierky a nezávislosť štatutárneho audítora.

ŽSR sú manažérom železničnej infraštruktúry v zmysle Zmluvy o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry uzatvorenej so Slovenskou republikou ako vlastníkom železničnej infraštruktúry, zastúpenou MDV SR. Manažér infraštruktúry je povinný zabezpečiť trvalé udržiavanie dráhy v prevádzkyschopnom stave, obnovu dráhy po nehode alebo po mimoriadnej udalosti, údržbu dráhy podľa projektovaných technických parametrov, rozvoj dráhy v súlade s technickým pokrokom a s požiadavkami na bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe, obsluhu železničnej infraštruktúry, organizovanie a riadenie železničnej dopravy na železničnej sieti.

Vlastník infraštruktúry na zabezpečenie plnenia povinností vyplývajúcich zo Zmluvy o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry poskytuje finančné prostriedky na prevádzku železničnej infraštruktúry. Zároveň vlastník infraštruktúry poskytuje dotáciu vo forme kapitálových transferov, ktorých cieľom je rozvoj a modernizácia majetku.

Schopnosť Spoločnosti pokračovať vo svojej činnosti podľa zásady nepretržitého trvania Spoločnosti a plniť svoj investičný program a ostatné prevádzkové a finančné záväzky ostáva závislá od nepretržitej pomoci od štátu vo forme kapitálových a prevádzkových dotácií.

Účtovným obdobím je kalendárny rok.

Účtovná závierka Spoločnosti za predchádzajúce účtovné obdobie končiace sa 31. decembra 2018 bola schválená na zasadnutí Správnej rady ŽSR, ktoré sa konalo dňa 5. apríla 2019 v Bratislave.

Za rok končiaci sa 31. decembra 2019 Spoločnosť vykázala stratu vo výške 2 307 tis. EUR (za rok končiaci sa 31. decembra 2018 čistý zisk vo výške 172 tis. EUR).

2 VÝCHODISKÁ PRE ZOSTAVENIE ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

Spoločnosť v zmysle § 17a, ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov zostavuje individuálnu účtovnú závierku podľa Medzinárodných účtovných štandardov pre finančné výkazníctvo v znení prijatom Európskou úniou (ďalej aj „IFRS“). IFRS zahŕňajú štandardy a interpretácie schválené komisiou EÚ.

Spoločnosť v zmysle § 22a ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, je súčasťou súhrnnej účtovnej závierky verejnej správy Slovenskej republiky, ktorú zostavuje Ministerstvo financií SR.

Spoločnosť je na základe §22 ods. 12 zákona o účtovníctve oslobodená od povinnosti zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku a konsolidovanú výročnú správu, pretože zostavením len individuálnej účtovnej závierky Spoločnosti sa významne neovplyvní úsudok o finančnej situácii, nákladoch, výnosoch a výsledku hospodárenia za konsolidovaný celok. Obchodné meno a sídlo účtovných jednotiek, v ktorých má Spoločnosť majetkovú účasť, je uvedené v poznámke 7.

Individuálna účtovná závierka (ďalej aj „účtovná závierka“) bola vypracovaná za predpokladu nepretržitého trvania Spoločnosti, ktorá predpokladá realizáciu aktív a plnenie záväzkov počas bežnej činnosti Spoločnosti a neobsahuje žiadne úpravy, ktoré by mohli byť potrebné v prípade, že Spoločnosť nebude schopná pokračovať v nepretržitej činnosti.

Účtovná závierka je vypracovaná na základe historických obstarávacích cien. V ďalšom texte sú uvedené základné účtovné zásady.

Údaje v Individuálnej účtovnej závierke ŽSR za rok končiaci sa 31. decembra 2019 sú vykázané v tisícoch eur (ďalej aj „EUR“), pokiaľ nie je uvedené inak. Na základe ekonomickej povahy zásadných udalostí a okolností bolo za funkčnú menu a menu prezentácie Spoločnosti stanovené euro (EUR).

Spoločnosť upravila údaje porovnateľného obdobia - boli upravené riadky výkazu finančnej pozície a to riadok "ostatné pohľadávky a aktíva" a riadok "dlhodobé pohľadávky" z dôvodu nesprávneho vykázania dlhodobej časti nároku investičnej dotácie v krátkodobých aktívach.

2.1 Použitie odhadov a úsudkov

Zostavenie účtovnej závierky si vyžaduje, aby manažment Spoločnosti urobil úsudky, odhady a predpoklady, ktoré ovplyvňujú aplikáciu účtovných metód a účtovných zásad a hodnotu vykazovaného majetku, záväzkov, výnosov a nákladov. Odhady a súvisiace predpoklady sú založené na minulých skúsenostiach a iných faktoroch, považovaných za primerané okolnostiam, na základe ktorých sa formuje východisko pre posúdenie účtovných hodnôt majetku a záväzkov, ktoré nie sú zrejmé z iných zdrojov. Skutočné výsledky sa preto môžu líšiť od odhadov.

Odhady a súvisiace predpoklady sú neustále prehodnocované. Korekcie účtovných odhadov nie sú vykázané retrospektívne. Vykázané sú v období, v ktorom je odhad korigovaný, ak korekcia ovplyvňuje iba toto obdobie, alebo v období korekcie a v budúcich obdobiach, ak korekcia ovplyvňuje toto aj budúce obdobie.

Rezerva na zamestnanecké požitky

Spoločnosť má dlhodobý program zamestnaneckých požitkov pozostávajúcich z jednorazového príspevku pri odchode do dôchodku, odmeny pri odchode do invalidného dôchodku, vyrovnávacieho príplatku a odmeny pri životných a pracovných jubileách. Hodnota požitkov je vyplácaná v závislosti od dosiahnutého veku a odpracovaných rokov. Na tieto požitky neboli vytvorené samostatné finančné zdroje. Náklady na zamestnanecké požitky sú stanovené prírastkovou poistno-matematickou metódou, tzv. „Projected Unit Credit Method“. Podľa tejto metódy sa náklady na poskytovanie požitkov účtujú do výkazu komplexného výsledku tak, aby pravidelne sa opakujúce náklady boli rozložené na obdobie trvania pracovného pomeru. Záväzky z poskytovania požitkov sú ocenené v súčasnej hodnote predpokladaných budúcich peňažných tokov. Poistno-matematické zisky a straty zo zamestnaneckých požitkov po skončení zamestnania sa vykazujú vo vlastnom imaní výkazu finančnej pozície, ostatné sa vykazujú vo výkaze komplexného výsledku.

Rezerva na environmentálne záväzky

Rezerva na environmentálne záväzky sa tvorí vtedy, keď je vznik nákladov na vyčistenie životného prostredia pravdepodobný a tieto náklady sa dajú spoľahlivo odhadnúť. Výška vykazanej rezervy je najlepším odhadom potrebných výdavkov budúcich období. Načasovanie peňažných tokov odzrkadľuje súčasné zhodnotenie priorít vedením Spoločnosti, technologické zabezpečenie a neodkladnosť plnenia takýchto povinností.

Rezerva na súdne spory

Rezerva na súdne spory sa tvorí, ak Spoločnosť žaluje iný subjekt v súdnom, správnom alebo inom konaní o zaplatení určitej konkrétnej sumy, pričom ukončenie súdneho sporu v neprospech Spoločnosti je viac ako pravdepodobné. Vedenie Spoločnosti sa pri zhodnotení predpokladaných výsledkov súdnych sporov spolieha na vlastné odborné posúdenie.

Rezerva na demoláciu objektov

Rezerva na demoláciu objektov sa tvorí, ak sa Spoločnosť rozhodla demolovať budovy alebo iné prevádzkové zariadenia. Demolácia budov sa vykonáva z bezpečnostných dôvodov v prípadoch, ak hrozí zrútenie objektu, objekt je v dezolátnom stave a pre prevádzkovú činnosť je nepotrebný a nie je možné ho inak kapitalizovať (predať, príp. prenajať). Spoločnosť pri účtovaní rezervy vychádza z odborného odhadu, ktorý zodpovedá budúcim nákladom na demoláciu objektov.

Doba životnosti dlhodobého majetku

Spoločnosť odhaduje životnosť dlhodobého majetku na očakávanú dobu, počas ktorej bude majetok k dispozícii na používanie v Spoločnosti, so zohľadnením predpokladaného technického a morálneho opotrebenia. Doba životnosti a odpisové metódy sa preverujú minimálne raz ročne s cieľom zabezpečiť konzistentnosť metódy a doby odpisovania s očakávaným prínosom ekonomických úžitkov z dlhodobého majetku.

2.2 Významné účtovné zásady

Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

Dlhodobý hmotný (ďalej aj „DHM“) a nehmotný majetok (ďalej aj „DNM“) je vykazovaný v obstarávacej cene po odpočítaní oprávok/amortizácie a akumulovaných strát zo zníženia hodnoty, pričom pozemky sú účtované v obstarávacej cene alebo v administratívnej hodnote určenej štátom (ktorá však nepredstavuje trhovú hodnotu).

Počiatočná obstarávacia cena dlhodobého hmotného a nehmotného majetku zahŕňa nákupnú cenu vrátane dovozného cla a nevratných daní a všetky priamo pripočítateľné náklady spojené s uvedením majetku do prevádzkyschopného stavu a na miesto, na ktorom sa bude používať. Súčasťou obstarávacej ceny sú aj vyvolané investície a úrokové náklady súvisiace s obstaraním.

Limit (minimálna hodnota) pre vykazovanie hmotného majetku v neobežných aktívach (okrem budov, stavieb, pozemkov a umeleckých diel) je stanovený na vyšší ako 1 700,- EUR, ak prevádzkovo-technická funkcia majetku je dlhšia ako jeden rok; limit (minimálna hodnota) pre vykazovanie nehmotného majetku v neobežných aktívach je stanovený na vyšší ako 2 400,- EUR, ak prevádzkovo-technická funkcia majetku je dlhšia ako jeden rok. Technické zhodnotenie majetku (modernizácie, rekonštrukcie, prístavby, nadstavby, prestavby, resp. stavebné úpravy) je aktivované do neobežných aktív k príslušnému majetku, ak minimálna hodnota technického zhodnotenia za rok je viac ako 1 700,- EUR.

Nedokončené investície predstavujú dlhodobý hmotný a nehmotný majetok a vykazujú sa v obstarávacej cene. Táto zahŕňa náklady priamo spojené s obstaraním dlhodobého majetku. Hodnota nedokončených investícií je znížená o rozdiel vyplývajúci z prepočítania dlhodobého záväzku (zadržanej čiastky), ak jeho hodnota je významná, na súčasnú hodnotu. Hodnota je významná, ak rozdiel medzi menovitou hodnotou dlhodobého záväzku a súčasnou hodnotou dlhodobého záväzku je viac ako 5 miliónov EUR. Nedokončené investície sa neodpisujú, až kým príslušný majetok nie je pripravený na použitie.

Každá zložka dlhodobého hmotného a nehmotného majetku sa odpisuje rovnomerne počas očakávanej priemernej ekonomickej životnosti. Dlhodobý majetok sa začína odpisovať prvým dňom bezprostredne nasledujúceho mesiaca, v ktorom bol majetok zaradený do používania, okrem majetku v zmysle IFRS 16–Lízingy, ktorý sa začína odpisovať dňom zaradenia do užívania. Životnosť pre rôzne typy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku je nasledovná:

- budovy	60 rokov
- stavby	od 10 do 100 rokov
- stroje a zariadenia	od 5 do 30 rokov
- ostatný dlhodobý majetok	od 6 do 30 rokov
- nehmotný majetok	od 3 do 25 rokov

Pozemky a umelecké diela sa neodpisujú.

Každá časť položky dlhodobého majetku, ktorej hodnota je v porovnaní s celkovou hodnotou majetku významná a doba životnosti je výrazne odlišná od doby životnosti majetku ako celku, sa odpisuje samostatne. Spoločnosť rozdelí hodnotu pôvodne pridelenú položke dlhodobého hmotného majetku pomerne jej významným častiam a odpisuje každú časť samostatne.

Majetok, ktorý je vyradený, sa odúčtuje z výkazu finančnej pozície spolu s príslušnými oprávkami. Zisky a straty pri vyradení majetku sa vykazujú vo výkaze komplexného výsledku vo výsledku hospodárenia z prevádzkových činností.

Pri dlhodobom hmotnom majetku a nehmotnom majetku sa posudzuje, či došlo k zníženiu hodnoty majetku, ak sa posúdenie na ročnej báze vyžaduje, alebo ak udalosti alebo zmeny okolností indikujú, že účtovná hodnota majetku nie je návratná.

V prípade výskytu takýchto indikácií sa vypracuje odhad návratnej hodnoty daného majetku, aby sa určil rozsah prípadných strát zo zníženia jeho hodnoty. Ak návratnú hodnotu individuálnej položky nemožno určiť, Spoločnosť určí návratnú hodnotu jednotky vytvárajúcej peňažné prostriedky, ktorej daný majetok patrí. Návratná hodnota sa rovná reálnej hodnote, zníženej o náklady na predaj alebo použiteľnej hodnote podľa toho, ktorá je vyššia. Pri posudzovaní použiteľnej hodnoty sa diskontuje odhad budúcich peňažných tokov na ich súčasnú hodnotu pomocou diskontnej sadzby pred zdanením, ktorá vyjadruje aktuálne trhové posúdenie časovej hodnoty peňazí a riziká špecifické pre daný majetok.

Strata zo zníženia hodnoty majetku sa vykazuje vo výkaze komplexného výsledku vo výške, o ktorú účtovná hodnota majetku prevyšuje jeho realizačnú hodnotu, ktorou je buď čistá predajná cena majetku, alebo jeho použiteľná hodnota, podľa toho, ktorá je vyššia.

V prípade, že sa Spoločnosť rozhodne zastaviť nedokončené investície, alebo sa významne oddiali ich plánované ukončenie, posúdi prípadné zníženie ich hodnoty a zaúčtuje opravnú položku. V prípade, ak Spoločnosť má majetok v užívaní, ktorý je evidovaný na účtoch obstarania, zo zásady opatrnosti vytvorí opravnú položku vo výške predpokladaných odpisov majetku z vlastných zdrojov.

Výdavky, ktoré sa týkajú položiek dlhodobého majetku po jeho zaradení do používania, zvyšujú jeho účtovnú hodnotu iba v prípade, že Spoločnosť môže očakávať budúce ekonomické prínosy nad rámec jeho pôvodnej výkonnosti. Všetky ostatné výdavky sa účtujú ako opravy a údržba do nákladov v období, s ktorým vecne a časovo súvisia.

Pri nedokončených investíciách sa v rámci obstarávacej ceny prírastkom rozumie: i) hodnota obstarania majetku bez uvedenia do užívania v bežnom roku, ii) hodnota obstarania majetku s uvedením do užívania v bežnom roku iii) tvorba rezervy na nevyfakturované investičné dodávky.

Úbytkom sa rozumie i) zaradenie majetku z nedokončených investícií do majetku v užívaní, pričom ide o majetok obstaraný v bežnom roku, ii) vyradenie s účtovaním do nákladov, iii) zrušenie/zúčtovanie rezervy na nevyfakturované investičné dodávky.

Presunom sa rozumie presun z nedokončených investícií do majetku v užívaní, pričom ide o majetok obstaraný v minulých obdobiach.

Pri majetku v užívaní sa v rámci obstarávacej ceny prírastkom rozumie i) zaradenie majetku z nedokončených investícií do majetku v užívaní, pričom ide o majetok obstaraný v bežnom roku ii) zaradenie majetku účtovaného priamo do kapitálových fondov vo vlastnom imaní.

Úbytkom majetku v užívaní sa rozumie vyradenie majetku v užívaní v bežnom roku.

Presunom sa rozumie presun z nedokončených investícií do majetku v užívaní, pričom ide o majetok obstaraný v minulých obdobiach.

Majetok určený na predaj

Zmena klasifikácie dlhodobého majetku na majetok určený na predaj je v prípade, ak odpredaj bol do 31. decembra schválený uznesením vlády SR a bolo vydané rozhodnutie MDV SR k odpredaju, ale majetok ešte nebol vyradený z účtovnej evidencie bežného roka. Dňom schválenia uznesenia sa takýto majetok prestáva účtovne odpisovať a vykáže sa v hodnote nižšej z účtovnej a reálnej hodnoty zníženej o náklady za predaj.

Prenajatý majetok

Pri vzniku zmluvy Spoločnosť posudzuje, či zmluva je lízingom alebo či obsahuje lízing. Zmluva je lízingom alebo obsahuje lízing, ak sa zmluvou postupuje právo kontrolovať použitie identifikovaného majetku na nejaké časové obdobie výmenou za protihodnotu. Pri posúdení, či zmluva obsahuje právo používať identifikovaný majetok, Spoločnosť používa definíciu lízingu podľa IFRS 16.

Spoločnosť sa rozhodla neoddeľovať časti, ktoré nesúvisia s lízingom od častí súvisiacich s lízingom, celá zmluva sa zaúčtuje ako lízing.

Spoločnosť vykazuje k dátumu začiatku prenájmu právo na užívanie majetku a lízingový záväzok. Právo na užívanie majetku sa prvotne oceňuje obstarávacou cenou, ktorá pozostáva zo sumy prvotného ocenenia lízingového záväzku upravenú o všetky lízingové splátky uskutočnené pred dátumom začatia alebo v tento deň, všetkých počiatočných priamych nákladov a odhadu nákladov, ktoré vzniknú nájomcovi pri rozobratí a odstránení majetku a pri obnove miesta, na ktorom sa nachádza.

Právo na užívanie majetku sa následne odpisuje rovnomerne od dátumu začatia do konca doby lízingu. Ak sa lízingom na konci doby lízingu prevádza vlastníctvo identifikovaného majetku, Spoločnosť odpisuje právo na užívanie majetku od dátumu začiatku do konca doby použiteľnosti identifikovaného majetku na rovnakom základe ako dlhodobý hmotný a nehmotný majetok. Okrem toho sa právo na používanie pravidelne znižuje o prípadné straty zo zníženia hodnoty a upravuje o akékoľvek precenenie lízingového záväzku.

Lízingový záväzok sa prvotne oceňuje súčasnou hodnotou lízingových splátok, ktoré k tomuto dátumu nie sú uhradené, diskontovaný použitím prírastkovej úrokovej sadzby Spoločnosti.

Spoločnosť určuje prírastkovú úrokovú sadzbu získaním úrokových sadzieb z rôznych externých zdrojov financovania a vykonáva určité úpravy, aby odrážala podmienky lízingu a typ prenájatého majetku.

Lízingové splátky zahrnuté do ocenenia lízingového záväzku sa skladajú z (i) fixných splátok presne definovaných v zmluve a (ii) ostatných platieb, ak sú v zmluve jednoznačne určené a je viac ako pravdepodobné, že Spoločnosť ako nájomca ich bude musieť uhradiť.

Spoločnosť následne oceňuje lízingový záväzok (i) zvýšením účtovnej hodnoty tak, aby odzrkadľovala úrok z lízingového záväzku, (b) znížením účtovnej hodnoty tak, aby odzrkadľovala uskutočnené lízingové splátky a (c) precenením účtovnej hodnoty tak, aby odzrkadľovala akékoľvek prehodnotenie alebo zmeny lízingu.

Spoločnosť vykazuje právo na užívanie majetku vo výkaze finančnej pozície v časti „Dlhodobý nehmotný majetok“ a „Ostatné záväzky“.

Spoločnosť sa rozhodla nevykazovať právo na užívanie majetku a lízingové záväzky v prípade lízingov s nízkou hodnotou (4 000,- EUR bez DPH alebo nižšia) a krátkodobých lízingov (doba prenájmu 12 mesiacov alebo kratšia). Spoločnosť vykazuje lízingové splátky spojené s týmito lízingmi ako náklad rovnomerne počas doby lízingu vo výkaze komplexného výsledku.

Investičný nehnuteľný majetok

Investičný nehnuteľný majetok, t. j. majetok určený na získanie nájomného sa prvotne oceňuje v obstarávacej cene vrátane nákladov na transakciu. Po prvotnom vykázaní sa investičný nehnuteľný majetok oceňuje v obstarávacej cene po odpočítaní kumulovaných oprávok a strát zo zníženia hodnoty.

Finančné investície

Podiely v dcérskych a pridružených spoločnostiach a ostatných investíciách sa vykazujú v obstarávacej cene. Obstarávaciu cenu investície v dcérskej a pridruženej spoločnosti tvoria náklady súvisiace s obstaraním investície a predstavujú reálnu hodnotu zaplatenej ceny a priamo súvisiace transakčné náklady. Výnosy súvisiace s finančnými investíciami ako sú dividendy, sa vykazujú po nadobudnutí právneho nároku na dividendy vo výkaze komplexného výsledku v rámci finančných výnosov. V prípade dlhodobého finančného majetku určeného na predaj sa finančné investície precenia na reálnu hodnotu do vlastného imania a precenenie sa vykáže v ostatnom komplexnom výsledku hospodárenia. Pri predaji dlhodobého finančného majetku bude precenenie presunuté do ziskov a strát.

Zásoby

Zásoby sú ocenené v obstarávacej cene alebo v čistej realizovateľnej hodnote, podľa toho, ktorá je nižšia. Obstarávacia cena je stanovená na základe metódy váženého priemeru pre jednotlivé položky zásob a zahrňuje cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním zásob. Zníženie hodnoty zásob sa upravuje vytvorením opravnej položky vo výške rozdielu medzi obstarávacou cenou a čistou realizovateľnou hodnotou. Čistá realizovateľná hodnota je predpokladaná predajná cena znížená o odhadované náklady súvisiace s predajom. Spoločnosť vytvára opravnú položku aj k pomaly obrátkovým a zastaraným zásobám na základe pravidelného prehodnotenia vekovej štruktúry a posúdenia manažmentu. Pre plynulé zabezpečenie okamžitej údržby a opravy, udržiava Spoločnosť v prevádzkových skladoch zásoby stálej zálohy a dlhodobo potrebné zásoby. K týmto zásobám sa opravné položky nevytvárajú.

Peniaze a peňažné ekvivalenty

Peniaze a peňažné ekvivalenty tvoria peňažné prostriedky v banke a v pokladni a krátkodobé vklady so splatnosťou do troch mesiacov od dátumu obstarania, pri ktorých existuje len nízke riziko, že dôjde k zmene ich hodnoty.

Transakcie v cudzej mene

Transakcie v cudzích menách sú vykazované podľa IAS 21 a prepočítavajú sa na funkčnú menu spoločnosti podľa výmenných kurzov určených a vyhlásených Európskou centrálnou bankou v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu a v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Rozdiely v cudzej mene vyplývajúce z prepočtu sa vykazujú vo výkaze komplexného výsledku. Nepeňažné položky v cudzej mene sa ku koncu obdobia vykazovania neprepočítavajú a zostávajú vykázané v pôvodnej hodnote.

Finančné aktíva

V rámci IFRS 9 sú finančné aktíva klasifikované ako finančné aktíva oceňované (i) v amortizovanej hodnote, (ii) reálnou hodnotou cez ostatné súčasti komplexného výsledku alebo (iii) reálnou hodnotou cez výsledok hospodárenia. Klasifikácia sa odvíja od obchodného modelu na riadenie finančných aktív a zmluvných charakteristík daného finančného aktíva v oblasti peňažných tokov.

Finančné aktívum je prvotne vykázané v reálnej hodnote plus transakčné náklady, ktoré pripadajú na nadobudnutie finančného aktíva. Obchodné pohľadávky, ktoré neobsahujú významnú zložku financovania sú prvotne vykazované v ich transakčnej cene v zmysle vymedzenia v IFRS 15. Spoločnosť ukončí vykazovanie finančného aktíva z výkazu finančnej pozície vtedy, ak sa skončí platnosť zmluvných práv na peňažné toky z finančného aktíva alebo ak Spoločnosť prevedie v podstate všetky riziká a odmeny z vlastníctva finančného aktíva.

Spoločnosť má všetky finančné aktíva vykázané a ocenené v amortizovanej hodnote.

Finančné aktíva v amortizovanej hodnote

Spoločnosť oceňuje finančné aktívum v amortizovanej hodnote, ak sú splnené obe tieto podmienky:

- finančné aktívum je držané v rámci obchodného modelu, ktorého zámerom je držať finančné aktíva s cieľom inkasovať zmluvné peňažné toky, a
- zmluvné podmienky finančného aktíva vedú v stanovených dátumoch k peňažným tokom, ktoré predstavujú výhradne platby istiny a úrokov z nesplatennej sumy istiny.

Finančné aktíva Spoločnosti oceňované v amortizovanej hodnote sú pohľadávky z obchodného styku a ostatné pohľadávky, peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty vykázané vo výkaze finančnej pozície. Tieto aktíva sú následne oceňované v amortizovanej hodnote použitím metódy efektívnej úrokovej miery.

Zisk alebo strata z vyradenia predtým vykazovaného finančného aktíva sa vykazuje vo výsledku hospodárenia.

Zníženie hodnoty finančného majetku

Spoločnosť vykazuje opravnú položku na stratu pre očakávané úverové straty z finančných aktív, ktoré sa oceňujú v amortizovanej hodnote a zo zmluvných aktív. Spoločnosť uplatňuje pre obchodné a krátkodobé pohľadávky zjednodušený model posudzovania a účtovania strát zo zníženia hodnoty finančného majetku, podľa ktorého sa zaúčtuje opravná položka vo výške očakávaných úverových strát počas celej doby životnosti pohľadávok z obchodného styku v momente ich prvého vykázania. Pre pohľadávky z obchodného styku, ktoré obsahujú významnú zložku financovania, si Spoločnosť zvolila oceňovať opravnú položku vo výške očakávaných strát počas celej životnosti.

Finančné záväzky

Finančný záväzok je prvotne vykázaný v reálnej hodnote mínus transakčné náklady, ktoré pripadajú na vydanie finančného záväzku. Spoločnosť vyradí finančný záväzok z výkazu finančnej pozície ak záväzok zanikne – ak je povinnosť špecifikovaná v zmluve splnená alebo zrušená alebo sa skončí jej platnosť.

Spoločnosť klasifikuje všetky finančné záväzky ako následne oceňované v amortizovanej hodnote pomocou metódy efektívnej úrokovej miery. Úroky a zisky a straty z prepočtu cudzích mien sa vykazujú vo výkaze komplexného výsledku.

Finančné záväzky Spoločnosti zahŕňajú záväzky z obchodného styku, ostatné záväzky a úvery a pôžičky.

Metóda efektívnej úrokovej miery sa používa na výpočet amortizovaných nákladov finančného záväzku a na rozdelenie nákladových úrokov počas príslušného obdobia. Efektívna úroková miera je sadzba, ktorá presne diskontuje predpokladanú výšku budúcich peňažných platieb počas predpokladanej ekonomickej životnosti finančného záväzku.

Zisk alebo strata z vyradenia predtým vykazovaného finančného záväzku sa vykazuje vo výsledku hospodárenia.

Náklady na prijaté úvery a pôžičky

Náklady na prijaté úvery a pôžičky, ktoré priamo súvisia s nadobudnutím, výstavbou alebo výrobou kvalifikovateľného majetku, sa kapitalizujú počas časového obdobia, ktoré je potrebné na dokončenie a prípravu majetku na jeho zamýšľané použitie alebo predaj.

Ostatné náklady na prijaté úvery a pôžičky sa účtujú do nákladov v období, v ktorom vznikli.

Rezervy

Rezervy sú vykázané vtedy, ak má Spoločnosť súčasnú zákonnú, zmluvnú alebo mimozmluvnú povinnosť v dôsledku minulej udalosti, ktorej vyrovnaním sa očakáva pravdepodobný úbytok podnikových zdrojov predstavujúcich ekonomické úžitky, pričom výšku uvedenej povinnosti možno spoľahlivo odhadnúť. Rezervy sa prehodnocujú ku každému koncu obdobia vykazovania a ich výška sa upravuje tak, aby odrážala aktuálny najlepší odhad. Výška rezervy predstavuje súčasnú hodnotu výdavkov, ktoré zohľadňujú existujúce riziká, a ktoré bude pravdepodobne treba vynaložiť na vyrovnanie daného záväzku. Tieto výdavky sú stanovené použitím odhadovanej bezrizikovej úrokovej sadzby ako diskontnej sadzby. Tam, kde sa používa diskontovanie, účtovná hodnota rezervy sa zvyšuje v každom období, aby sa zohľadnilo znižovanie diskontu z časového hľadiska. Tento nárast je zúčtovaný ako úrokový náklad.

Štátne dotácie a dotácie EÚ

Štátne dotácie a dotácie EÚ sa nevykazujú, pokiaľ neexistuje primerané uistenie, že Spoločnosť bude konať v súlade s podmienkami, ktoré sa na ňu vzťahujú, a že Spoločnosť tieto dotácie dostane. Nárok na dotáciu sa vykáže, ak bude aktívum financované z dotácie dodané a Spoločnosťou prevzaté. Ak sa dotácia vzťahuje na úhradu nákladov, vykazuje sa ako výnos v období potrebnom na systematické kompenzovanie dotácie s nákladmi, na ktorých úhradu je dotácia určená. Ak sa dotácia vzťahuje na obstaranie dlhodobého majetku, reálna hodnota dotácie sa účtuje do výnosov budúcich období a rovnomerne sa zúčtováva do výkazu komplexného výsledku počas odhadovanej životnosti príslušného majetku.

Vykazovanie výnosov

Výnosy sa účtujú bez dane z pridanej hodnoty so zohľadnením zliav v okamihu prechodu kontroly nad dodaným tovarom alebo poskytnutej služby na zákazníka v sume, ktorá vyjadruje protihodnotu, pri ktorej ŽSR očakáva, že jej na ňu vznikne nárok výmenou za daný tovar alebo služby. Spoločnosť vykazuje výnosy z poplatkov za poskytnutie železničnej infraštruktúry, z doplnkových služieb železničnej

infraštruktúry, z predaja energie, z predaja telekomunikačných služieb a výkonov v oblasti informatiky, z prenájmov nehnuteľností a ostatných služieb podľa päťkrokového modelu, na základe ktorých sa určí okamih, čiastka a spôsob vykázania:

1. Identifikácia zmlúv so zákazníkom
2. Identifikácia jednotlivých povinností plnenia v zmluve
3. Určenie ceny transakcie
4. Pridelenie ceny transakcie k jednotlivým povinnostiam vyplývajúcim zo zmluvy
5. Vykázanie výnosu v momente splnenia povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy

Významná oprava nákladov a výnosov minulých období

Pri účtovaní o oprave nákladov a výnosov minulých účtovných období je potrebné posudzovať, či ide o významnú alebo nevýznamnú opravu. ŽSR za významnú opravu nákladov a výnosov minulých období zaúčtovanú v bežnom roku považujú čiastku nad 5 mil. EUR. V prípade, ak saldo opráv nákladov a výnosov, ktoré sú zaúčtované ako opravy minulých období v bežnom roku, presiahne hodnotu 5 mil. EUR neovplyvňujú tieto opravy výsledok hospodárenia bežného roka, ale sú vykázané vo výkaze finančnej pozície v časti vlastného imania.

Daň z príjmov

Daň z príjmov zahŕňa splatnú a odloženú daň.

Splatná daň z príjmov sa vypočíta z hospodárskeho výsledku stanoveného v zmysle platných slovenských predpisov, upraveného o daňovo uznateľné náklady a nezdaňované výnosy. Sadzba splatnej dane je 21 %, sadzba zrážkovej dane z úrokov je 19 %.

Odložená daň z príjmov sa účtuje použitím súvahovej metódy pri všetkých dočasných rozdieloch zistených k dátumu vypracovania výkazu finančnej pozície medzi daňovým základom aktív a pasív a ich účtovnou hodnotou. Odložená daň sa účtuje ako náklad alebo výnos s výnimkou odloženej dane, ktorá sa účtuje súvzťažne s vlastným imaním.

Odložený daňový záväzok sa účtuje pri všetkých zdaniiteľných dočasných rozdieloch. Odložená daňová pohľadávka sa účtuje pri všetkých odpočítateľných dočasných rozdieloch, prenose nevyužitých daňových pohľadávok a nevyužitých daňových strátach do budúcich období v rozsahu, v ktorom je pravdepodobné, že zdaniiteľný zisk umožní tieto odpočítateľné dočasné rozdiely, prenesené nevyužité daňové pohľadávky a nevyužité daňové straty využiť.

Odložené daňové pohľadávky a záväzky sú oceňované daňovými sadzbami, ktoré boli uzákonené k dátumu vypracovania výkazu finančnej pozície.

2.3 Nové účtovné štandardy a interpretácie

V priebehu účtovného obdobia 2019 Spoločnosť uplatnila nasledujúce nové a revidované štandardy IFRS a interpretácie IFRIC (zoznam neobsahuje nové alebo zmenené štandardy a interpretácie, ktoré nie sú pre Spoločnosť relevantné):

- IFRS 16 - 'Lízingy', účinnosť od 1.1.2019
- IFRIC 23 - 'Neistota týkajúca sa zaobchádzania s daňou z príjmu', účinnosť od 1.1.2019
- Dodatky k IAS 19 „Zamestnanecké požitky“ - 'Úprava, krátenie alebo vysporiadanie plánu', účinnosť od 1.1.2019

Prijatie nových a novelizovaných IFRS štandardov a interpretácií s výnimkou aplikácie IFRS 16 nemalo vplyv na účtovnú závierku Spoločnosti.

IFRS 16 - 'Lízing'

Spoločnosť prijala IFRS 16 Lízingy retrospektívne. Porovnateľné informácie za predchádzajúce účtovné obdobie neboli v súlade s prechodnými ustanoveniami štandardu upravené.

Spoločnosť pred nadobudnutím účinnosti IFRS 16 klasifikovala lízingy ako operatívny alebo finančný lízing na základe posúdenia, či lízingom boli prevedené v podstate všetky riziká a výhody plynúce z vlastníctva.

Po prijatí IFRS 16 Spoločnosť vykázala lízingové záväzky v súvislosti s prenájmom, ktorý bol predtým podľa IAS 17 Lízingy klasifikovaný ako „operatívny lízing“. Tieto záväzky z lízingu boli ocenené súčasnou hodnotou zostávajúcich splátok z lízingu, diskontovaných prírastkovou úrokovou sadzbou od 1. januára 2019. Majetok s právom na užívanie bol ocenený sumou rovnajúcou sa záväzku z lízingu, upraveným o sumu všetkých predplatených alebo časovo rozlíšených lízingových splátok týkajúcich sa tohto lízingu vykázaných vo výkaze finančnej pozície k 31. decembru 2018.

Spoločnosť vykázala k 1. januáru 2019, dňu prvotného uplatnenia IFRS 16, aktíva s právom na užívanie vo výške 1 512 tis. EUR a lízingový záväzok vo výške 1 512 tis. EUR s nulovým dopadom na vlastné imanie. Vážený priemer prírastkovej úrokovej sadzby uplatnenej na lízingové záväzky k 1. januáru 2019 je 2 % Účtovné zásady, ktoré sa vzťahujú na Spoločnosť ako prenajímateľa sa podstatne nelíšia od predchádzajúcich pravidiel a Spoločnosť nie je povinná vykonať žiadne zmeny vzhľadom na aplikáciu IFRS 16.

Spoločnosť neaplikovala pri zostavení tejto účtovnej závierky žiaden z vydaných štandardov po 31.12.2019:

- Dodatky k IAS 1 „Prezentácia účtovnej závierky“ a IAS 8 „Účtovná politika, zmeny v účtovných odhadoch a chyby“, Dodatok týkajúci sa definície významnosti, účinnosť od 1.1.2020
- Revidovaný Koncepčný rámec pre finančné výkazníctvo, účinnosť od 1.1.2020

Spoločnosť pre lízingové zmluvy na dobu neurčitú stanovila dobu lízingu týchto majetkov na 10 rokov. Rovnaká životnosť majetku je použitá na stanovenie doby odpisovania „aktíva s právom na používanie majetku“.

Spoločnosť očakáva, že prijatie týchto štandardov, dodatkov k existujúcim štandardom a interpretáciám nebude mať významný vplyv na jej finančné výkazy v období prvého uplatnenia.

3 RIADENIE FINANČNÝCH RIZÍK

Faktory finančného rizika

Spoločnosť je vystavená pri svojej činnosti rôznym finančným rizikám, z ktorých identifikuje ako najvýznamnejšie:

- kreditné riziko,
- riziko likvidity,
- úrokové riziko.

Kreditné riziko

Kreditné riziko Spoločnosť vníma najmä v súvislosti s pohľadávkami z obchodného styku vyplývajúcimi z obchodných vzťahov s odberateľmi. Maximálne riziko nesplatenia predstavuje účtovná hodnota každého finančného aktíva, ktorá je vykázaná vo výkaze finančnej pozície, znížená o opravnú položku.

Spoločnosť je vzhľadom na svoje postavenie manažéra infraštruktúry vystavená významnému kreditnému riziku individuálneho zmluvného partnera, keďže 12,07 % pohľadávok k 31. decembru 2019 (k 31. decembru 2018: 22,10 %) eviduje voči dvom najvýznamnejším odberateľom – Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a. s., Bratislava (ďalej „ZSSK CARGO“) a Železničná spoločnosť Slovensko, a. s., Bratislava (ďalej „ZSSK“), ktorých jediným akcionárom je štát v zastúpení Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky.

Nasledujúca tabuľka znázorňuje celkové pohľadávky Spoločnosti podľa lehoty splatnosti v brutto hodnote:

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Pohľadávky v lehote splatnosti	50 974	83 041
Do 1 mesiaca	8 570	13 682
Od 1 do 3 mesiacov	12 695	14 245
Od 3 do 12 mesiacov	5 491	30 963
Od 1 do 5 rokov	23 999	23 861
Nad 5 rokov	219	290
Pohľadávky po lehote splatnosti	7 845	5 262
Pohľadávky celkom	58 819	88 303

Spoločnosť nedefinuje kreditné riziko spojené s likvidnými prostriedkami uloženými vo finančných inštitúciách, pretože zmluvnými stranami sú renomované banky s vysokým ratingom, ktorý im alebo ich materským spoločnostiam udelili medzinárodné ratingové agentúry.

Riziko likvidity

Spoločnosť riadi likviditu tak, aby obmedzila riziko, že nebude mať k dispozícii zdroje na pokrytie svojich dlhov a záväzkov v čase ich splatnosti. Riziko likvidity Spoločnosť riadi priebežným monitorovaním plánovaného a aktuálneho výkazu peňažných tokov, ktorý následne vyhodnocuje.

S účinnosťou od 1.1.2019 v zmysle nového účtovného štandardu IFRS 16 – Lízingy boli zaúčtované záväzky z prenájmu k 31. decembru 2019 vo výške 13 036 tis. EUR.

V nasledujúcej tabuľke sú zosumarizované celkové úvery a záväzky Spoločnosti podľa lehoty splatnosti (záväzky neobsahujú účty časového rozlíšenia kapitálových dotácií):

	Úvery a pôžičky		Záväzky		z toho: záväzky z prenájmu	
	31. decembra		31. decembra		31. decembra	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Záväzky v lehote splatnosti	107 741	62 741	283 946	244 421	13 036	0
Na požiadanie	0	0	0	0	0	0
Do 1 mesiaca	1	1	58 084	53 987	6	0
Od 1 do 3 mesiacov	0	0	22 910	20 254	98	0
Od 3 do 12 mesiacov	10 750	62 740	37 451	22 106	3 456	0
Od 1 do 5 rokov	49 000	0	65 084	53 736	9 476	0
Nad 5 rokov	47 990	0	100 417	94 338	0	0
Záväzky po lehote splatnosti	0	0	571	202	0	0
Záväzky celkom	107 741	62 741	284 517	244 623	13 036	0

Úrokové riziko

Spoločnosť nemá významne úročené aktíva okrem peňazí a peňažných ekvivalentov. Aktuálne bankové úvery sú úročené pohyblivou úrokovou sadzbou, viazanou na 6-mesačný Euribor a fixnou úrokovou sadzbou. Spoločnosť nevyužíva derivátové finančné nástroje na zaistenie úrokového rizika.

Analýza citlivosti na úrokové riziko

Analýza citlivosti sa vypracovala za predpokladu, že výška neuhradeného záväzku k súvahovému dňu bude uhradená ku dňu splatnosti úveru. V prípade, že 6-mesačný Euribor by bol na nulovej úrovni, resp. by mal zápornú hodnotu, záväzok by sa úročil úrokovou sadzbou rovnajúcou sa marži.

Ak by sadzba 6-mesačného Euriboru vzrástla o 1 % a zároveň by všetky ostatné premenné zostali konštantné, zisk spoločnosti by sa zmenil nasledovne:

Zvýšenie / zníženie úrokovej miery

Dopad na zisk pred zdanením

v % p. a.

za ročné obdobie v tis. EUR

6ME + 1 % / sadzba 6ME = 0 % p. a.

-636 / bez dopadu

Riadenie kapitálového rizika

Cieľom Spoločnosti pri riadení kapitálového rizika je zabezpečiť schopnosť Spoločnosti pokračovať vo svojich činnostiach a udržať primeranú štruktúru kapitálu pri znížení nákladov. Riadenie kapitálového rizika je zabezpečované priamo vrcholovým manažmentom.

Spoločnosť sleduje zadlženosť pomocou ukazovateľa zadlženosti, ktorý vykazoval na konci roka tieto hodnoty:

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Dlh (poznámka 14)	107 741	62 741
Peniaze a peňažné ekvivalenty (poznámka 12)	120 006	71 519
z toho účelovo viazané peňažné prostriedky CEF, SIH	60 058	28 827
Čistý dlh	47 793	20 049
Vlastné imanie	1 679 733	1 683 315
Pomer čistého dlhu k vlastnému imaniu	2,85%	1,19%

4 DLHODOBÝ HMOTNÝ MAJETOK

	<i>Budovy a infraštruktúra</i>	<i>Pozemky</i>	<i>Stroje, prístroje, zariadenia a ostatné aktíva</i>	<i>Nedokončené investície</i>	<i>Celkom</i>
Obstarávacia cena					
K 1. januáru 2018	4 247 961	519 131	1 021 238	579 133	6 367 463
Prírastky	43 626	4 279	1 626	283 693	333 224
Úbytky	-13 047	-2 224	-13 554	-68 075	-96 900
Presuny	152 640	5 835	39 838	-198 313	0
Preradenie do invest. nehnut. majetku (pozn. 5)	-3 307	-2 166	0	0	-5 473
Preradenie z invest. nehnut. majetku (pozn. 5)	484	251	0	0	735
K 31. decembru 2018	4 428 357	525 106	1 049 148	596 438	6 599 049
Oprávky/zníženie hodnoty					
K 1. januáru 2018	2 218 169	171	799 949	18 086	3 036 375
Prírastky	118 766	5	54 679	1 843	175 293
Úbytky	-10 338	-2	-13 484	-4 857	-28 681
Presuny	6 212	0	6 051	0	12 263
K 31. decembru 2018	2 332 809	174	847 195	15 072	3 195 250
Zostatková hodnota					
K 1. januáru 2018	2 029 792	518 960	221 289	561 047	3 331 088
K 31. decembru 2018	2 095 548	524 932	201 953	581 366	3 403 799
Obstarávacia cena					
K 1. januáru 2019	4 428 357	525 106	1 049 148	596 438	6 599 049
Prírastky	29 745	3 559	12 612	243 330	289 246
Úbytky	-38 539	-2 106	-11 918	-44 849	-97 412
Presuny	218 415	3 192	42 087	-263 694	0
Preradenie do invest. nehnut. majetku (pozn. 5)	-3 785	-1 081	0	0	-4 866
Preradenie z invest. nehnut. majetku (pozn. 5)	213	2 285	0	0	2 498
K 31. decembru 2019	4 634 406	530 955	1 091 929	531 225	6 788 515
Oprávky/zníženie hodnoty					
K 1. januáru 2019	2 332 809	174	847 195	15 072	3 195 250
Prírastky	95 487	0	53 876	1 252	150 615
Úbytky	-16 823	-9	-9 511	-4 473	-30 816
Presuny	5 372	0	5 765	0	11 137
K 31. decembru 2019	2 416 845	165	897 325	11 851	3 326 186
Zostatková hodnota					
K 1. januáru 2019	2 095 548	524 932	201 953	581 366	3 403 799
K 31. decembru 2019	2 217 561	530 790	194 604	519 374	3 462 329

Súčasťou dlhodobého hmotného majetku k 31. decembru 2019 je majetok železničnej infraštruktúry v užívaní v obstarávacej cene 5 878 176 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 5 627 889 tis. EUR) a účtovnej hodnote 2 846 559 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 2 722 846 tis. EUR) z toho majetok obstaraný z dotácií v účtovnej hodnote vo výške 1 258 600 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 1 186 716 tis. EUR) a majetok určený na predaj k 31. decembru 2019 v účtovnej hodnote 294 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 236 tis. EUR).

Obstarávacie náklady všetkých plne odpísaných nehnuteľností, strojov a zariadení, ktoré Spoločnosť ešte používa k 31. decembru 2019 je 1 666 912 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 1 610 479 tis. EUR). Majetok, ktorý je dočasne nevyužívaný, je v obstarávacej cene 31 615 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 49 695 tis. EUR) a v účtovnej hodnote 19 648 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 33 995 tis. EUR).

Spoločnosť v roku 2019 posúdila dobu použiteľnosti majetku, prehodnotila dobu jeho odpisovania, vplyvom tejto zmeny došlo k predĺženiu doby použiteľnosti najmä stavieb železničnej infraštruktúry. Zmena je zapracovaná v novom predpise Triedenie a odpisovanie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku s účinnosťou od 01.01.2019. Zmenou došlo k zníženiu odpisov majetku v porovnaní s rokom 2018 o 35 661 tis. EUR.

Spoločnosť spravuje pozemky, ktoré sú stále predmetom rozhodnutia o nárokoch na vlastnícke právo a ktorých administratívna hodnota priznaná štátom predstavuje 26 577 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 35 615 tis. EUR) a ktoré nie sú vykázané vo výkaze finančnej pozície. Spoločnosť sa aktívne zaoberá riešením týchto nárokov. Počas roka 2019 bolo vlastnícke právo na pozemky s administratívnou hodnotou 230 tis. EUR prevedené na Spoločnosť a aktivované vo výkaze finančnej pozície (k 31. decembru 2018: 201 tis. EUR). Okrem toho administratívne hodnoty priznané pozemkom a vykázané vo výkaze finančnej pozície Spoločnosti boli upravené o sumu 1 515 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 2 415 tis. EUR). Tieto úpravy sú účtované priamo do kapitálových fondov vo vlastnom imaní na základe výpočtu všeobecnej účtovnej hodnoty pozemku. Ide o nadobudnuté pozemky na základe registra obnovenej evidencie pozemkov vykonávanej katastrom, kde vlastníkom pozemku bola vždy Slovenská republika, správcom pozemku boli ŽSR, ale pozemky neboli evidované v majetku Spoločnosti. Spoločnosť tiež spravuje pozemky v hodnote 27 555 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 30 625 tis. EUR), ktoré sú vykázané na účte obstarania DHM a intenzívne sa zaoberá ich preradením do užívania. Počas roka 2019 boli preradené pozemky v celkovej hodnote 6 633 tis. EUR (v roku 2018: 8 765 tis. EUR).

Spoločnosť vykazuje na účtoch obstarania stavby, ktoré sú v užívaní. Spoločnosť sa intenzívne zaoberá ich preradením do užívania s následným uplatňovaním odpisov. Spoločnosť posúdila reálnosť ocenenia tohto majetku a zo zásady opatrnosti má vytvorenú opravnú položku vo výške predpokladaných odpisov majetku z vlastných zdrojov v hodnote 47 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 1 063 tis. EUR), ktorá je zahrnutá v tabuľke „Vývoj opravných položiek k dlhodobému hmotnému majetku“. Spoločnosť zaúčtovala aktivované náklady na prijaté úvery z dôvodu zabezpečenia financovania stavby vo výške 1 tis. EUR (v roku 2018: 7 tis. EUR).

Drobný hmotný majetok neuvedený vo výkaze finančnej pozície Spoločnosti je ku dňu konania inventarizácií roka 2019 v hodnote 36 620 tis. EUR (k inventarizáciám roka 2018: 37 400 tis. EUR). Ide o položky majetku do 1 700 EUR, ktoré sú evidované v operatívnej evidencii hmotného majetku v historických obstarávacích cenách a tieto sú účtované do nákladov v okamihu obstarania.

Spoločnosť posúdila reálnosť ocenenia majetku a záväzkov ku dňu 31. decembra 2019. Na základe zistených skutočností o reálnosti ocenenia majetku, ktoré indikovali zníženie hodnoty majetku, bola zistená spätne získateľná hodnota. Spätne získateľná suma (vyššia suma medzi reálnou hodnotou majetku po odpočítaní nákladov za predaj a hodnotou z používania majetku) bola pri jednotlivom majetku stanovená buď znaleckým posudkom alebo odhadom.

Vývoj opravných položiek k dlhodobému hmotnému majetku:

	<i>Budovy a infraštruktúra</i>	<i>Pozemky</i>	<i>Stroje, prístroje, zariadenia a ostatné aktíva</i>	<i>Nedokončené investície</i>	<i>Celkom</i>
Opravné položky					
K 1. januáru 2018	4 197	171	16	18 086	22 470
Tvorba	759	5	2	1 843	2 609
Zúčtovanie	0	0	0	-70	-70
Zrušenie straty zo zníženia	-936	-2	-8	-4 787	-5 733
K 31. decembru 2018	4 020	174	10	15 072	19 276
K 1. januáru 2019	4 020	174	10	15 072	19 276
Tvorba	1 369	0	29	1 252	2 650
Zúčtovanie	0	0	0	-3 362	-3 362
Zrušenie straty zo zníženia	-635	-9	-3	-1 111	-1 758
Presuny	-8	0	8	0	0
K 31. decembru 2019	4 746	165	44	11 851	16 806

Poistenie majetku ŽSR (nehnuteľný majetok, súbor hnutelného majetku) je uzatvorené v renomovanej poisťovni na rôzne druhy rizík a zároveň na rôzne poistné sumy (maximálny ročný limit plnenia je 40 000 tis. EUR pri živelných rizikách okrem rizika povodne a záplav). ŽSR majú zároveň uzatvorené aj poistenie zodpovednosti za škodu (ročný limit plnenia je 2 000 tis. EUR). Spoločnosť zaúčtovala v roku 2019 nárok voči poisťovni vo výške 4 593 tis. EUR (v roku 2018: 1 596 tis. EUR).

5 INVESTIČNÝ NEHNUTEĽNÝ MAJETOK

	<i>Budovy a infraštruktúra</i>	<i>Pozemky</i>	<i>Celkom</i>
Obstarávacia cena			
K 1. januáru 2018	38 273	12 031	50 304
Prírastky	0	0	0
Úbytky	-27	-304	-331
Preradenie z dlhodobého hmotného majetku (pozn. 4)	3307	2166	5 473
Preradenie do dlhodobého hmotného majetku (pozn. 4)	-484	-251	-735
K 31. decembru 2018	41 069	13 642	54 711
Oprávky/zníženie hodnoty			
K 1. januáru 2018	20 877	0	20 877
Prírastky	764	0	764
Úbytky	-208	0	-208
Presuny	280	0	280
K 31. decembru 2018	21 713	0	21 713
Účtovná hodnota			
K 1. januáru 2018	17 396	12 031	29 427
K 31. decembru 2018	19 356	13 642	32 998
Obstarávacia cena			
K 1. januáru 2019	41 069	13 642	54 711
Prírastky	0	0	0
Úbytky	-55	-95	-150
Preradenie z dlhodobého hmotného majetku (pozn. 4)	3 785	1 081	4 866
Preradenie do dlhodobého hmotného majetku (pozn. 4)	-213	-2 285	-2 498
K 31. decembru 2019	44 586	12 343	56 929
Oprávky/zníženie hodnoty			
K 1. januáru 2019	21 713	0	21 713
Prírastky	627	0	627
Úbytky	-176	0	-176
Presuny	1 315	0	1 315
K 31. decembru 2019	23 479	0	23 479
Účtovná hodnota			
K 1. januáru 2019	19 356	13 642	32 998
K 31. decembru 2019	21 107	12 343	33 450

V súlade s IAS 36 – Zníženie hodnoty majetku má Spoločnosť vytvorenú k 31. decembru 2019 opravnú položku v hodnote 1 876 tis EUR (k 31. decembru 2018: 1 998 tis. EUR).

	Rok 2019	Rok 2018
Opravné položky k IAS 40		
K 1. januáru	1 998	2 180
Tvorba	0	0
Zúčtovanie	-122	-182
Zrušenie straty zo zníženia	0	0
K 31. decembru	1 876	1 998

Nasledujúca tabuľka poskytuje analýzu majetku vykázaného v reálnej hodnote.

Majetok	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3
Nemocnice	0	26 970	0
Pozemky	0	2 769	25 483
Stavby	0	1 494	13 352

V investíciách do nehnuteľností sú evidované nehnuteľnosti, ktoré sú ako celok prenajaté, resp. ponúkané na prenájom. Ide najmä o budovy nemocníc a polikliník, bytových domov a nebytových priestorov, ubytovní, strážnych domov, garáže, zastávok a pozemkov s nimi súvisiacich.

K stanoveniu reálnej hodnoty nemocníc, pozemkov a stavieb boli k dispozícii znalecké ohodnotenia majetku a z tohto dôvodu sú ich reálne hodnoty vykazované k 31. decembru 2019 v úrovni 2.

Rozdielne úrovne boli definované takto:

Úroveň 1 – kótované ceny (neupravené) za rovnaké aktíva alebo záväzky na aktívnych trhoch, ku ktorým má Spoločnosť prístup k dátumu ocenenia.

Úroveň 2 – vstupné údaje iné ako kótované ceny zahrnuté do úrovne 1, ktoré sú zistiteľné pre majetok alebo záväzkov buď priamo alebo nepriamo.

Úroveň 3 – vstupné údaje ako sú majetok alebo záväzkov, ktoré nie sú založené na zistiteľných trhových údajoch.

Oceňovacie techniky použité na odvodenie reálnych hodnôt v úrovni 2 a 3

Reálna hodnota investičného a nehnuteľného majetku v úrovni 2 a 3 k 31. decembru 2019 je v hodnote 70 067 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 69 693 tis. EUR). Pre stanovenie reálnej hodnoty investícií boli využité všetky vhodné metódy, v prípade, keď bolo k dispozícii znalecké ohodnotenie majetku, bola prednostne použitá metóda objektivizácie znalecky stanovenej všeobecnej hodnoty príslušného majetku. V prípade pozemkov bola táto metóda použitá pre stanovenie reálnej hodnoty pre celkom 523 majetkových položiek (k 31. decembru 2018: 651), pre ďalších 1 410 položiek (k 31. decembru 2018: 1 359) bola použitá zjednodušená metóda polohovej diferenciácie, v prípade 490 položiek (k 31. decembru 2018: 525) bola použitá výnosová metóda a pre 375 položiek (k 31. decembru 2018: 413) bola použitá metóda obstarávacej ceny.

U stavieb bola pre stanovenie reálnej hodnoty použitá metóda časovej ceny pre 444 položiek (k 31. decembru 2018: 438), ďalej zjednodušená výnosová metóda pre 65 položiek (k 31. decembru 2018: 84), metóda objektivizácie znalecky stanovenej všeobecnej hodnoty pre 72 položiek (k 31. decembru 2018: 81), metóda obstarávacej ceny pre 70 položiek (k 31. decembru 2018: 74), pre 61 položiek (k 31. decembru 2018: 56) bola využitá metóda stanovenia reálnej hodnoty odborným odhadom.

Náklady súvisiace s investičným nehnuteľným majetkom predstavujú hodnotu 945 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 1 000 tis. EUR) a výnosy z investičného nehnuteľného majetku predstavujú hodnotu 3 003 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 3 109 tis. EUR).

6 DLHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETOK

	<i>Aktivované náklady na vývoj</i>	<i>Softvér</i>	<i>Nedokončené investície</i>	<i>Právo na užívanie</i>	<i>Celkom</i>
Obstarávacia cena					
K 1. januáru 2018	52	28 292	6 032	0	34 376
Prírastky	0	3 411	6 425	0	9 836
Úbytky	-40	-22	-3 114	0	-3 176
Presuny	0	5 146	-5 146	0	0
K 31. decembru 2018	12	36 827	4 197	0	41 036

Oprávky/zníženie hodnoty

K 1. januáru 2018	51	17 961	29	0	18 041
Prírastky	0	5 030	292	0	5 322
Úbytky	-40	-22	0	0	-62
Presuny	0	0	0	0	0
K 31. decembru 2018	11	22 969	321	0	23 301

Zostatková hodnota

K 1. januáru 2018	1	10 331	6 003	0	16 335
K 31. decembru 2018	1	13 858	3 876	0	17 735

Obstarávacia cena

K 1. januáru 2019	12	36 827	4 197	*1 512	42 548
Prírastky	0	1 307	3 977	13 551	18 835
Úbytky	-8	-35	-1 350	-65	-1 458
Presuny	0	3 483	-3 483	0	0
K 31. decembru 2019	4	41 582	3 341	14 998	59 925

Oprávky/zníženie hodnoty

K 1. januáru 2019	11	22 969	321	0	23 301
Prírastky	0	5 060	0	2 221	7 281
Úbytky	-8	-35	0	-67	-110
Presuny	0	0	0	0	0
K 31. decembru 2019	3	27 994	321	2 154	30 472

Zostatková hodnota

K 1. januáru 2019	1	13 858	3 876	1 512	19 247
K 31. decembru 2019	1	13 588	3 020	12 844	29 453

Dlhodobý nehmotný majetok má určenú dobu životnosti s výnimkou licenčných práv na súborné dielo „Dejiny ŽSR“. Doby použiteľnosti dlhodobého nehmotného majetku sú u každého DNM určité, sú stanovené podľa skutočnej doby použiteľnosti a sú pre rôzne typy dlhodobého nehmotného majetku v rozmedzí od 3 do 25 rokov.

Spoločnosť posúdila reálnosť ocenenia majetku a záväzkov k 31. decembru 2019. V súlade s IAS 36 – Zníženie hodnoty majetku má Spoločnosť k 31. decembru 2019 vytvorenú opravnú položku k nedokončeným investíciám v hodnote 321 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 321 tis. EUR).

Spoločnosť vykazuje „Právo na užívanie“ z prenájmu v časti „Dlhodobý nehmotný majetok“. Súčasťou Práva na užívanie je prenájom budov, stavieb, energetických a hnacích strojov a zariadení, pracovných strojov a zariadení, dopravných prostriedkov a pozemkov.

	rok 2019	rok 2018
úrokový náklad na lízingové splátky	194	0
náklady súvisiace s krátkodobými lízingmi	3	0
náklady súvisiace s lízingmi majetku s nízkou hodnotou	2	0

Účtovná hodnota aktív s právom na užívanie ku koncu obdobia vykazovania a odpisy týkajúce sa aktív s právom užívania podľa triedy podkladového aktíva:

	Účtovná hodnota 31. decembra 2019	Účtovná hodnota 1. januára 2019	Odpisy 2019
Právo na užívanie			
Budovy	310	272	-32
Stavby	508	589	-56
Energetické a hnacie stroje a zariadenia	28	31	-3
Pracovné stroje a zariadenia	9	10	-1
Dopravné prostriedky	11 478	15	-2 005
Pozemky	511	595	-57
Právo na užívanie spolu	12 844	1 512	-2 154

Celkový odliv peňažných prostriedkov na prenájom za rok 2019 predstavuje hodnotu 2 705 tis. EUR.

*Spoločnosť prijala retrospektívny prístup pri prvotnej aplikácii IFRS 16 a porovnateľné informácie za predchádzajúce účtovné obdobie neboli v súlade s prechodnými ustanoveniami štandardu upravené. Spoločnosť vykázala kumulovaný účinok prvotného uplatnenia ako úpravu počiatočného stavu k dátumu prvotného uplatnenia (poznámka 2.3).

7 FINANČNÉ INVESTÍCIE

	Dcérske spoločnosti	Pridružené spoločnosti	Ostatné investície	Celkom 2019	Celkom 2018
Počiatočný stav k 1.1.	1 009	4 489	151	5 649	5 662
Prírastky	0	0	0	0	0
Úbytky	0	0	0	0	13
Konečný stav k 31.12.	1 009	4 489	151	5 649	5 649

Štruktúra majetkových účastí Spoločnosti k 31. decembru 2019:

Obchodné meno a sídlo	Výška vlastného imania	Výsledok hospodárenia	Krajina registrácie	Majetková účasť %	Základná činnosť
Dcérske spoločnosti					
Stabilita, d. d. s., a. s., Košice (poznámka 40)	9 114	511	Slovensko	55,26	správa doplnkových dôchodkových fondov
Pridružené spoločnosti					
ŽPSV, a. s., Čaňa (poznámka 40)	7 644	341	Slovensko	41,06	výroba betónových výrobkov, prefabrikátov a konštrukcií pre stavebné účely
Breitspur Planungs GmbH, Viedeň	1 411	-1 138	Rakúsko	25,00	plánovanie pokračovania žel. infraštruktúry rozchodu 1520 mm od hraníc s Ukrajinou cez územie Slovenska do Rakúska a na jeho území
Ostatné investície					
HIT RAIL, b. v., Amsterdam, Holandsko	3 165	49	Holandsko	4,00	realizácia prepojenia informačných systémov železníc v rámci UIC

Spoločnosť STABILITA, d. d. s., a. s. je právnym nástupcom dcérskej spoločnosti STABILITA Servis, s. r. o. v dôsledku zlúčenia, v ktorej mala 100 %-ný podiel, a ktorá vykonávala pre materskú spoločnosť technické a obslužné činnosti a zabezpečovala hospodársku správu majetku. Ostatné spoločnosti nemajú podiely v iných spoločnostiach.

8 DLHODOBÉ POHĽADÁVKY

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Dlhodobé pohľadávky z obchodného styku	72	78
Poskytnuté preddavky na DHM	5 651	5 551
Pohľadávky za predaj bytov	220	261
Ostatné dlhodobé pohľadávky	28	22
Nárok na dotácie	18 247	18 247
Opravné položky	-5 402	-5 402
Dlhodobé pohľadávky celkom	18 816	18 757

V dlhodobých pohľadávkach je evidovaný nárok na investičné dotácie KT, EÚ, ŠR k investičným záväzkom zo stavieb, pri ktorých je isté, že v budúcich obdobiach budú dotácie načerpané vo výške 18 247 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 18 247 tis. EUR). Ide o nárok na stavbu modernizácie trate Púchov – Žilina, I. etapa, úsek Púchov – Považská Teplá vo výške zádržného.

9 ZÁSoby

	Obstarávací cena 2019	Účtovná hodnota 2019	Obstarávací cena 2018	Účtovná hodnota 2018
Výrobky stroj. a kovosprac. priemyslu	6 613	4 578	4 525	4 244
Výrobky elektrotech. priemyslu	4 962	2 720	4 507	3 214
Výrobky hutníckeho priemyslu	4 842	3 638	2 399	587
Výrobky chemického priemyslu	1 284	1 065	1 483	1 210
Osobné ochranné pracovné prostriedky a rovnosaty	527	503	525	502
Stavebné materiály a výrobky drevospracujúceho priemyslu	3 098	2 905	692	470
Ostatný materiál	519	409	586	367
Zásoby celkom	21 845	15 818	14 717	10 594

Spoločnosť vytvorila opravné položky k pomalyobrátkovým a zastaraným zásobám porovnaním ocenenia v účtovníctve k 31. decembru 2019 s čistou realizovateľnou hodnotou.

Vývoj opravnej položky k zásobám:

Stav k 31.12.2018	4 123
Tvorba	4 475
Vyradenie zásob	-103
Zánik opodstatnenosti	-2 468
Stav k 31.12.2019	6 027

10 KRÁTKODOBÉ POHĽADÁVKY Z OBCHODNÉHO STYKU

	<i>31. decembra</i> 2019	<i>31. decembra</i> 2018
Pohľadávky z obchodného styku	15 028	29 292
z toho pohľadávky Cargo za ŽI za rok 2010	3 737	10 998
Poskytnuté preddavky	223	253
Ostatné pohľadávky z obchodného styku	1 785	2 134
Opravné položky	-2 826	-15 440
Krátkodobé pohľadávky z obchodného styku celkom	14 210	16 239

Pohľadávky po lehote splatnosti sú v hodnote 7 845 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 5 262 tis. EUR). Pohľadávky z obchodného styku sú bezúročné a vo všeobecnosti splatné od 14 do 60 dní (poznámka 3).

Vývoj opravnej položky k pohľadávkam z obchodného styku:

	Opravné položky ku krátkodobým pohľadávkam	<i>Z toho: OP k pohľadávkam voči dlžníkom v konkurze</i>
Stav k 31.12.2018	15 440	1 191
Tvorba	297	75
Zúčtovanie z dôvodu odpisu pohľadávky	-1 785	-30
Zúčtovanie z dôvodu úplného alebo čiastočného uhradenia	-11 126	-12
Stav k 31.12.2019	2 826	1 224

11 OSTATNÉ POHĽADÁVKY A AKTÍVA

	<i>31. decembra</i>	<i>31. decembra</i>
	2019	2018
Ostatné pohľadávky	3 501	901
Pohľadávky voči štátu	11 729	29 270
Náklady budúcich období	2 336	2 294
Opravné položky	-104	-112
Ostatné pohľadávky a aktíva celkom	17 462	32 353

V pohľadávkach voči štátu je evidovaný nárok na investičné dotácie KT, EÚ, ŠR k investičným záväzkom zo stavieb, pri ktorých je isté, že v budúcich obdobiach budú dotácie načerpané vo výške 10 339 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 17 095 tis. EUR). Najvyšší nárok je na stavbu modernizácia trate Púchov – Žilina, I. etapa, úsek Púchov – Považská Teplá vo výške 9 487 tis. EUR za fakturované práce. Zároveň v pohľadávkach voči štátu Spoločnosť eviduje nadmerný odpočet DPH vo výške 1 414 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 1 435 tis. EUR).

Vývoj opravnej položky k ostatným pohľadávkam:

Stav k 31.12.2018	112
Tvorba	22
Zúčtovanie z dôvodu odpisu pohľadávky	-25
Zúčtovanie z dôvodu úplného alebo čiastočného uhradenia	-5
Stav k 31.12.2019	104

12 PENIAZE A PEŇAŽNÉ EKVIVALENTY

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Hotovosť a ceniny	75	53
Peniaze v banke	119 931	71 466
Peniaze a peňažné ekvivalenty vo výkaze finančnej pozície	120 006	71 519
Kreditné karty	-1	-1
Peniaze a peňažné ekvivalenty vo výkaze peňažných tokov	120 005	71 518

V konečnom stave peňazí a peňažných ekvivalentov je zahrnutý načerpaný úver vo výške 30 000 tis. EUR na obstaranie diagnostických vozidiel a taktiež sú tam zahrnuté zálohové platby účelovo viazané na financovanie projektov Nástroja na prepájanie Európy (Connecting Europe Facility - CEF) vo výške 30 058 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 28 827 tis. EUR). Projekty sú zamerané na zlepšenie dopravnej, energetickej a telekomunikačnej siete EÚ.

Poskytnuté zálohové platby sa použijú na priebežné financovanie vykonaných prác na schválených stavbách.

Zálohové platby k 31. decembru 2019 sú viazané na nasledovné projekty:

(v tis. EUR)

Modernizácia železničnej trate:

Devínska Nová Ves - štátna hranica SR/ČR	16 656
Žilina - Košice, úsek trate Liptovský Mikuláš - Poprad Tatry (mimo) - 1. etapa (Poprad – Lučivná)	11 816
Devínska Nová Ves - štátna hranica SR/ČR; úsek Malacky (mimo) - Kúty, PD	1 580
Váh - Varín - Strečno	6

Úrokové sadzby na bežných účtoch v bankách sa ku koncu sledovaného obdobia pohybovali v rozmedzí od 0,00 % p. a. do 0,15 % p. a.. Dočasne voľné finančné prostriedky sú zhodnocované v bankách v pobočkách zahraničných bánk v SR.

13 VLASTNÉ IMANIE

Základné imanie predstavuje investíciu štátu do Spoločnosti, a to vo forme peňažných a majetkových vkladov. Jeho celková výška je 800 170 tis. EUR, pričom oproti minulému účtovnému obdobiu nenastala v tejto oblasti žiadna zmena.

Na základe Uznesenia Správnej rady ŽSR zo zasadnutia dňa 5. apríla 2019 sa výsledok hospodárenia za minulé účtovné obdobie - zisk vo výške 172 tis. EUR zúčtoval na nerozdelený zisk minulých rokov.

Kapitálové fondy zahŕňajú vklady kapitálu, ktoré nezvyšujú základné imanie Spoločnosti. Štát neustále skúma právny nárok na pozemky spravované Spoločnosťou a ich hodnotu, na základe čoho periodicky vkladá do Spoločnosti ďalší majetok a koriguje stanovené administratívne hodnoty. Počas roka 2019 bolo prevedené vlastnícke právo na pozemky a boli korigované administratívne hodnoty pozemkov vo výške 1 745 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 2 616 tis. EUR). Kapitálové fondy tiež zahŕňajú precenenia zamestnaneckých požitkov v súlade s IAS 19, ktoré sú založené na poistno-matematických metódach a odloženú daň súvisiacu s precenením zamestnaneckých požitkov.

Zákonný rezervný fond sa tvorí v zmysle § 15 zákona č. 258/1993 Z. z. o Železniciach Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a dopĺňa sa sumou vo výške minimálne 5 % zo zisku, a to až do výšky 5 % z hodnoty majetku, s ktorým majú ŽSR právo hospodárenia, okrem hodnoty železničnej infraštruktúry. Účtovná hodnota majetku v správe ŽSR, okrem majetku železničnej infraštruktúry bola k 31. decembru 2019 vo výške 201 613 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 178 324 tis. EUR). Zákonný rezervný fond je vytvorený vo výške 21 904 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 21 904 tis. EUR), čo predstavuje viac ako 5 % z hodnoty majetku, okrem hodnoty železničnej infraštruktúry.

14 ÚVERY

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Krátkodobé úvery vrátane krátkodobej časti dlhodobých úverov		
Euro		
Tatrabanka - investičný úver, splatnosť 31. decembra 2020	10 000	0
Tatrabanka - investičný úver, splatnosť 31. decembra 2020	750	0
Tatrabanka - investičný úver, splatnosť 3. októbra 2019	0	62 740
	10 750	62 740
Kreditné karty	1	1
Krátkodobé úvery vrátane krátkodobej časti dlhodobých úverov celkom	10 751	62 741
Úvery		
Euro		
Tatrabanka - investičný úver, splatnosť do 30. júna 2026	52 740	0
Tatrabanka - investičný úver, splatnosť do 31. decembra 2027	14 250	0
SIH, splatnosť do 31. decembra 2042	30 000	0
		0
Dlhodobé úvery	96 990	0
Úvery celkom	107 741	62 741

Dňa 3.10.2019 bol splatný úver poskytnutý Tatra bankou, a. s. vo výške 62 740 tis. EUR. V októbri 2019 bol tento úver Dodatkom č. 3 prolongovaný.

V roku 2019 bol načerpaný úver z National Development Fund II., a. s (SIH) vo výške 30 000 tis. EUR na financovanie nákupu diagnostických vozidiel (DV) pre meranie geometrickej polohy koľaje a defektoskopie koľajníc. Použitie úveru je v zmysle harmonogramu dodávok DV do 30.12.2022.

V novembri 2019 bol obstaraný investičný úver z Tatra banky a. s. vo výške 30 000 tis. EUR. V roku 2019 bol načerpaný vo výške 15 000 tis. EUR na financovanie investičných akcií.

Výška úrokových nákladov za rok 2019 je 128 tis. EUR (za rok 2018: 127 tis. EUR).

15 ŠTÁTNE DOTÁCIE A DOTÁCIE EÚ

Operačný program integrovaná infraštruktúra 2014 - 2020 (OPII)

V rámci Operačného programu integrovaná infraštruktúra 2014 - 2020 Spoločnosť v roku 2019 čerpala investičné dotácie v celkovej výške 65 622 tis. EUR (2018: 143 447 tis. EUR) na nižšie uvedené akcie.

	2019	2018
Prioritná os č. 1		
Trať Púchov - Žilina, I. etapa, úsek Púchov - Považská Teplá	62 691	139 370
Trať Púchov - Žilina, II. etapa., 2. fáza úsek Dolný Hričov - Žilina	0	2 193
Dopravný uzol Bratislava - štúdia realizovateľnosti	779	455
Dostavba zriaďovacej stanice Žilina Teplička (Uzol Žilina), PD	78	0
Prioritná os č. 3		
Terminál integrovanej osobnej prepravy Trebišov, PD	0	42
Zastávka Pezinok - záchytné parkovisko pre IAD, PD	1	8
Zastávka Ivanka pri Dunaji - záchytné parkovisko pre IAD, PD	1	3
Zastávka Pezinok - záchytné parkovisko pre IAD, realizácia	1 758	0
Prioritná os č. 5		
Elektrifikácia trate Bánovce nad Ondavou - Humenné, PD	314	1 376
	65 622	143 447

V roku 2019 Spoločnosť vrátila prostriedky EÚ a ŠR za akciu Uzol Žilina vo výške 559 tis. EUR z dôvodu korekcie.

Investičné dotácie zo ŠR

Spoločnosť čerpala v roku 2019 investičné dotácie zo ŠR v zmysle zmluvy z rozpočtovej kapitoly MDV SR vo výške 65 635 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 65 822 tis. EUR). Z uvedenej dotácie bolo zabezpečené financovanie investičných akcií v rámci rozpočtových prvkov:

	2019	2018
Výstavba a obnova železničnej siete	40 635	45 211
Spolufinancovanie nad rámec finančnej medzery (OPII)	25 000	20 611
<i>Z toho najvýznamnejšie čerpanie na investičné akcie:</i>		
Trať Púchov - Žilina, I. etapa, úsek Púchov - Považská Teplá	23 187	13 151
Trať Púchov - Žilina, II. etapa., 2. fáza úsek Dolný Hričov - Žilina	0	5 350
Dostavba zriaďovacej stanice Žilina Teplička (Uzol Žilina), PD	890	1 340
	65 635	65 822

V rámci medzirezortného podprogramu Podpora obrany boli v zmysle zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov z MDV SR pridelené prostriedky v roku 2019 vo výške 400 tis. EUR.

Nárok na dotácie

Spoločnosť eviduje nárok na investičné dotácie k investičným záväzkom zo stavieb, pri ktorých je isté, že v budúcich obdobiach budú dotácie načerpané. Najvyšší nárok na dotáciu je na stavbu modernizácia trate úsek Púchov - Považská Teplá vo výške 27 734 tis. EUR.

Celkový stav štátnych dotácií a dotácií EÚ

Stav k 31.12.2018	1 602 392
Načerpanie dotácií	
Operačný program integrovaná infraštruktúra 2014-2020	65 622
Investičné dotácie zo ŠR	65 936
Nárok na dotácie (zníženie)	17 496
Použitie dotácie vo výške odpisov	87 475
Stav k 31.12.2019	1 628 979
Z toho krátkodobá časť	63 740
dlhodobá časť	1 565 239

16 ČASOVÉ ROZLIŠENIE

	<i>31. decembra</i> 2019	<i>31. decembra</i> 2018
Bezodplatne prijatý odpisovaný dlhodobý majetok	13 824	13 987
Ostatné výnosy budúcich období	190	192
Výdavky budúcich období	81	104
Časové rozlíšenie celkom	14 095	14 283

Najvýznamnejšie položky bezodplatne prijatého odpisovaného majetku tvoria najmä položky prevzatých objektov vyvolaných investícií od Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. v účtovnej hodnote 3 304 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 3 404 tis. EUR), prevzatých darovaných úprav oznamovacích a zabezpečovacích zariadení od spoločnosti Žilina Invest, s. r. o. v účtovnej hodnote 2 191 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 2 421 tis. EUR) a prevzaté objekty vyvolaných úprav od MDV SR v účtovnej hodnote 876 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 908 tis. EUR).

17 REZERVY

	<i>31. decembra</i> 2019	<i>31. decembra</i> 2018
Environmentálna záťaž - dlhodobá časť	12 590	13 410
- krátkodobá časť	206	206
Súdne spory	2 039	2 455
Rezervy na demoláciu objektov	2 617	2 047
Rezervy celkom	17 452	18 118

Vývoj rezerv:

	Rezerva na environmentálne záťaže	Rezerva na súdne spory	Rezerva na demoláciu objektov	Rezervy celkom
Stav k 31.12.2018	13 616	2 455	2 047	18 118
Tvorba	0	241	1 184	1 425
Úrokové náklady	11			11
Zrušenie - pominutie dôvodu	-626	-500	-69	-1 195
Použitie z dôvodu zrealizovania	-205	-157	-545	-907
Stav k 31.12.2019	12 796	2 039	2 617	17 452

Rezerva na environmentálne záťaž

Spoločnosť má vytvorenú rezervu na odhadované náklady na nápravu environmentálnych škôd, spôsobených znečistením pôdy a podzemných vôd. Hodnota rezervy bola stanovená na základe odhadov, ktoré vypracoval interný environmentálny tím Spoločnosti. Čerpanie tejto rezervy sa predpokladá v časovom horizonte nasledujúcich 1 - 10 rokov. V roku 2019 pokračovalo odstraňovanie starých ekologických záťaží z prostriedkov ŽSR v lokalite Čierna nad Tisou. Spoločnosť vykonala v súlade s environmentálnymi zásadami revíziu vytvorenej rezervy. Na základe toho bola environmentálna záťaž v lokalite TNS Štúrovo vyradená zo zoznamu environmentálnych záťaží. Zrušenie rezerv bolo vo výške 626 tis. EUR. Dlhodobá časť rezervy je k 31. decembru 2019 prepočítaná bezrizikovou úrokovou mierou 2,0 % (k 31. decembru 2018: 2,0 %).

Úrokové náklady zo zúčtovania diskontu k týmto rezervám v dôsledku plynutia času predstavujú výšku 11 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 15 tis. EUR).

Rezerva na súdne spory

Vykázané sumy predstavujú rezervy na niektoré právne nároky vznesené voči Spoločnosti. Podľa názoru vedenia Spoločnosti na základe konzultácií s interným právnym poradcom nevzniknú v dôsledku uplatnenia týchto právnych nárokov Spoločnosti významné záväzky okrem tých, voči ktorým bola vytvorená rezerva. Po posúdení evidencie sa vedenie Spoločnosti domnieva, že pravdepodobne v dôsledku úhrad záväzkov zo súdnych sporov bude musieť vynaložiť finančné zdroje vo výške 2 039 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 2 455 tis. EUR).

Rezerva na súdne spory nie je diskontovaná, nakoľko nie je známy čas ukončenia súdnych sporov.

Rezerva na demoláciu objektov

V súlade so zásadami na tvorbu rezerv Spoločnosť vytvorila k 31. decembru 2019 rezervu vo výške budúcich nákladov na demoláciu všetkých objektov a prevádzkových zariadení, ktoré sú v zlom technickom stave.

Hodnota rezervy bola stanovená na základe odborného odhadu nákladov na vykonanie demolácie, vrátane nákladov na súvisiacu úpravu terénu. K 31. decembru 2019 je hodnota rezervy vo výške 2 617 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 2 047 tis. EUR).

Ide o odstránenie objektov ako sú strážne domy, železničné zastávky, sklady, stavadlá, trakčné vedenia a pod., ktorých zlý technický stav nielenže neumožňuje ich prevádzkové využitie, ale najmä ohrozuje bezpečnosť verejnosti. Ich odstránenie bude realizované vlastnou činnosťou Spoločnosti (postupným rozobratím, použitím mechanizmov) alebo dodávateľsky - oprávnenou osobou, ktorá zabezpečí odborné vedenie prác a zneškodnenie nebezpečného odpadu (napr. azbestu a pod.).

18 ZAMESTNANECKÉ POŽITKY

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Zamestnanecké požitky - dlhodobá časť	44 432	40 727
- krátkodobá časť	3 663	2 698
Zamestnanecké požitky celkom	48 095	43 425

Vývoj zamestnaneckých požitkov:

	2019	2018
Stav k 1.1.	43 425	44 277
Tvorba	2 661	2 392
Zúčtovanie z dôvodu zrealizovania	-1 914	-2 865
Precenenie zamestnaneckých požitkov	3 923	-379
Stav k 31.12.	48 095	43 425

Rezerva na zamestnanecké požitky

K 31. decembru 2019 má Spoločnosť zaúčtovanú rezervu vo výške 48 095 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 43 425 tis. EUR) na krytie odhadovaného záväzku týkajúceho sa odmeny pri odchode do starobného alebo invalidného dôchodku, odmeny pri dosiahnutí životného jubilea a vyrovnávacieho príplatku v dôsledku zníženia zdravotnej spôsobilosti zamestnanca (poznámka 34).

Spoločnosť má programy so stanovenými požitkami, na základe ktorých všetkým zamestnancom pri odchode do dôchodku vypláca jednorazové odchodné, ktoré predstavuje čiastku 100 EUR za každý odpracovaný rok. Odmena pri dosiahnutí životného jubilea 50 a 60 rokov sa vypláca v závislosti od počtu odpracovaných rokov v rozmedzí od 100 EUR (do 10 rokov) do 700 EUR (nad 35 rokov).

Žiadny z týchto programov nie je finančne samostatný. Výška rezervy sa stanovila použitím prírastkovej poistno-matematickej metódy na základe finančných a poistno-matematických veličín a predpokladov, ktoré sú odrazom oficiálnych štatistických údajov a sú v súlade s predpokladmi podnikateľského plánu Spoločnosti.

Ku dňu zostavenia účtovnej závierky Spoločnosť nemá vypracovaný žiadny podrobný plán znižovania počtu zamestnancov.

Hlavné použité poistno-matematické predpoklady:

Diskontná sadzba	1,15 % p. a.
Budúci nárast miezd	v roku 2020 o 4,60 % p. a., v roku 2021 a v nasledujúcich rokoch o 5,50 % p. a.
Úmrtnosť	Úmrtnosť slovenskej populácie, na základe Úmrtnostných tabuliek vydaných Štatistickým úradom SR z rokov 2008 – 2012

Opis rizík

Spoločnosť nedisponuje žiadnymi aktívami, ktoré by slúžili na krytie záväzku. Týmto sa Spoločnosť vyhýba riziku z investovania finančných prostriedkov, na druhej strane, však nedochádza k žiadnemu zhodnoteniu aktív slúžiacich na krytie záväzkov.

Citlivosť výšky „zamestnaneckých požitkov počas zamestnania“ na zmenu predpokladov

- zmena diskontu o +1 % pre všetky nasledujúce roky, za predpokladu, že iné predpoklady vstupujúce do výpočtu zostanú nezmenené, má za následok pokles záväzku o 9,61 %;
- zmena rastu miezd o +1 % pre všetky nasledujúce roky, za predpokladu, že iné predpoklady vstupujúce do výpočtu zostanú nezmenené, má za následok nárast záväzku o 4,51 %;
- pokles fluktuácie o 10 % pre všetky nasledujúce roky, za predpokladu, že iné predpoklady vstupujúce do výpočtu zostanú nezmenené, má za následok nárast záväzku o 0,81 %;
- pokles v predpoklade úmrtnosti o 10 % pre všetky nasledujúce roky, za predpokladu, že iné predpoklady vstupujúce do výpočtu zostanú nezmenené, má za následok nárast záväzku o 1,25 %.

Štruktúra nákladov zamestnaneckých požitkov

	Zamestnanecké požitky počas zamestnania	Zamestnanecké požitky po skončení zamestnania	Spolu
Predchádzajúci stav k 31.12.2018	6 406	37 019	43 425
Náklady na súčasné a minulé služby	319	1 155	1 474
náklady na súčasnú službu	287	1 624	1 911
náklady na minulú službu	32	-469	-437
Úrokové náklady	126	729	855
Precenenia (zisky a straty poistnej matematiky)	332	3 923	4 255
- zmeny demografických predpokladov	0	0	0
- zmeny finančných predpokladov	295	3 346	3 641
- vyplývajúce z praxe	37	577	614
Platby z programu (Vyplatené požitky)	-688	-1 226	-1 914
Konečný stav k 31.12.2019	6 495	41 600	48 095

Priemerná splatnosť zamestnaneckých požitkov počas zamestnania je 7,20 rokov, pre budúce benefity je 11,33 rokov a priemerná splatnosť zamestnaneckých požitkov po skončení zamestnania je 10,56 rokov, pre budúce benefity je 16,51 rokov.

Precenenia zamestnaneckých požitkov po skončení zamestnania k 31. decembru 2019 strata vo výške 3 923 tis. EUR sú vykazované vo vlastnom imaní a v ostatnom komplexnom výsledku (k 31. decembru 2018: zisk 379 tis. EUR).

19 OSTATNÉ DLHODOBÉ ZÁVÄZKY

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Závazky zo sociálneho fondu	348	542
Ostatné dlhodobé záväzky	21 389	19 636
Závazky z lízingu	9 476	0
Nájomné prijaté vopred	2 209	2 393
Zálohové platby CEF	16 735	17 693
Ostatné dlhodobé záväzky celkom	50 157	40 264

Nárast ostatných dlhodobých záväzkoch bol spôsobený zaúčtovaním dlhodobo zadržaných čiastok investícií a zaúčtovaním lízingu v zmysle nového účtovného štandardu IFRS 16 – Lízingy s účinnosťou od 1.1.2019.

Štruktúra sociálneho fondu:

	2019	2018
Stav fondu k 1.1.	542	826
Tvorba	1 713	1 586
Čerpanie	1 907	1 870
Zostatok k 31.12.	348	542

20 KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY Z OBCHODNÉHO STYKU

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Závazky z obchodného styku	63 925	51 690
Prijaté preddavky	1 883	1 620
Ostatné záväzky	2 128	1 375
Krátkodobé záväzky z obchodného styku celkom	67 936	54 685

Z celkovej hodnoty krátkodobých záväzkov z obchodného styku eviduje Spoločnosť 49 359 tis. EUR investičných záväzkov (k 31. decembru 2018: 32 584 tis. EUR) a 18 577 tis. EUR prevádzkových záväzkov (k 31. decembru 2018: 22 101 tis. EUR). Prijaté preddavky predstavujú najmä prijaté zálohy zo zmlúv o budúcej kúpnej zmluve.

21 ZÁVÄZKY VOČI VEREJNOPRÁVNYM INŠTITÚCIÁM

	<i>31. decembra</i> 2019	<i>31. decembra</i> 2018
Záväzky voči poisťovniam	8 883	7 951
Záväzky voči daňovému úradu	2 008	1 740
Záväzky voči verejnoprávnym inštitúciám celkom	10 891	9 691

22 OSTATNÉ ZÁVÄZKY

	<i>31. decembra</i> 2019	<i>31. decembra</i> 2018
Zamestnanci	17 217	15 354
Zálohové platby CEF	13 323	11 110
Ostatné záväzky	2 830	654
Záväzky z lízingu	3 560	0
Ostatné záväzky celkom	36 930	27 118

23 VÝNOSY Z PREVÁDZKOVANIA ŽELEZNIČNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Poplatky za prístup k železničnej infraštruktúre predstavujú poplatky z pridelenia kapacity infraštruktúry pre dopravné služby nákladnej a osobnej dopravy na železničných tratiach na základe Zmluvy o prístupe k železničnej infraštruktúre. Kapacitou infraštruktúry sa rozumie možnosť naplánovať vlakové trasy na určité obdobie na určitom úseku železničnej trate. Od 1. januára 2019 boli Opatrením č. 2/2018 Dopravného úradu do poplatku za prístup k železničnej infraštruktúre zavedené úhrady za miesta na predaj prepravných dokladov (MPPD) na staniciach osobnej dopravy a za používanie odstavných koľají vyčlenených na dočasné odstavenie vozňov medzi dvoma úlohami.

	<i>31. decembra</i> 2019	<i>31. decembra</i> 2018
Poplatky za prístup ŽI - nákladná doprava	21 626	25 474
Poplatky za prístup ŽI - osobná doprava	54 643	54 296
Poplatky za prístup k železničnej infraštruktúre celkom	76 269	79 770

V zmysle dodatku č. 5 zo 4. júna 2019 k ZPŽI na rok 2017 – 2021, sú doplnkové služby posunu súčasťou ekonomicky oprávnených nákladov roka 2019, na ktoré poskytuje MDV SR, ako vlastník infraštruktúry, finančné prostriedky ŽSR, ako manažérovi infraštruktúry. Služby technickej kancelárie sú odčlenené od ceny za použitie železničnej infraštruktúry, t. j. neregulovaná cena bola do 30.6.2019 účtovaná železničným podnikom osobitne. Od 1.7.2019 boli ukončené zmluvy s odberateľmi.

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Predaj doplnkových služieb ŽI - nákladná doprava	22	5 343
Predaj doplnkových služieb ŽI - osobná doprava	32	4 505
Predaj doplnkových služieb ŽI celkom	54	9 848

Celkový počet dopravcov k 31. decembru 2019 predstavoval 51, z toho 28 slovenských dopravcov a 23 zahraničných dopravcov. Počas roka 2019 prevádzkovalo na tratiach ŽSR osobnú dopravu 6 dopravcov a nákladnú dopravu 45 dopravcov.

24 DOTÁCIA NA PREVÁDZKOVANIE ŽELEZNIČNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

V zmysle dodatkov č. 4 – č. 6 k Zmluve o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry na roky 2017 - 2021 uzatvorenej medzi MDV SR a ŽSR dostala Spoločnosť prevádzkovú dotáciu na pokrytie ekonomicky oprávnených nákladov, ktorá bola v roku 2019 poskytnutá vo výške 290 950 tis. EUR (k 31 decembru 2018: 270 000 tis. EUR) a bude vyhodnotená do polroka 2020. Protokolárne bola dňa 13. septembra 2019 vyhodnotená Zmluva o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry za rok 2018, z čoho vyplynula ŽSR povinnosť vrátiť finančné prostriedky na účet MDV SR vo výške 3 tis. EUR.

Na základe platnej ZPŽI bola ŽSR poskytnutá kompenzácia finančných dopadov spojených so znížením úhrad za prístup k železničnej infraštruktúre pre nákladných dopravcov vo výške 26 397 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 26 479 tis. EUR). Pri tejto kompenzácii bola dodržaná podmienka dôsledného uplatňovania nediskriminačného prístupu voči nákladným dopravcom a zúčtovanie prebiehalo v súlade so zmluvnými podmienkami.

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Dotácie na prevádzkovanie železničnej infraštruktúry	290 950	270 000
Vyhodnotenie protokolu ZPŽI	-3	-3
Kompenzácia zo zníženia úhrad za prístup	26 397	26 479
Dotácie a kompenzácia na prevádzkovanie železničnej infraštruktúry celkom	317 344	296 476

25 PREVÁDZKOVANIE A KONCESIE TIP

Spoločnosť na základe súhlasu vlády uzatvorila 21. decembra 2018 koncesnú zmluvu na prevádzkovanie Terminálu intermodálnej prepravy Žilina. Zmluva bola uzatvorená so spoločnosťou TIP Žilina, s. r. o., koncesná lehota je 30 rokov..

TIP Lužianky je verejné servisné zariadenie, v ktorom budú služby poskytované pre všetkých zákazníkov na nediskriminačnom princípe. Najväčším zmluvným partnerom, ktorý bude kapacitu TIP Lužianky využívať, je spoločnosť Jaguar Land Rover Slovakia s. r. o.. Železničný terminál je na nadradenú železničnú sieť napojený jednokoľajovou neelektrifikovanou traťou, ktorá je zaústená do železničnej stanice Lužianky. Pre Spoločnosť predstavuje výstavba TIP Lužianky možnosť zvýšiť svoj podiel na dopravnom trhu a rozšíriť svoje podnikateľské aktivity v oblasti dlhodobého prenájmu a poskytovania služieb spojených s nákladkou vozidiel.

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Tržby z prenájmu TIP - Lužianky	1 022	0
Tržby za prevádzkové výkony - TIP Lužianky	537	0
Tržby z poplatku za užívanie koncesného majetku	1 600	0
Prevádzkovanie a koncesie TIP celkom	3 159	0

26 ELEKTRICKÁ ENERGIA

ŽSR poskytujú predaj a distribúciu elektrickej energie a plynu pre interných a externých odberateľov. Zároveň sú jediným možným dodávateľom trakčnej elektriny pre dopravcov používajúcich hnacie koľajové vozidlá elektrickej trakcie.

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Tržby za predaj trakčnej elektriny	32 200	25 957
Tržby z distribúcie trakčnej elektriny	37 335	39 192
Tržby za predaj netrakčnej elektriny	1 615	1 513
Tržby z distribúcie netrakčnej elektriny	2 348	2 170
Tržby z predaja elektriny - národný jadrový fond	1 583	1 565
Tržby za elektrickú energiu celkom	75 081	70 397

27 TELEKOMUNIKAČNÉ SLUŽBY A INFORMATIKA

ŽSR poskytujú služby dátové, hlasové, internetové a prenájom digitálnych okruhov a sietí, zabezpečovanie prevádzky komunikačnej infraštruktúry vrátane koncových zariadení, hlavného a záložného datacentra, dátových skladov, medzinárodnej výmeny dát a zákazníckeho centra.

	31. decembra	31. decembra
	2019	2018
Tržby za výkony v oblasti informatiky	2 741	2 725
Tržby za telekomunikačné služby - dátové	1 705	1 734
Tržby za telekomunikačné služby - hlasové	387	396
Tržby za telekomunikačné služby - ostatné	410	433
Tržby za telekomunikačné služby a informatiku celkom	5 243	5 288

28 VÝNOSY Z MAJETKU

ŽSR ponúkajú možnosť operatívneho prenájmu budov, priestorov, pozemkov a servisných zariadení v obvode železničných staníc a tratí (napr. miesta pre poskytovanie informačných a komerčných služieb, nájom reklamných plôch, rámp, žeriavov, koľajových váh, a podobne). Platby realizované za operatívny prenájom majetku sa vykazujú ako výnos rovnomerne počas celého obdobia trvania prenájmu.

	31. decembra	31. decembra
	2019	2018
Tržby z prenájmu - nebytové priestory	5 522	6 191
Tržby z prenájmu - pozemky	2 646	2 929
Tržby z prenájmu - bytové priestory	609	622
Tržby z prenájmu - hnuťelný majetok	312	304
Zisk z predaja dlhodobého majetku	3 093	3 510
Zisk z predaja materiálu	206	320
Výnosy z majetku celkom	12 388	13 876

29 OSTATNÉ VÝNOSY

	<i>31. decembra</i> 2019	<i>31. decembra</i> 2018
Tržby za vlečkové výkony a ostatné technické služby	1 907	2 240
Tržby za dodávku tepla a pary (výroba tepla)	1 370	1 523
Tržby za školenie, vzdelávanie	1 342	1 295
Tržby za vodné a stočné	688	730
Tržby za ubytovacie služby	865	817
Tržby závodných jedální a stravovacie služby	337	350
Aktivácia	8 734	8 397
Výzisk materiálu	1 326	1 823
Ostatné výnosy	3 178	2 733
Predaj ostatných služieb celkom	19 747	19 908

30 ČISTÝ OBRAT

	<i>31. decembra</i> 2019	<i>31. decembra</i> 2018
Tržby z predaja služieb	176 244	183 169
Tržby za tovar	69	57
Dotácia v zmysle ZPŽI	317 344	296 476
Čistý obrat celkom	493 657	479 702

31 MATERIÁL A SUROVINY

	<i>31. decembra</i> 2019	<i>31. decembra</i> 2018
Spotreba materiálu a surovín	-22 373	-25 382
Spotreba pohonných hmôt	-4 410	-4 399
Spotreba hmotného majetku	-1 671	-1 651
- Tvorba / + Zúčtovanie opravných položiek k zásobám	-1 903	547
Materiál a suroviny celkom	-30 357	-30 885

32 ENERGIE

	<i>31. decembra</i> 2019	<i>31. decembra</i> 2018
Elektrina	-79 539	-73 191
Plyn	-2 047	-2 066
Para a teplo	-3 973	-3 739
Voda	-1 420	-1 074
Energie celkom	-86 979	-80 070

33 SLUŽBY

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Opravy a udržiavanie	-21 074	-27 532
Ostatné	-5 057	-4 244
Náklady na upratovanie, čistenie	-4 931	-4 216
Náklady na defektoskopiu a diagnostiku	-2 868	-2 419
Náklady na informačné technológie	-1 647	-1 909
Stráženie, bezpečnostné a pátracie služby	-1 602	-1 269
Náklady na vyhotovenie geometrických plánov, znaleckých posudkov, štúdií, prieskumy trhov	-1 394	-1 313
Náklady za stočné, odvoz kalov	-1 256	-1 084
Náklady na telekomunikačné služby	-1 134	-1 133
Náklady za výkony strojov a zariadení s obsluhou	-745	-1 163
Náklady na poradenstvo, audit, konzultačné služby	-737	-1 413
z toho náklady za služby audítorskej spoločnosti	-70	-67
Platené nájomné a odplaty	-535	-788
Prepravné, ak nie je súčasťou obstarávacej ceny	-469	-513
Náklady na zneškodnenie odpadu	-380	-1 829
Náklady na softvér a softvérové licencie	-185	-116
Prijaté služby celkom	-44 014	-50 941

34 OSOBNÉ NÁKLADY

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Mzdové náklady	-186 076	-172 294
Náklady na sociálne zabezpečenie	-71 044	-65 904
Rezerva na zamestnanecké požitky	-746	473
Ostatné osobné náklady	-15 606	-14 775
Osobné náklady celkom	-273 472	-252 500

Priemerný prepočítaný počet zamestnancov počas účtovného obdobia k 31. decembru 2019 bol 13 623,01 (k 31. decembru 2018: 13 693,69) a počet zamestnancov k 31. decembru 2019 bol 13 716 (k 31. decembru 2018: 13 665 zamestnancov), z toho počet vedúcich zamestnancov v priamej riadiacej pôsobnosti generálneho riaditeľa je 34 (k 31. decembru 2018: 36).

35 ODPISY A OPRAVNÉ POLOŽKY K DLHODOBÉMU MAJETKU

	<i>31. decembra</i>	<i>31. decembra</i>
	2019	2018
Odpisy a zostatková hodnota likvidovaného majetku	-168 713	-194 269
Zúčtovanie časového rozlíšenia vo výške odpisov	87 955	98 442
Opravné položky k dlhodobému majetku	2 592	3 084
Odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku celkom	-78 166	-92 743

36 OSTATNÉ PREVÁDZKOVÉ NÁKLADY NETTO

	<i>31. decembra</i>	<i>31. decembra</i>
	2019	2018
Cestovné	-4 410	-4 343
Dane a poplatky	-2 832	-2 994
Poistenie majetku	-3 348	-2 402
Ostatné náklady a výnosy	921	-78
Zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam	12 622	8 305
- Tvorba / + Zúčtovanie rezervy na súdne spory	416	-8
Zúčtovanie rezervy na environmentálnu záťaž	831	18 892
Ostatné prevádzkové náklady netto celkom	4 200	17 372

37 OSTATNÉ FINANČNÉ NÁKLADY A VÝNOSY

	<i>31. decembra</i>	<i>31. decembra</i>
	2019	2018
Bankové výdavky	-7	-5
Úroky z lízingu	-194	0
Ostatné finančné náklady	-12	-16
Úrokové výnosy	11	7
Ostatné finančné výnosy	5	14
Ostatné finančné náklady a výnosy celkom	-197	0

38 DAŇ Z PRÍJMOV

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
Výsledok hospodárenia pred zdanením podľa SÚŠ*	7	5 418
z toho teoretická daň pri sadzbe	21%	21%
	2	1 138
Daňový vplyv		
Položky zvyšujúce výsledok hospodárenia	82 975	56 910
Položky znižujúce výsledok hospodárenia	-62 692	-99 999
Základ dane (+) / Daňová strata (-)	20 291	-37 671
Základ dane znížený o odpočet daňovej straty	0	-37 671
Odložená daň	-55 184	-53 611
Daňový náklad	0	0
Dočasné rozdiely medzi účtovnou hodnotou majetku a daňovou základňou, z toho:	376 174	387 672
Odpočítateľné	-32 138	-45 481
- opravné položky k dlhodobému majetku	-19 003	-21 594
- opravné položky k pohľadávkam	-7 108	-19 763
- opravné položky k zásobám	-6 027	-4 124
Zdaniteľné	408 312	433 153
- dlhodobý majetok	406 950	424 490
- dlhodobý finančný majetok účtovaný do vlastného imania	0	0
- výnosy sledované po zaplatení	1 362	8 663
Dočasné rozdiely medzi účtovnou hodnotou záväzkov a daňovou základňou, z toho:	-67 721	-63 440
Odpočítateľné	-67 721	-63 440
- rezervy účtované do nákladov	-63 450	-63 560
- rezervy účtované do vlastného imania	-3 923	379
- náklady sledované po zaplatení	-348	-259
Zdaniteľné	0	0
Možnosť umorovať daňové straty v budúcnosti	45 671	68 943
Sadzba dane z príjmov	21%	21%
Odložená daň (+pohľadávka / -záväzok):		
- odložená daň netto pri platnej sadzbe dane	-65 599	-68 009
- odložená daň zaúčtovaná vo vlastnom imaní	824	-80
- odložená daň z možnosti umorovať daňové straty v budúcnosti	9 591	14 478
Spolu odložená daň (+pohľadávka / -záväzok)	-55 184	-53 611
Zmena odloženého daňového záväzku	-1 574	-5 464
zaúčtovaná ako náklad	-2 477	-5 495
zaúčtovaná do vlastného imania	903	31

*SÚŠ = slovenské účtovné štandardy

Spoločnosť v zdaňovacom období 2019 umorila kumulatívne daňové straty vo výške 20 291 tis. EUR a vykázala základ dane vo výške 0 EUR (k 31. decembru 2018: daňová strata 37 671 tis. EUR).

Spoločnosti bola v zdaňovacom období 2019 zrazená daň vyberaná zrážkou vo výške 2 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 2 tis. EUR).

K dátumu výkazu finančnej pozície Spoločnosť zaúčtovala do vlastného imania odloženú daňovú pohľadávku z precenenia zamestnaneckých požitkov vo výške 903 tis. EUR (k 31. decembru 2018: odloženú daňovú pohľadávku vo výške 29 tis. EUR) a do nákladov odložený daňový záväzok vo výške 2 477 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 5 495 tis. EUR).

39 BUDÚCE ZÁVÄZKY

Závazky za kapitálové výdavky

Spoločnosť pokračuje vo svojom kapitálovom investičnom programe, ktorý zahŕňa projekty, modernizáciu, obnovu a rozšírenie činností, na zlepšenie životného prostredia pričom väčšina týchto cieľov je spojená s vyrovnávaním regionálnych rozdielov v rámci EÚ. V tabuľke je uvedené zhrnutie plánovaných kapitálových výdavkov na roky 2020 až 2022:

Rok	Trate a infraštruktúra	IT a telekomunikácie	Celkom
2020	199 001	1 551	200 552
2021	147 662	0	147 662
2022	118 707	0	118 707
Celkom	465 370	1 551	466 921

40 PODMIENENÉ AKTÍVA A PODMIENENÉ ZÁVÄZKY

ŽSR eviduje súdne spory vo výške 52 692 tis. EUR, na ktoré sa rezerva netvorí, kde ukončenie v neprospech ŽSR je menej ako pravdepodobné.

V prípade splnenia zákonných podmienok môže vyplynúť pre ŽSR povinnosť vyplatenia náhrady za vecné bremená vo výške 2 191 tis. EUR.

41 TRANSAKČIE SO SPRIAZNENÝMI OSOBAMI

Z hľadiska významnosti objemu realizovaných obchodov v roku 2019 najvýznamnejšie transakcie sú realizované so Železničnou spoločnosťou Slovensko, a. s., a so Železničnou spoločnosťou Cargo Slovakia, a. s., ktorých jediným akcionárom je štát. Tržby za prístup k železničnej infraštruktúre Železničnej spoločnosti Slovensko, a. s., predstavujú 12,91 % (k 31. decembru 2018: 14,23 %) a Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia, a. s., predstavujú 3,34 % (k 31. decembru 2018: 5,71 %) z celkových tržieb za poskytnuté služby (poznámka 23, 24).

Prehľad záväzkov a pohľadávok:

	ZSSK CARGO		ZSSK	
	31. decembra	31. decembra	31. decembra	31. decembra
	2019	2018	2019	2018
Záväzky	36	49	83	74
Pohľadávky	6 293	16 185	807	3 329
Opravné položky	3	11 014	19	1

V zmysle Zmluvy o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry v znení neskorších dodatkov dostala Spoločnosť dotáciu na pokrytie ekonomicky oprávnených nákladov, ktorá bola v roku 2019 poskytnutá vo výške 290 950 tis. EUR a protokolárne bude vyhodnotená do polroka 2020. Na základe tejto zmluvy bola Spoločnosti poskytnutá aj dotácia vo výške 26 500 tis. EUR ako kompenzácia finančných dopadov spojených so znížením úhrad za prístup k železničnej infraštruktúre nákladným dopravcom (poznámka 24). Skutočné čerpanie kompenzácie predstavovalo hodnotu 26 397 tis. EUR. Zmluva o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry za rok 2018, bola protokolárne vyhodnotená dňa 13. septembra 2019, z čoho vyplynula povinnosť vrátenia finančných prostriedkov na účet MDV SR vo výške 3 tis. EUR.

Spoločnosť z rozpočtovej kapitoly MDV SR čerpá investičné dotácie na modernizáciu a rozvoj majetku železníc (poznámka 15).

ŽSR realizujú dôchodkové pripoistenie prostredníctvom dôchodkových fondov, ktoré spravuje dcérska spoločnosť Stabilita, d. d. s., a. s., s ktorou uzavreli zamestnávateľskú zmluvu (poznámka 7). K 31. decembru 2019 je zapojených 11 850 zamestnancov ŽSR (k 31. decembru 2018: 11 971). Na základe kolektívnej zmluvy ŽSR prispievajú na pripoistenie zamestnancov od 2 % do 5 % z vymeriavacieho základu na určenie poistného na dôchodkové poistenie zamestnancov. Náklady na pripoistenie sú zúčtované mesačne do osobných nákladov – celkovo za rok 2019 predstavujú 4 521 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 4 195 tis. EUR). Spoločnosť eviduje k 31. decembru 2019 záväzky vo výške 540 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 501 tis. EUR).

Spoločnosť eviduje k 31. decembru 2019 pohľadávky vo výške 1 tis. EUR voči pridruženej spoločnosti Železničná priemyselná stavebná výroba, Čaňa (k 31. decembru 2018: 0 EUR). Tržby za rok 2019 boli 16 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 20 tis. EUR). K 31. decembru 2019 Spoločnosť neeviduje záväzky za obstaranie materiálu (k 31. decembru 2018: 20 tis. EUR) (poznámka 7).

Za rok 2019 Spoločnosť vyplatila kľúčovému vedeniu Spoločnosti zamestnanecké požitky vo výške 693 tis. EUR (za rok 2018: 653 tis. EUR), z toho Správnej rade 118 tis. EUR (k 31. decembru 2018: 118 tis. EUR).

ŽSR ako iná právnická osoba (poznámka 1) sú súčasťou súhrnnej účtovnej závierky verejnej správy Slovenskej republiky, ktorú zostavuje Ministerstvo financií SR (poznámka 2). Jednotlivé transakcie v rámci konsolidácie verejnej správy nie sú významné, respektíve sú súčasťou tejto individuálnej účtovnej závierky (poznámka 3, poznámka 8, poznámka 10, poznámka 11, poznámka 15, poznámka 21, poznámka 22, poznámka 24).

42 SKUTOČNOSTI, KTORÉ NASTALI PO DNI, KU KTORÉMU SA ZOSTAVUJE ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA DO DŇA ZOSTAVENIA ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

V Spoločnosti po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, nenastali žiadne významné skutočnosti do dňa zostavenia účtovnej závierky, okrem skutočností uvedených v časti X. výročnej správy.

43 SCHVÁLENIE ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

Spoločnosť zostavila účtovnú závierku v poznámkach 1 až 43 a v mene Spoločnosti ju dňa 09.03.2020 podpísal:

Ing. Igor Polák
Generálny riaditeľ

Zoznam skratiek a značiek

a. s.	akciová spoločnosť
BOZP	bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
CEF	Connecting Europe Facility – Nástroj na prepájanie Európy
CER	Spoločenstvo európskych železničných spoločností a infraštruktúrnych podnikov
ČR	Česká republika
DHM	dlhodobý hmotný majetok
DNM	dlhodobý nehmotný majetok
EON	ekonomicky oprávnené náklady
EOV	ekonomicky oprávnené výnosy
ERA	agentúra EÚ pre železnice
EÚ	Európska únia
GPK	geometrická poloha koľaje
hrtkm	hrubý tonový kilometer
ISI	Informačný systém infraštruktúry
KIS	komunikačné a informačné systémy
km	kilometer
ks	kus
KT	Kapitálový transfer
KV	koľajové vozidlo
MÁV	Maďarské železnice (Magyar Államvasutak Zrt)
MDV SR	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
NFP	nenávratný finančný príspevok
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
OOPP	osobné ochranné pracovné prostriedky
OPII	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
OSŽD	Organizácia pre spoluprácu železničných dráh
PD	projektová dokumentácia
POTR	prechodné obmedzenia traťovej rýchlosti
PZZ	prejazdové zabezpečovacie zariadenia
RNE	Rail Net Europe – Spoločnosť európskych manažérov infraštruktúry
SR	Slovenská republika
ŠD	štátna dotácia
ŠR	štátny rozpočet
ŠRT	širokorozchodná trať
TIOP	Terminály integrovanej osobnej prepravy
TIP	Terminál intermodálnej prepravy
UIC	Medzinárodná únia železníc
VH	výsledok hospodárenia
vlkm	vlakový kilometer
v. j.	výhybková jednotka
VOJ ŽSR	vnútorná organizačná jednotka Železníc Slovenskej republiky
v z. n. p.	v znení neskorších predpisov

ZI	základné imanie
Z. z.	zbierka zákonov
ZPŽI	Zmluva o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry
ŽI	železničná infraštruktúra
ŽSR	Železnice Slovenskej republiky
ŽST	železničná stanica

Kontakt

Generálne riaditeľstvo ŽSR

Klemensova 8

813 61 Bratislava

Slovenská republika

Infolinka ☎: 00421/2/20 29 20 00

E-mail: GR@zsr.sk

web: www.zsr.sk